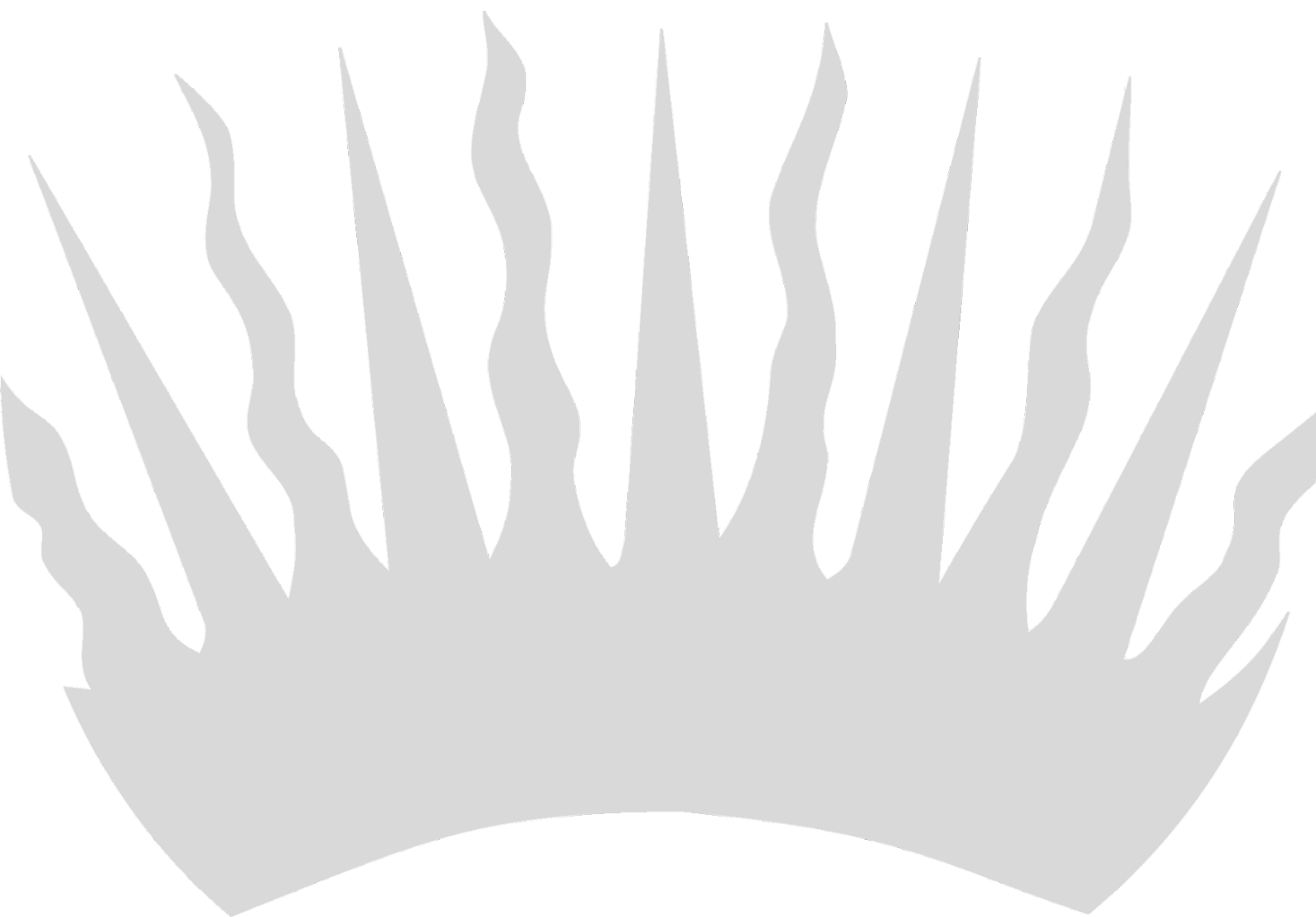

Utsjoen kunnan

Tilinpäätös 2019

Kunnanvaltuusto 16.6.2020

Utsjoen kuntastrategia

Visio 2025

Utsjoki on saamelaisia perinteitä kunnioittava ja rohkeasti tulevaisuuteen suuntaava kunta. Kunnan elinvoimaisissa kylissä tuotetaan palveluja sekä saamen että suomen kielellä. Utsjoki on tunnettu luontaiselinkeinoistaan, kansainvälisestä elinkeinotoiminnastaan sekä kulttuuri- ja luontomatkailupalveluistaan.

Arvot

Elävä saamelaiskulttuuri

Arvo tarkoittaa saamen kielen kuulumista ja saamelaiskulttuurin näkymistä arjessa. Toiminnassa arvo näkyy saamenkielisten ja saamelaiskulttuurilähtöisten palveluiden tietoisena ja aktiivisena kehittämisenä.

Luonto kulttuuriympäristönä

Arvo tarkoittaa kuntalaisten luonnonkäyttömahdollisuuksien ja saamelaiskulttuurin turvaamista. Paikallinen luontokäsitys on laaja pitäen sisällään luonnon kestävä monikäytön, elinkeinot ja ihmisten elinympäristön. Luonnonkäyttöön liittyvä edunvalvonta on keskeisessä osassa kunnan toimintaa.

Yhdenvertaisuus

Arvo tarkoittaa yhdenvertaisia ja yksilöllisesti suunniteltuja palveluja kaikille kuntalaisille. Saamen kieleen ja kulttuuriin liittyvää yhdenvertaisuutta edistetään aktiivisesti. Yhdenvertaisuutta tukee monipuolinen rajat ylittävä yhteistyö Norjan kanssa.

Suunnitelmallisuus

Arvo näkyy sujuvuutena, tehokkuutena ja avoimuutena päätöksentekoprosesseissa, toimivina ja yhdenvertaisina palveluina sekä tulevaisuuden turvaavana määrätietoisena edunvalvontana.

Strategiset painotukset

1. Kestävä kuntatalous
2. Kunta alueena on kilpailukykyinen ja elinvoimainen
3. Aukkaat saavat hyvät palvelut saamen ja suomen kielillä
4. Kunta on vetovoimainen ja haluttu työnantaja

Visio, arvot ja strategiset painotukset

Kestävä kuntatalous

Kilpailukykyinen ja elinvoimainen
Utsjoki

Hyvät palvelut saamen ja
suomen kielillä

Vetovoimainen ja haluttu
työnantaja

Kestävä kuntatalous

Tavoitteet

- Kunnan talous on tasapainossa
- Investointien suunnitelmallisuus – esimerkiksi tehdään kiinteistöjen käyttö- ja korjaussuunnitelma investointikaudelle (4 v.)
- Verorahoitus pohjan vahvistaminen – elinkeinostrategian toimeenpano
- Hankintaosaamisen vahvistaminen

Kunta alueena on kilpailukykyinen ja elinvoimainen

Tavoitteet

- Vahvistetaan yritystoiminnan toimintaedellytyksiä – toteutetaan elinkeinostrategiaa tukevia kehittämishankkeita
- Parannetaan rajakaupan, viennin ja rajatyön edellytyksiä – edunvalvontaa ja Utsjoki-mallin jatkohankkeet
- Haetaan aktiivisesti uusia ja innovatiivisia kestävän kehityksen mukaisia liiketoimintamahdollisuuksia
- Edistetään luontaiselinkeinoja ja mm. luontoon ja kulttuuriin pohjautuvia kestäviä liiketoimintamahdollisuuksia osana elinkeinostrategian toteutusta
- Edistetään monikielisyyteen ja -kulttuurisuuteen

- pohjautuvien työpaikkojen ja yritystoiminnan syntymistä
- Äilegas-keskuksen kehittäminen
 - Luontoon ja kulttuuriin pohjautuvan matkailuelinkeinotoiminnan kehittäminen ja kansainvälistyminen
 - esim. matkailustrategian tekeminen
 - Tuetaan kyläkeskusten kehitystä ja elinvoimaisuutta huomioiden niiden vahvuudet
 - Lapsiperheiden määrän lisääminen – kunta asuntorakentamisen edistäjänä ja hyvät monikieliset lapsiperheiden palvelut
 - Päiväkoti- ja kouluverkoston säilyttäminen ja kehittäminen kyläkeskuksissa
 - Tuetaan kaavoituksella elinkeinotoimintaa ja asuntorakentamista
 - Saavutettavuuden ja logistiikan kehittäminen – edunvalvonnan tehostaminen sekä aktiivinen vaikuttaminen ja osallistuminen maakuntakaavan laadintaan
 - Omaleimaisen kuntaimagon vahvistaminen – viestintäsuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen

Asukkaat saavat hyvät palvelut saamen ja suomen kielillä

Tavoitteet

- Palveluiden lähtökohtana on asiakastyytyväisyys, palveluiden riittävyys, oikea kohdentuvuus ja oikeellisuus
- Turvataan ja kehitetään lähipalveluiden saatavuutta
- Edunvalvonta sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä
- Edunvalvonta julkisten viranomaispalveluiden turvaamiseksi ja pysymiseksi
- Parannetaan saamenkielisten palveluiden tarjontaa mm. lisäämällä saamenkielisen henkilöstön määrää
- Lisätään sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksia ottamalla käyttöön uusia palvelumuotoja
- Osallistetaan asukkaat kunnan palveluiden kehittämiseen laajentamalla kuntalaisten kuulemista
- Vahvistetaan Norjan kanssa tehtävää yhteistyötä ja sitä kautta parannetaan palvelujen saatavuutta

Kunta on vetovoimainen ja haluttu työnantaja

Tavoitteet

- Parannetaan ulkoista ja sisäistä viestintää viestintäsuunnitelman mukaisella toiminnalla
- Tuetaan työntekijöiden osaamisen kehittämistä koulutussuunnitelman mukaisesti
- Tuetaan työhyvinvointia ja työssä jaksamista
- Järjestetään työntekijöille hyvät ja asianmukaiset työvälineet ja työtilat

Toimintakertomus

Toimintakertomusta ja tilinpäätöstä koskevat säännökset

Tilinpäätöstä koskevat säädökset on esitetty kuntalain pykälissä 113-115. Kuntalain mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kunnanjohtajan katsaus

Päättyneen tilikauden tulos on hyvä ja parempi kuin talousarviossa arvioitiin.

Tilikauden tulos on 578 794,95 euroa.

Kunnan kokonaisverotulo on 4 513 698,49 euroa, eli 76.301,51 euroa vähemmän verrattuna vuoden 2019 talousarvioon ja 36.367,50 euroa vähemmän verrattuna vuoden 2018 tilinpäätökseen.

Kunnan saamat valtionosuudet olivat 7.268.584,00 euroa, eli ne ovat lisääntyneet 123.584,00 euroa verrattuna vuoden 2019 talousarvioon ja 372.119,00 vuoden 2018 tilinpäätökseen.

Toimintakate on -10.786.454,46 euroa. Toimintakulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 884.047,10 euroa, toteuma 99,5 %. Toimintatuotot kasvoivat 218.916,26 euroa, toteuma 103,2 % arvioidusta.

Utsjoen kuntastrategian strategiset painotukset ovat kestävä kuntatalous, kilpailukykyinen ja elinvoimainen Utsjoki, hyvät palvelut saamen ja suomenkielillä ja vetovoimainen ja haluttu työnantaja.

Tilikauden tulosta ja kunnan eri toiminnoille asetettujen tavoitteiden toteutumista arvioitaessa, voidaan todeta, että asetetuissa tavoitteissa ja kehittämisen painotuksissa ollaan onnistuttu vähintäänkin kohtuullisesti.

Utsjoen kunta toteuttaa kuntastrategiassa asetettua tavoitetta muun muassa investoimalla monitoimitaloihin ja näin ottamalla tehtäväkseen rakentaa lapsille ja nuorille terveet ja ajanmukaiset opiskelutilat kaikkiin kunnan kolmeen kylään.

Tilikauden suurimmat investointihankkeet ovatkin olleet Utsjokisuun ja Karigasniemen monitoimitalojen sekä lukion asuntolan rakennushankkeet.

Valtuuston päätöksen mukaisesti myös Nuorgamin monitoimitalon suunnittelutyö aloitettiin vuoden 2019 aikana.

Utsjokisuun monitoimitalon ja lukion asuntolan suunnittelu aloitettiin syyskuussa 2018 ja Karigasniemen koulun suunnittelu tammikuussa 2019. Arkkitehtisuunnittelusta on vastannut Kyösti Marjanen arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy:stä. Rakennuksiin sijoittuvat varhaiskasvatus, alakoulu, yläkoulu sekä lukio (Utsjokisuu). Suunnittelussa on huomioitu tilojen monikäyttöisyys eri toimijoiden tarpeet huomioiden ja erityisesti tilojen soveltuvuus monikulttuuriseen opetukseen ja kasvatukseen. Saamen- ja suomenkieliselle opetukselle on erilliset opetustilat. Suunnittelussa ja kohteiden rakentamisen kaikissa vaiheissa on huomioitu käyttäjät ja työ on edennyt hyvin osallistavasti. Opettajia, oppilaita, vanhempia ja muuta henkilökuntaa on tullut kuultua ja he ovat olleet aktiivisesti mukana kiinteistötyöryhmässä rakennustyön ja sisustamisen edetessä. Vuonna 2019 aloitettujen rakennusten yhteenlaskettu kerrosala on 2963 ja rakennuskohteiden urakoitsija on Lehto tilat Oy.

Lukion asuntolan KVR-urakoitsija oli Aatelitalo Oy Kontiolahdelta ja rakennus käyttöön otettiin viranomaistarkastuksen jälkeen joulukuussa 2019.

Urakkamuodoksi näihin kaikkiin rakennuskohteisiin valittiin KVR (kokonaisvastuu-urakka) eli SR-urakka (suunnittele ja rakenna). Tällä urakkamuodolla haluttiin nopeuttaa valmistumisaikataulua. Rakennustyöt ovat edenneet hyvin ja sopimusten mukainen valmistuminen onnistunee koronaepidemiasta huolimatta.

Kunnan uudistetut verkkosivut valmistuivat vuoden 2019 lopussa ja sivujen käyttöönotto onnistui hyvin.

Vuoden 2019 aikana toteutettiin edelleen monia hankkeita, joiden tarkoitus on vahvistaa kunnan ja alueen elinvoimaa sekä löytää uusia matkailullisia ja elinkeinollisia vahvuuksia.

Utsjoen uudistunut matkailubrändi valmistui laajassa yhteistyössä yrittäjien, paliskuntien ja kaikkien kylien asukkaiden kanssa. Uudistetulla matkailubrändillä tehdään Utsjoen aluetta tunnetuksi kestävästi ja kulttuurisensitiivisesti.

Nykyaikainen matkailu tarvitsee kehittyäkseen monipuoliset ohjelmapalvelut. Utsjoen kunnan matkailun maankäyttöhankkeen tavoite on, että matkailun kehittyminen alueellamme tapahtuu harkitusti ja paikalliset lähtökohdat huomioiden ja eri maankäyttötarpeet yhteensovittaen.

Koronaviruksen aiheuttama maailmanlaajuisesti pandemiaksi levinnyt poikkeustilanne vaikuttaa yleisesti Utsjoen kunnan alueen matkailun kehittämiseen sekä alueen matkailuyritysten ja muiden yritysten toimintaedellytyksiin heikentävästi. Toiveenamme on, että poikkeustila jäisi ajalliselta kestoltaan lyhyeksi ja siten hyvin alkanut matkailun kehittyminen jatkuisi ja alueemme elinvoima vahvistuisi aiempien suunnitelmien mukaisesti.

Epidemian leviämisen estämiseksi tehtyjen toimenpiteiden seuraukset kuntataloudelle ovat vielä tässä vaiheessa vaikeasti arvioitavissa, mutta on selvää, että vaikutukset tulevat olemaan taloutta heikentäviä. Kunnan verotulot ja maksutuotot tulevat todennäköisesti pienenemään ja toimintakulut ja menot kasvamaan. Valtion moninainen tuki kunnille tässä poikkeustilanteessa tulee olemaan aivan välttämätöntä.

Utsjoen kunnalla ei ole sijoituksia, joiden arvoon taantuma vaikuttaisi. Kunta on sitoutunut merkittäviin investointeihin, joiden toteuttamiseksi otettujen lainojen ehtojen mukaan välitöntä korkoriskiä ei ole odotettavissa.

Vuokko Tieva-Niittyvuopio
kunnanjohtaja

Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto

Utsjoen kunnan ylin päättävä toimielin on kunnanvaltuusto, jossa on yhteensä 15 valtuutettua. Kunnanvaltuuston puheenjohtajana on Mika Aikio (Sdp), Veikko Porsanger ja Uula Tapiola (Kesk).

Jäsenet

Aikio Mika, puheenjohtaja
 Porsanger Veikko I -varapuheenjohtaja
 Tapiola Uula, II-varapuheenjohtaja
 Ahlakorpi Anni
 Halonen Markku
 Hekkanen Raimo
 Katekeetta Antti
 Koivisto Anni
 Konttinen Pirjo
 Kordelin Marjatta
 Lukkari Sammoli
 Manninen Ismo
 Nordberg Aulis
 Porsanger Veikko
 Tapiola Ilmari
 Tenoranta Jarkko 20.5.2019 saakka, Holma Lotta-Inkeri 20.5.2019 lähtien

Valtuusto kokoontui vuoden 2019 aikana yhteensä viisi kertaa, käsiteltyjä asioita oli 54.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa ja vastaa sille kuntalaissa ja hallintosäännössä säädettyistä tehtävistä. Kunnanhallituksessa on seitsemän (7) jäsentä, jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana on vuonna 2019 toiminut Ilmari Tapiola ja varapuheenjohtajana Marjatta Kordelin.

Jäsenet

Tapiola Ilmari, puheenjohtaja
 Kordelin Marjatta, varapuheenjohtaja
 Nuorgam Eeva
 Porsanger Veikko
 Koivisto Anni
 Ahlakorpi Anni
 Lukkari Sammoli

Varajäsenet

Guttorm Rauna
 Holma Lotta-Inkeri
 Hekkanen Raimo
 Valle Petteri
 Nordberg Aulis 20.5.2019 saakka, Laiti Niila
 20.5.2019 lähtien
 Krogerus Harri 20.5.2019 saakka, Nordberg
 Aulis 20.5.2019 lähtien
 Lukkari Maritta

Kunnanhallitus kokoontui vuonna 2019 11 kertaa, käsiteltyjä asioita oli yhteensä 180. Oikaisuvaatimuksia tehtiin kunnanhallitukselle yhteensä 0 kpl.

Lautakunnat ja muut yhteistyöelimet, joissa kunnan edustus

Elinvoimalautakunta

Jäsenet

Hekkanen Raimo, puheenjohtaja
Porsanger Tuula, varapuheenjohtaja
Guttorm Rauna
Röntynen Juha-Matti
Laiti Niila
Koivuranta Maija-Liisa
Guttorm Aarne

Varajäsenet

Pieski Tarmo
Valle Johan Erik
Nuorgam Eeva
Valle Petteri
Aikio Riitta
Kvist-Aikio Kirsi
Laiti Mauri

Elinvoimalautakunta kokoontui 5 kertaa ja käsitteli 43 asiaa.

Perusturvalautakunta

Jäsenet

Halonen Markku, puheenjohtaja
Parkkonen Anne, varapuheenjohtaja
Laiti Jouni
Niittyvuopio-Pieski Maarit K.
Tähkääpää Maiju-Ilona 18.11.2019 saakka,
Snellman Aino 18.11.2019 lähtien
Krogerus Harri 20.5.2019 saakka, Aikio
Uula Petteri 20.5.2019 lähtien
Länsman Auli

Varajäsenet

Härkönen Esko
Lukkari Nils Eric Lukkari
Mellanen Marjut
Länsman Inga
Pieski Aura
Aikio Uula Petteri 20.5.2019 saakka, Aikio
Ara 20.5.2019 lähtien
Nieminen Satu-Marjut

Perusturvalautakunta kokoontui 6 kertaa ja teki päätöksen 62 asiassa.

Sivistyslautakunta

Jäsenet

Aikio Elle, puheenjohtaja
Seurujärvi Pirjo, varapuheenjohtaja
Simonen Esa
Guttorm Riikka
Holma Lotta-Inkeri
Guttorm Urho
Saijets Mika

Varajäsenet

Laiti Niila
Näkkäläjärvi-Länsman Anna
Rauma Laura 18.11.2019 saakka
Niittyvuopio Anni-Sofia 18.11.2019 lähtien
Hekkanen Eemeli
Aurala Arto
Niittyvuopio Indira
Rasmussen Torkel

Sivistyslautakunta kokoontui 7 kertaa ja teki päätöksen 134 asiasta.

Sivistyslautakunnan suomenkielinen jaosto

Jäsenet

Guttorm Riikka, puheenjohtaja
Halonen Markku, varapuheenjohtaja
Keskitalo Heidi
Ahlakorpi Anni
Hekkanen Eemeli

Varajäsenet

Holma Lotta-Inkeri
Harjunharja Juhani
Halonen Kai
Simonen Esa
Nikkinen Anna Marja

Suomenkielinen jaosto kokoontui 0 kertaa ja käsitteli 0 asiaa.

Sivistyslautakunnan saamenkielinen jaosto

Jäsenet

Seurujärvi Pirjo, puheenjohtaja
Rasmussen Torkel, varapuheenjohtaja
Länsman Nilla-Pekka
Aikio Elle
Eriksen Heidi

Varajäsenet

Rasmus Armi
Ravna Ellen
Näkkäljärvi-Länsman Anna
Aikio Mika
Aikio Esko A.

Saamenkielinen jaosto kokoontui 0 kertaa ja käsitteli 0 asiaa.

Tekninen lautakunta

Jäsenet

Pohjanrinne Arto, puheenjohtaja
Kosunen Markku, varapuheenjohtaja
Konttinen Pirjo
Tapiola Uula
Orti Irene
Aikio Riitta
Guttorm Jouni A

Varajäsenet

Aurala Ahti
Laiti Eila 18.11.2019 saakka, Tähkää
Maiju-Ilona 18.11.2019 lähtien
Haapala Jorma
Guttorm Rauna
Olkkola Elmo
Niemi Seppo
Manninen Terttu

Tekninen lautakunta kokoontui 6 kertaa ja teki päätöksen 85 asiasta.

Tarkastuslautakunta

Jäsenet

Manninen Ismo, puheenjohtaja
Katekeetta Antti, varapuheenjohtaja
Länsman Maija

Varajäsenet

Roivas Osmo
Nilla Ilmari Pieski
Pursiheimo Ossi

Tarkastuslautakunta kokoontui 2 kertaa ja teki päätöksen 22 asiasta.

Keskusvaalilautakunta

Jäsenet

Länsman Maija 20.5.2019 saakka, Aikio Ara
20.5.2019 lähtien
Aikio Ara, varapuheenjohtaja 20.5.2019
saakka, Halonen Tarja varapuheenjohtaja
20.5.2019 lähtien
Länsman Maija
Aikio Niilo Heikki
Eriksen Kati

Varajäsenet

Pyrhönen Pekka
Ahlakorpi Arto
Tapiola Laura
Halonen Klemet
Rasmus Niilo J

Keskusvaalilautakunta kokoontui 6 kertaa ja teki päätöksen 42 asiasta.

Vanhusneuvosto

Utsjoen sotaveteraanit: Waltari Ursula ja Aikio Janne
Utsjoen seurakunta: Näätänen Satu
Utsjoen vanhustentaloyhdistys: Nordberg Aulis/Forsell Anne
Utsjoen eloisat: Mellanen Marjut ja Laiti Marjut
Nuorgamin ikäsähly: Pyrhönen Pekka ja Eurasto Saija
SámiSoster ry: Vuolab Marketta/ Nousuniemi Jouni Esa

Karigasniemen eläkeläiset: Niittyvuopio Osmo

Nuorisovaltuusto

Leevi Halonen
Ánte Tenoranta ja
Hilla-Maija Logje

Kuntayhtymät ja niissä kunnan edustajat:

Lapin liitto

Jäsen
Kordelin Marjatta

Varajäsen
Koivisto Anni

Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä

Jäsenet
Aikio Mika
Guttorm Rauna

Varajäsenet
Holma Lotta-Inkeri
Tapiola Uula

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuusto

Jäsen
Konttinen Pirjo

Varajäsen
Aikio Elle

Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä

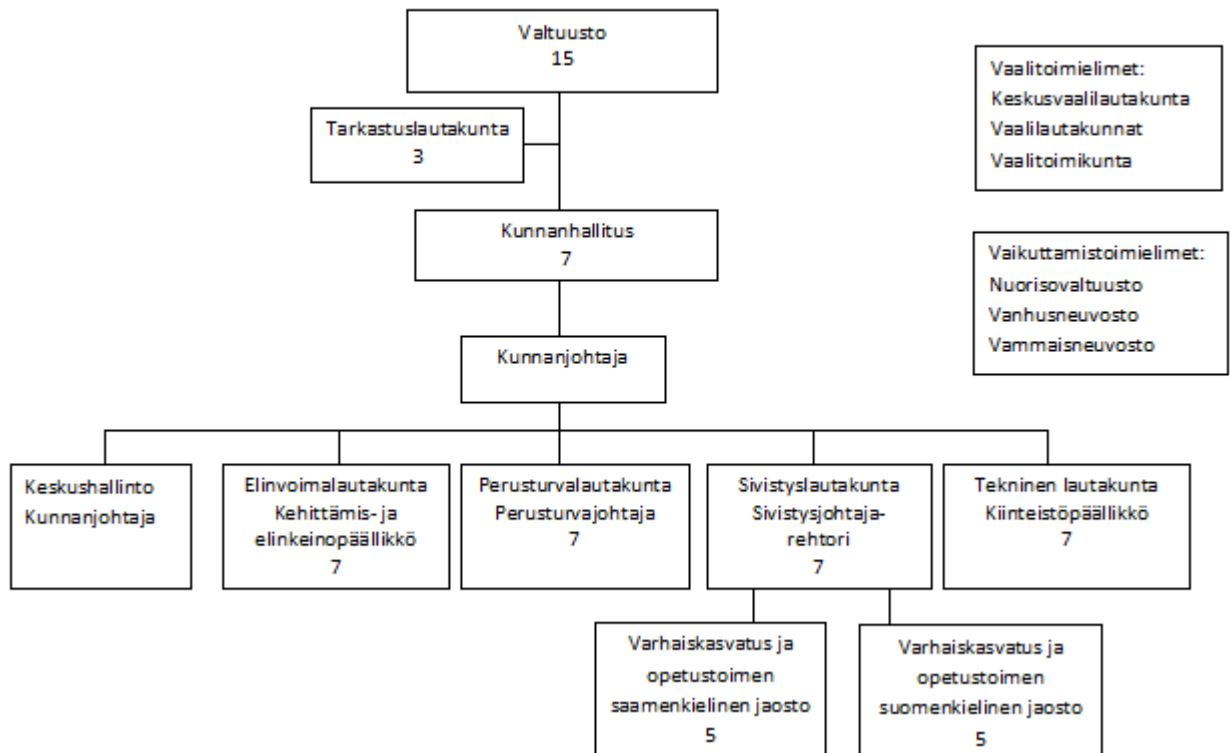
Jäsenet
Parkkonen Anne
Katekeetta Antti

Varajäsenet
Mellanen Marjut
Aikio Ara

Kunnan organisaatiokaavio

Utsjoen kunnassa on yhteensä 4 lautakuntaa, joiden tehtävänä on johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastata palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Talousarvion toteutuminen on esitetty tehtäväalueittain ja vastuuhenkilöittäin.

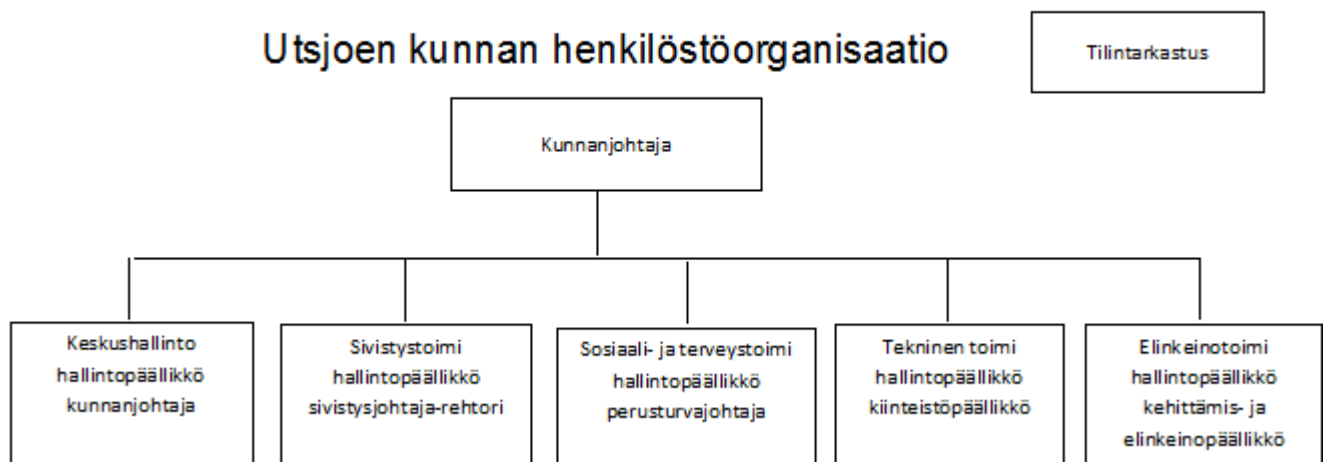
Utsjoen kunnan hallinto-organisaatio

Johtoryhmä

Kuntalain mukaisia valtuustolle tilivelvollisia viranhaltijoita vuonna 2019 olivat kunnanjohtaja Vuokko Tieva-Niittyvuopio, kehittämis- ja elinkeinopäällikkö Eeva-Maarit Aikio, perusturvajohtaja Päivi Rautio 23.4.2019 saakka, vt. perusturvajohtaja Karoliina Hjelm 1.4.-14.11.2019, hoitotyönjohtaja Päivi Kontio 15.11.2019 lähtien, sivistysjohtaja-rehtori Laura Arola 12.8.2019 saakka, vt. sivistysjohtaja-rehtori Salme Tarkiainen 13.8.-16.12.2019, vt. sivistysjohtaja-rehtori Eila Tapiola 17.12.2019 lähtien, vs. kiinteistöpäällikkö Markku Porsanger.

Utsjoen kunnan henkilöstöorganisaatio

Perustietoa kunnasta

Väestö 31.12.

Asukkaita	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	1260	1250	1241	1242	1232	1212

Vuodesta 2014 kunnan väkiluku on vähentynyt 45 henkilöllä.

Saamelaisia	2003	2007	2008	2012	2015	2019
	821	806	809	768	722	662

Lähde: Saamelaiskäräjät

Ikärakenne 31.12.2019

Ikäryhmä	Yhteensä	Miehiä	Naisia
0 – 5 vuotta	61	29	32
6 – 15 vuotta	122	71	51
16 - 20 vuotta	49	30	19
21 – 65 vuotta	626	334	292
66 – 85 vuotta	314	168	146
yli 86 vuotiaat	40	17	23
Yhteensä	1212	649	563

Lähde: Tilastokeskus

31.12.2019 asukasluku oli 1212 henkilöä, vähennystä edelliseen vuoteen 20 henkilöä, 1,6 %.

Työllisyys

Utsjoen vuoden 2019 keskimääräinen työttömyysaste oli 7,2 %, 41 henkilöä. Lapin läänin vuoden 2018 keskimääräinen työttömyysaste oli 11,9 %.

Ennakkotiedon 31.12.2018 mukaan työvoimaan kuului 473 henkilöä, joista työllisiä 430 ja työttömiä 43. Työvoiman ulkopuolisia oli 759 henkilöä, joista 0-14 –vuotiaita 178, opiskelijoita 67, eläkeläisiä 418, varusmiehiä 1 ja muita 95, pitkäaikaistyöttömiä 9, huoltosuhde 1,4. Huoltosuhde (elatussuhde) kertoo kuinka monta työhön osallistumatonta (alle 17 v. ja yli 63 v.) on yhtä työllistä kohden eli kuinka monta elätettävää on yhtä elättäjää kohti.

Työttömiä	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	56	70	71	65	56	41	37

Työpaikat	2014	2015	2016	2017
Alkutuotanto	57	52	52	47
Jalostus	13	20	11	12
Yksityiset palvelut	157	153	151	153
Julkiset palvelut	206	209	234	229
Toimiala tuntematon	43	44	44	45
Työpaikat yhteensä	476	478	491	486
Työssäkäynti oman alueen ulkopuolella	54	69	66	84

31.12.2017 tilaston mukaan alueella työssäkäyviä oli yhteensä 402. On huomattava, että Utsjoen kunnan työpaikoissa työllistyi myös vieraskuntalaisia. Alueella asuvasta työllisestä työvoimasta

(473) kävi omalla alueella työssä 402 ja oman kunnan ulkopuolella muualla Suomessa 71 henkilöä. Norjassa työssäkäyvät sisältyvät omalla alueella työllistyneiden lukuun.

Kunnan henkilöstö

Henkilöstörakenne 31.12.2019

Kokoaikaisuus/osa-aikaisuus	Palvelussuhteen luonne	M	N	YHT
kokoaikainen	määräaikainen virka tai toimi	12	32	44
kokoaikainen	oppisopimussuhteinen	1		1
kokoaikainen	työllistämistuella työllistetty	3	6	9
kokoaikainen	vakinainen	14	84	98
muu omasta pyynnöstä osa-aik	vakinainen	1	3	4
osa-aikaeläkeläinen	vakinainen		1	1
osa-aikainen virka tai toimi	määräaikainen	4	11	15
osa-aikainen virka tai toimi	työllistämistuella työllistetty			
osa-aikainen virka tai toimi	vakinainen		9	9
osittainen hoitovapaa	vakinainen			
sivuvirka tai sivutoimi	määräaikainen virka tai toistaiseksi	9	14	23
Yhteensä		44	160	204
		21,6 %	78,4 %	100 %

Palvelussuhde 31.12.2019	M	N	Yht	Osuus %
Vakinaiset	16	82	98	50,8
Määräaikaiset	25	69	94	48,7
Työllistetyt				
Oppisopimussuhteiset	1		1	0,5
Yhteensä	42	151	193	100

Vakinaisen henkilöstön ikärakenne

Vakituisen henkilökunnan keski-ikä, vuotta						
	Kunnanhallitus	Elinvoimalk	Perusturvatlk	Sivistysltk	Tekninen ltk	Yhteensä
Keski-ikä	54,7	50,5	50,8	45,9	53,7	49

Ikä vuosina	Lukumäärä	%-osuus
alle 30	5	5,1 %
30-39	20	20,4 %
40-49	18	18,4 %
50-59	37	37,8 %
60-64	17	17,3 %
65-	1	1 %
Yhteensä	98	100,0 %
Keski-ikä	49	

Henkilöstön poissaolot

	2018	2019
opintovapaa	51	676
hoitovapaa	212	283
koulutus, palkaton	167	15
työnantajan järjestämä koulutus	111	46
ylityöt	236	286
äitiysloma	192	663
vanhempainloma	303	1143
sairausloma	2227	2984
lapsen sairaus	96	94
poliklinikka/erikoislääkärin vastaanottokäynti/ palkallinen	33	48
kuntoutus	34	35
vuosiloma	3644	3951
säästövapaa	13	42
toisen viran /toimen hoito (ulkop.)	335	293
toisen viran /toimenhoito (oma työnantaja)	650	1130
perhevapaa /poissaolo pakottavista perhesyistä	17	36
oppisopimus	73	17
palkattomat (yksityinen)	739	646
työtapaturma	227	10
vapaa-ajan tapaturma	20	0
muu julkinen tehtävä (palkaton)	17	17
luvatun poissaolo	4	0
50-60 vuotis-/hääpäivä	5	7
isyysvapaa	30	49
omaehtoinen palkallinen koulutus	21	39
osittainen palkaton virkavapaa	8	22
lastentarhanopettajan VES	9	13
Yhteensä	9474	12545

Poissaolot on ilmoitettu kalenteripäivinä.

Henkilöstötyön tavoitteena on motivoitunut, palveluhenkinen ja työnsä osaava henkilöstö, joka on sitoutunut valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja talouden tavoitteisiin. Henkilöstöilmapiiriä parannetaan ja vakiinnutetaan.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista sekoista

Henkilöstöriskit

Henkilöstön keski-ikä on vuoden aikana laskenut noin kolme vuotta. Viran- ja toimenhaltijoiden siirtyessä eläkkeelle avautuviin virkoihin on vaikea saada pätevää henkilöstöä, ongelma on erityisesti saamenkielisen henkilöstön kohdalla merkittävä. Palvelurakenne on ohut ja helposti haavoittuva.

Rahoitusriskit

Rahoitukselliseksi riskeiksi luetaan korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja luottoriskit. Korjausvelka, vanhat rakennukset ja uudet välttämättömät investoinnit muodostavat merkittävän riskin. Maksuvalmius on kunnalla tällä hetkellä hyvällä tasolla.

Kunnan takausvastuut	2019
Kiinteistö Oy Ringinvatro	928 450,00
Kuntien takauskeskus	7 417 003,00

Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä ja menetelmiä, joilla pyritään toiminnan tuloksellisuuden ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen. Valvonnan tarkoitus on myös ennaltaehkäistä ja todeta erehdyksiä, virheitä ja väärinkäytöksiä. Sisäisen valvonnan avulla tulee myös varmistaa organisaation eri tasojen yhteistyön riittävyys ja toimivuus. Sisäinen valvonta jakaantuu sisäiseen tarkkailuun, luottamushenkilöiden suorittamaan seurantaan ja sisäiseen tarkastukseen. Sisäisellä tarkkailulla varmistetaan, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan suunnitellulla ja hyväksytyllä tavalla sekä tehtävään osoitettujen voimavarojen puitteissa. Kukin esimies vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä tarkkailusta.

Seuranta on luottamushenkilöille kuuluva sisäisen valvonnan osa. Seurannan keskeisiä tehtäviä on raportointivelvollisuus, raportoinnin toteutuksen valvonta ja tehtyjen päätösten seuranta.

Sisäinen tarkastus on valvonnan näkyvin osa. Sisäinen tarkastus on julkista toimintaa, jossa tarkastuksen kohde tietää toimintansa olevan arvioinnin kohteena.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Kunnanhallitus nimeää toimikaudekseen sisäisen tarkastuksen toimikunnan. Toimikunta seuraa mm. kunnanhallituksen ohjeiden ja määräysten noudattamista. Lautakuntien tehtävänä on kontrolloida suunnitelmien ja tavoitteiden toteutumista sekä seurata talousarvion toteutumista. Hallintokunnan päällikkö vastaa toiminnan johtamisesta sekä toiminnan tuloksellisuuden ja seurannan raportoinnista.

Kuntalain 14 §n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa, josta kunta vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi määräykset kunnan hallintosäännössä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut:

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntakonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Kunnanhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Kunnanhallituksen alaiset toimielimet vastaavat omien tehtäväalueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti (sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle).

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt raportoivat konsernijohtolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta.

Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa ja säännösten päivittämistä on käsitelty johtoryhmässä. Hallintokuntia on kehoitettu erityiseen tarkkuuteen talousarvion toteutumisen seurannassa ja kehoitettu ajoissa reagoimaan mm. tarvittavien ylitysoikeuksien hakemiseen. Lautakunnat, kunnanhallitus ja valtuusto ovat jokaisessa kokouksessa saaneet hallintopäälliköiden katsauksen ja arvion taloustilanteesta.

Kunnan tytäryhtiöiden talouden seuranta on tehostettu ja talouden tervehdyttäminen on ollut erityistoimien kohteena.

Kunta vakuuttaa omaisuuden turvaavasti. Sijoitustoimintaa ei harjoiteta ja takauksia ei pääsääntöisesti ole annettu. Vanhat takaukset koskevat tytäryhtiöiden lainojen takauksia.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 232	3 014
Toimintakulut	-14 019	-13 135
Toimintakate	-10 786	-10 121
Verotulot	4 514	4 550
Valtionosuudet	7 269	6 896
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	1
Muut rahoitustuotot	13	4
Korkokulut	-49	-47
Muut rahoituskulut	-4	-1
Vuosikate	957	1 283
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-565	-566
Pysyvien vastaavien arvonalennukset	-84	
Satunnaiset erät	271	3
Tilikauden tulos	579	720
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	579	720

Tuloslaskelman tunnusluvut

	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	23,06	22,94
Vuosikate/Poistot, %	169,25	226,52

Vuosikate, euroa/asukas	788	1 041,23
Asukasmäärä	1215	1 232

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tuloslaskelma sisältää vain ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuloslaskelman toimintakate kuvaa käyttötalouden menojen ja tulojen suhdetta, kuinka paljon käyttömenoja joudutaan tuottojen lisäksi kattamaan verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate vuodelta 2019 oli -10 786 milj. €.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannon tekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot.

Tilikausi 2019 oli 578 794,95 € ylijäämäinen.

Toimintatuottojen/toimintakulujen tunnusluku osoittaa kuinka paljon toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Kunnan käyttötalouden tuloilla katettiin vuonna 2019 käyttötalouden menoja 23,06 %.

Tuloslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 $= 100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista
 $= 100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate euroa per asukas
 $= \text{Vuosikate} / \text{asukasmäärä}$

Kaikki tunnusluvut, jotka perustuvat asukaskohtaiseen euromäärään, muuttuvat myös asukasluvun muutosten myötä.

Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	957	1 283
Satunnaiset erät	271	3
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 228	1 286
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 639	-597
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6	2
Investointien rahavirta yhteensä	-2 633	-596
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 404	690
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		

Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-500
Antolainasaamisten vähennykset	27	27
Antolainauksen muutokset yhteensä	27	-473
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-936	-654
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Lainakannan muutokset	4 064	-654
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-496	741
Rahoituksen rahavirta yhteensä	3 596	-386
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 191	304
Rahavarat 31.12.	4 830	2 639
Rahavarat 1.1.	2 639	2 335
	2 191	304
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	2 855 923	1 874 497
Investointien tulorahoitus, %	36,28 %	214,73 %
Lainanhoitokate	1,03	1,90
Kassan riittävyys (pv)	99,91	66,74
Asukasmäärä	1 215	1 232

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Samoin kuin tuloslaskelmassa, myös rahoituslaskelmassa luvut sisältävät vain ulkoiset rahan lähteet ja rahan käytön.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään toimintapääomaa.

Kunnan rahavarat vuoden lopussa olivat 4,83 milj. €. Vuoden ajalta kassan riittävyys suhteessa menoihin on ollut 99,91 päivää.

Rahoituslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus, %
 $= 100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate
 $= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Rahavarat 31.12
 $= \text{Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset}$

Kassan riittävyys (pv)
=365 pv x Rahavarat 31.12 / Kassasta maksut tilikaudella

Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 686	9 730	OMA PÄÄOMA	6 946	6 367
Aineettomat hyödykkeet	230	278	Peruspääoma	2 384	2 384
Aineettomat oikeudet	169	265	Käyttöomaisuuden arvonorotukset	106	106
Muut pitkävaikutteiset menot	61	13	Edell. tilik. yli-/alijäämä	3 878	3 158
			Tilikauden yli-/alijäämä	579	719
Aineelliset hyödykkeet	8 503	6 473	Poistoero	76	76
Maa- ja vesialueet	534	540	Muut pakolliset varaukset	7	7
Rakennukset	4 979	5 273	Muut toimeksiantojen pääomat	1	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	180	224			
Koneet ja kalusto	201	200			
Enn.maksut ja kesk.er.hank.	2 609	235	VIERAS PÄÄOMA	10 593	6 690
			Pitkäaikainen	7 376	3 774
			Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	7 374	3 773
Sijoitukset	2 952	2 979	Muut velat/ Liittymismaksut ja muut velat	1	1
Osakkeet ja osuudet	1 475	1 475	Lyhytaikainen	3 217	2 916
			Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	1 142	679
Muut lainasaamiset	1 477	1 504	Saadut ennakot	337	401
			Ostovelat	717	517
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Muut velat	145	250
Muut toimeksiantojen varat			Siirtovelat	876	1 069
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	17 623	13 140
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 938	3 411			
Vaihto-omaisuus	12	23			
Lyhytaikaiset saamiset	1 096	749			
Myyntisaamiset	332	311			
Lainasaamiset	16	15			
Muut saamiset	557	366			
Siirtosaamiset	191	57			
Rahat ja pankkisaamiset	4 830	2 639			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	17 623	13 140			

Taseen tunnusluvut

	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	40,63	50,58
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	68,30	43,49
Velat ja vastuut käyttötuloista, %	70,55	43,57
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	4 457	3 878
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 668	3 148
Lainakanta 31.12., 1000 €	8 518	4 452
Lainakanta 31.12., €/asukas	7 010	3 614
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	8 523	
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	7 015	
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	1 477	1 504
Asukasmäärä	1 215	1 232

Kunnan taloudellista asemaa ja rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Suhteellinen velkaantuneisuus-% kertoo kuinka, paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin 56 % (31.12.2016).

Taseen tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuusaste %

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus %

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)} / \text{Asukasmäärä}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainat euroa/asukas

= $\text{Lainakanta 31.12} / \text{Asukasmäärä}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12. (uusi tunnusluku 2019)

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

= $\text{Lainat ja vuokravastuut 31.12} / \text{Asukasmäärä}$

Lainasaamiset 31.12

= $\text{Sijoituksiin merkityt jvk} - \text{lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

Kokonaistulot ja –menot

Tulot	1 000 €	%	Menot	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	3 232	15,90	Toimintakulut	14 019	79,44
Verotulot	4 514	22,20			
Valtionosuudet	7 269	35,75			
Korkotuotot	1	0,01	Korkokulut	49	0,28
Muut rahoitustuotot	13	0,07	Muut rahoituskulut	4	0,02
Satunnaiset tuotot	271	1,33			
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0,00	Investointimenot	2 639	14,95
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6	0,03			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	27	0,13	Antolainasaamisten lisäykset	0	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	24,59	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	936	5,30
Kokonaistulot yhteensä	20 334	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	17 647	100,0 %

Kokonaismenot ja -tulot ovat varsinaisesta toiminnasta, investoinneista ja rahoitustoiminnasta kootut rahan lähteet ja käytöt.

Kunnan kokonaistulot vuonna 2019 olivat 20,334 milj. € ja kokonaismenot 17,647 milj.€. Vuoden 2019 tulojen ja menojen erotus on 2,690 milj. €. Yksittäisistä tuloista valtionosuudet olivat korkeimmat 7,269 milj. € 35,75 % kaikista tuloista. Toimintakuluihin meni 14,019 milj. €, 79,44 % menoista.

Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernirakenne

Utsjoen kunnan kuntakonsernin rakenne:	Yhdistetty lkm	Ei yhdistetty lkm
Tytäryhteisöt Kiinteistö Oy Ringinvatro Kiinteistö Oy Utsjoen Virastotalo	2	
Kuntayhtymät Lapin Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä Lapin Liitto Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä	4	
Osakkuusyhteisöt ja muut Kiinteistö Oy Gálgogárdin Asunto Oy Rievanradnu Inarin Lapin Vesi Oy Kuntien Tiera Oy Sarastia Oy		6
Yhteensä	6	6

Kuntalain 6 §:n mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Konsernitaseeseen nimellisarvomenetelmällä yhdisteltäviä tytäryhteisöjä on kunnassa kaksi; Kiinteistö Oy Ringinvatro ja Kiinteistö Oy Utsjoen virastotalo. Kuntayhtymiä on neljä; Lapin sairaanhoitopiiri, Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä, Lapin Liitto ja Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä. Osakkuusyhteisö Kiinteistö Oy Gálgogárdiniä ei ole alijäämäisen tuloksen vuoksi yhdistelty. Muita yhtiöitä Kaatopaikkayhtiö Öfasia, Asunto Oy Rievanradnuu, Inarin Lapin Vesi Oy:tä, Sarastia Oy:tä ja Kuntien Tiera Oy:tä ei ole yhdistelty.

Kuntakonserni muodostuu kirjanpitolain mukaisesta konsernista, joka muodostuu:

- emoyhteisöstä
- tytäryhteisöistä, joita ovat sellaiset osakeyhtiöt, kiinteistöyhtiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt tai säätiöt, joissa kunnalla yksin tai yhdessä tytäryhteisönsä kanssa on määräämisvalta
- osakkuusyhteisöistä eli yhtiöistä, joissa kunnalla on 20–50 prosentin omistusosuus ja enintään puolet osakkeiden ja osuuksien tuomasta äänimäärästä tai joissa kunnalla on rahoitusosuutensa kautta huomattava vaikutusvalta liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa
- kuntayhtymistä

Kunnanvaltuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus sekä kunnanjohtaja. Hallintosäännössä määrätään konsernin johdon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Kunnanhallitus vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä säännöksiä ja viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Toimivallan ja -vastuunjako konsernivalvonnassa on kirjattu hallintosääntöön. Tiedonkulku tytäryhteisöjen ja kunnan välillä on pääsääntöisesti toiminut tarkoituksenmukaisella tavalla, samoin ohjeiden antaminen yhteisöille. Konserninjohto, johon kuuluu kunnanhallitus ja kunnanjohtaja, saavat säännöllisesti tietoa tytäryhtiöistä ja kummankin tytäryhtiön hallituksessa on ollut kunnanhallituksen jäseniä.

Kiinteistö Oy Ringinvatro

Kiinteistö Oy Ringinvatron tuloslaskelma

	2019	2018
Tuloslaskelma		
LIIKEVAIHTO	723 463,73	661 181,79
Liiketoiminnan muut tuotot	5 649,26	4 467,30
Materiaalit ja palvelut		
Ostot	-202 191,56	-203 622,87
Ulkopuoliset palvelut	-71 365,22	-62 273,10

Materiaalit ja palvelut yhteensä	-273 556,78	-265 895,97
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-55 272,84	-44 715,70
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-9 748,34	-7 976,78
Muut henkilöstösivukulut	-1 745,78	-2 984,37
Henkilöstökulut yhteensä	-66 766,96	-55 676,85
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-109 723,91	-69 073,82
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-109 723,91	-69 073,82
Liiketoiminnan muut kulut	-174 965,66	-227 790,85
LIIKEVOITTO/-TAPPIO	104 099,68	47 211,60
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	1 015,76	1 014,58
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-8 443,35	-9 249,06
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 427,59	-8 234,48
Voitto/tappio ennen tilipäätössiirtoja ja veroja	96 672,09	38 977,12
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	96 672,09	38 977,12

Kiinteistö Oy Ringinvatron tase

	2019	2018
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	143 100	143 000,00
Kiinteistöjen liittymismaksut	53 692,40	53 692,40
Rakennukset	2 862 059,49	2 833 704,54
Koneet ja kalusto	42 047,69	18 262,17
Pysyvät vastaavat yhteensä	3 100 899,58	3 048 759,11
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset, konserniin kuuluvilta	322,51	138,19
Myyntisaamiset, muilta	20 411,43	21 164,68
Siirtosaamiset	180,85	57,23
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	20 914,79	21 360,10
Rahat ja pankkisaamiset	80 579,35	214 658,04

Vaihtuvat vastaavat yhteensä	101 494,14	236 018,14
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 202 393,72	3 284 777,25

VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	55 502,02	55 502,02
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-84 775,82	-123 752,94
Tilikauden voitto/tappio	96 672,09	38 977,12
Oma pääoma yhteensä	67 398,29	-29 273,80
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Konserniin kuuluvilta		
Pääomalaina	590 226,29	590 226,29
Lainat julkisyhteisöiltä	741 094,87	741 094,87
Lainat rah.- ja vak. laitoksilta	1 456 700,55	1 638 348,22
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	2 788 021,71	2 969 669,38
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rah.- ja vak. laitoksilta	190 101,38	177 057,66
Saadut ennakot	9 810,77	9 296,74
Ostovelat		
Konserniin kuuluvilta	12 236,65	13 068,35
Muilta	51 311,89	65 035,22
Muut velat	76 139,59	71 684,40
Siirtovelat	7 373,44	8 239,30
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	346 973,72	344 381,67
Vieras pääoma yhteensä	3 134 995,43	3 314 051,05
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 202 393,72	3 284 777,25

Kiinteistö Oy Utsjoen Virastotalo

Kiinteistö Oy Utsjoen Virastotalon tuloslaskelma

	2019	2018
Tuloslaskelma		
KIINTEISTÖN TUOTOT	80 148	81 348
Vastikkeet	78 948,00	78 948,00
Käyttökorvaukset	1 200,00	2 400,00
Vuokrat		

KIINTEISTÖN HOITOKULUT	-53 299,94	-94 653,08
Hallinto	399,27	3 651,70
Käyttö ja huolto	13 795,91	14 857,93
Ulkoalueiden hoito	3 196,90	3 174,40
Lämmitys	0	16 326,12
Vesi ja jätevesi	2 383,01	2 507,06
Sähkö ja kaasu	16 366,33	9 580,83
Jätehuolto	1 193,50	1 364,00
Vahinkovakuutukset	2 410,72	2 251,13
Kiinteistövero	11 154,30	10 585,86
Korjaukset	0	30 273,86
Muut hoitokulut		80,19
Hoitokate	26 848,06	-13 305,08
POISTOT	-11 438,98	-10 015,11
Rakennuksista ja rakennelmista	-8 958,72	-9 049,21
Koneista ja kalustosta	-556,88	-742,50
Muista pitkävaikutteisista menoista	-1 923,34	-223,40
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-1 721,97	-762,84
Muut rahoitustuotot	20,09	92,16
Korkokulut	-1 737,46	0
Muut rahoituskulut	-4,60	-855,00
Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä	13 687,15	-14 067,92
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	13 687,15	-14 067,92

Kiinteistö Oy Utsjoen Virastotalon tase

	2019	2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	19 061,34	19 061,34
Rakennukset ja rakennelmat	886 913,28	895 872,00
Koneet ja kalusto	1 670,65	2 227,53
Muut aineelliset hyödykkeet	187 497,94	189 421,28
	1 095 143,21	1 106 582,15
SIJOITUKSET		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMaisuUS		

PITKÄAIKAISET SAAMISET		
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Siirtosaamiset	2 365,82	2 195,65
	2 365,82	2 195,65
RAHOITUSARVOPAPERIT		
RAHAT JA PANKKISAAMISET		
Rahat ja pankkisaamiset	11 212,25	2 319,90
	11 215,25	2 319,90
	1 108 721,28	1 111 097,70
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	8 000,00	8 000,00
Rakennusrahasto	1 068 360,33	1 068 360,33
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-74 778,69	-50 695,66
Tilikauden voitto (tappio)	13 687,15	-24 083,03
	1 015 268,79	1 001 581,64
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
PAKOLLISET VARAUKSET		
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
Lainat rahoituslaitoksilta	89 473,68	100 000,00
LYHYTAIKAINEN		
Siirtovelat	3 978,81	9 516,06
	1 108 721,28	1 111 097,70

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Tuloslaskelma		
Toimintatuotot	6 336	6 984
Toimintakulut	-16 782	-16 933
Toimintakate	-10 446	-9 949
Verotulot	4 514	4 550
Valtionosuudet	7 269	6 896
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2	3
Muut rahoitustuotot	15	6
Korkokulut	-59	-57
Muut rahoituskulut	-9	-6
Vuosikate	1 286	1 443
Poistot ja arvonalentumiset	-848	-757
Satunnaiset erät	271	2
Tilikauden tulos	710	688
Tilinpäätössiirrot		28

Vähemmistöosuudet	1	1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	711	717
Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toimintatuotot/toimintakulut, %	37,76	41,24
Vuosikate/Poistot, %	151,75	190,67
Vuosikate €/asukas	1 059	1 170,93
Asukasmäärä	1212	1232

Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 286	1 443
Satunnaiset erät	271	2
Tilikauden verot	0	
Tulorahoituksen korjauserät	0	23
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 557	1 468
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 045	-1 876
Rahoitusosuudet investointeihin	10	7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7	3
Investointien rahavirta yhteensä	-3 028	-1 866
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 471	-398
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	0	-500
Antolainalainojen vähennykset	27	27
Antolainojen muutokset	27	-473
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 157	925
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 147	-662
Lyhytaikaisten lainojen muutos	16	132
Lainakannan muutokset	4 027	395
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	5	-2
Vaihto-omaisuuden muutokset	11	
Saamisten muutos	-354	-146
Korottomien velkojen muutos	-138	870
Muut maksuvalmiuden muutokset	-475	722
Rahoituksen rahavirta	3 579	643
Rahavarojen muutos	2 109	245
Rahavarat 31.12	2 961	2 961

Rahavarat 1.1.	2 109	2 715

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-656 841	1 225 637
Investointien tulorahoitus, %	42,12 %	76,61 %
Lainanhoitokate	1,13	1,01
Kassan riittävyys (pv)	87,94	0,06

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	12 586	11 828
Aineettomat hyödykkeet	257	304
Aineettomat oikeudet	193	287
Muut pitkävaikutteiset menot	64	14
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	3
Aineelliset hyödykkeet	11 085	8 926
Maa- ja vesialueet	597	709
Rakennukset	6 969	7 188
Kiinteät rakenteet ja laitteet	236	281
Koneet ja kalusto	305	286
Muut aineelliset hyödykkeet	191	193
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 787	269
Sijoitukset	1 244	2 598
Osakkeet ja osuudet	1 098	1 094
Muut lainasaamiset	146	1 504
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	175	149
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 509	4 059
Vaihto-omaisuus	34	46
Lyhytaikaiset saamiset	1 406	1 053
Rahat ja pankkisaamiset	5 069	2 960
VASTAAVAA	19 270	16 036
VASTATTAVAA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	5 830	5 186
Peruspääoma	2 384	2 384
Arvonkorotusrahasto		106
Muut omat rahastot	886	886
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 850	1 092
Tilikauden yli-/alijäämä	711	718
VÄHEMMISTÖOSUUDET	11	11
PAKOLLISET VARAUKSET	111	111

Eläkevaraus	0	1
Muut pakolliset varaukset	110	110
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	181	150
VIERAS PÄÄOMA	13 137	10 578
Pitkäaikainen	9 048	6 822
Korollinen vieras pääoma	9 047	6 821
Koroton vieras pääoma	1	1
Lyhytaikainen	4 089	3 756
Korollinen vieras pääoma	1 432	961
Koroton vieras pääoma	2 657	2 795
VASTATTAVAA	19 270	16 036
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	30,81	52,49
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	70,58	42,23
Velat ja vastuut käyttötuloista, %	72,51	42,91
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 561	1 809
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 108	1 469
Lainakanta 31.12., 1000 €	10 480	7 783
Lainakanta 31.12., €/asukas	8 626	6 317
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	10 527	
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	8 665	
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	146	1 504
Asukasmäärä	1 215	1 232
<i>Tilinpäätös- ja toimintakertomusyleisohjeen päivityksen 2019 vuoksi tunnuslukuja</i>		
<i>Lainat ja vuokravastuut 31.12. ja euroa/asukas ei vertailuvuodelta ole saatavilla.</i>		

Kunnanhallituksen esitys tilikauden 2019 tuloksen käsittelystä

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä toimintakertomuksessa.

Vuoden 2019 tilikauden tulos on 578 794,95 € ylijäämäinen. Taseessa on edellisten vuosien käyttämätöntä ylijäämää 3 877 763,41 euroa. Tilikauden ylijäämä kirjataan edellisten tilikausien yli-/alijäämien tilille.

Talousarvion toteutuminen

Talousarviossa on kuntalain 110 §:n mukaan käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarviossa ja -suunnitelmassa

hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Utsjoen kunnan talousarviossa on hallintokunnittain määritelty tehtäväalueet, joiden talousarvio on sitova menojen ja tulojen erotuksen eli neton tasolla. Investointien määrärahat ovat sitovia hankekohtaisesti.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen, käyttö talousosan toteutumisvertailu

Käyttötalouden tulos

	TP 2018	TA 2019	TA- muutok- set	Muutettu TA 2019	Toteu- tuma	Poikke- ma
KUNNANHALLITUS						
Toimintatuotot	52 332	57 500		57 500	65 919	8 419
Toimintakulut	-695 816	-760 500		-760 500	-769 995	-9 495
Toimintakate/Jäämä	-643 484	-703 000		-703 000	-704 076	-1 076
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	1 206 075	1 104 002		1 104 002	1 024 217	-79 785
Toimintakulut	-4 139 909	-4 356 708		-4 356 708	-4 511 647	-154 939
Toimintakate/Jäämä	-2 933 834	-3 252 706		-3 252 706	-3 487 431	-234 725
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	1 255 260	1 414 870		1 414 870	1 332 285	-82 585
Toimintakulut	-1 785 922	-1 657 870		-1 657 870	-1 758 426	-100 556
Toimintakate/Jäämä	-530 662	-243 000		-243 000	-426 141	-183 141
PERUSTURVALAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	696 936	640 050		640 050	737 862	97 812
Toimintakulut	-6 297 971	-6 510 050	-360 500	-6 870 550	-6 586 698	283 852
Toimintakate/Jäämä	-5 601 035	-5 870 000	-360 500	-6 230 500	-5 848 837	381 663
ELINVOIMALAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	51 098	41 500		41 500	49 823	8 323
Toimintakulut	-258 046	-251 207	-25 000	-276 207	-278 398	-2 191
Toimintakate/Jäämä	-206 948	-209 707	-25 000	-234 707	-228 575	6 132
PROJEKTIT						
Toimintatuotot	698 214	883 010	38 125	921 135	1 022 040	100 905
Toimintakulut	-903 575	-1 169 666	-39 911	-1 209 577	-1 102 187	107 390
Toimintakate/Jäämä	-205 361	-286 656	-1 786	-288 442	-80 146	208 296
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ						
Toimintatuotot	3 959 915	4 140 932	38 125	4 179 057	4 232 146	53 089
Toimintakulut	-14 081 239	-14 706 001	-425 411	-15 131 412	-15 007 351	124 061
Varaston lisäys/vähennys					-11 248	
Toimintakate	-10 121 324	-10 565 069	-387 286	-10 952 355	-10 786 454	177 149
Verotulot	4 550 066	4 590 000		4 590 000	4 513 698	-76 302
Valtionosuudet	6 896 465	7 145 000		7 145 000	7 268 584	123 584
Rahoitustuotot ja -kulut	-42 411	-158 150		-158 150	-30 296	119 689
Verot + VOS	11 404 120	11 576 850		11 576 850	11 751 986	166 971
VUOSIKATE	1 282 796	1 011 781		624 495	957 367	332 872
Poistot ja arvonalentumiset	-566 306	-575 000		-575 000	-649 542	-74 542
Satunnaiset erät	2 816				270 970	270 970
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	719 305	436 781		49 495	578 795	529 300

Käyttötalous	Toimintakate		Ero eur	Osuus kuntataloudesta
	TA 2019	TOT 2019		
Kunnanhallitus	-703 000	-704 076	-1 076	6,5 %
Sivistyslautakunta	-3 252 706	-3 487 431	-234 725	32,4 %
Tekninen lautakunta	-243 000	-426 141	-183 141	4,0 %
Perusturvalautakunta	-6 230 500	-5 848 837	381 663	54,3 %
Elinvoimalautakunta	-234 707	-228 575	6 132	2,1 %
Projektit	-288 442	-80 146	208 296	0,7 %
Käyttötalous yhteensä	-10 952 355	-10 775 206	177 149	100,0 %

Käyttötalous tehtäväalueittain

Kunnanhallitus

Vaalit (105)

Toimielin Keskusvaalilautakunta
Tulosalueen nimi Vaalit
Tilivelvollinen Kunnanjohtaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	2 400	4 800		4 800	4 755,92	-44
Toimintamenot	-4 360	-9 750		-9 750	-10 619,42	-869
Netto	-1 960	-4 950		-4 950	-5 863,60	-914
Poistot						
Vyörytyserät	-556				-678,16	-678

Vuonna 2019 järjestettiin eduskuntavaalit ja eurovaalit.

Tarkastustoimi (115)

Toimielin Tarkastuslautakunta
Tulosalueen nimi Tarkastustoimi
Tilivelvollinen Kunnanjohtaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot						
Toimintamenot	-9 656,15	-12 250		-12 250	-7 844,98	4 405
Netto	-9 656,15	-12 250		-12 250	-7 844,98	4 405
Poistot						
Vyörytyserät	-209				-199,79	-200

Kuntalain mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava

valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lisäksi tarkastuslautakunta ohjaa tilintarkastusta.

Tilintarkastusyhteisöksi valtuusto on valinnut Oy Audiator Ab:n. Tilintarkastajana toimi Hilikka Ojala. Vuonna 2019 tarkastuslautakunta kokoontui 2 kertaa.

Yleishallinto (120)

Toimielin Kunnanhallitus
Tulosalueen nimi Kunnanhallitus
Tilivelvollinen Kunnanjohtaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	49 932	52 700		52 700	61 235,96	8 536
Toimintamenot	-681 799	-738 500		-738 500	-751 603,29	-13 103
Netto	-631 867	-685 800		-685 800	-690 367,33	-4 567
Poistot	-30 440				-27 925,79	-27 926
Vyörytyserät	308 491				328 676,39	328 676

Valtuusto kokoontui vuoden 2019 aikana yhteensä viisi kertaa, käsiteltyjä asioita oli 54. Valtuuston keskeisimpiä päätöksiä olivat mm. sivistystoimen monitoimitalojen rakentamiseen liittyvät päätökset, viestintäsuunnitelman hyväksyminen, vuoden 2018 tilinpäätöksen hyväksyminen, kunnan tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2020 sekä kiinteistöveron vahvistaminen vuodelle 2020.

Kunnanhallitus kokoontui vuonna 2019 11 kertaa, käsiteltyjä asioita oli yhteensä 180. Oikaisuvaatimuksia kunnanhallitukselle tehtiin yhteensä 0 kpl.

Valtuuston ja kunnanhallituksen kokousten valmistelun ja päätösten täytäntöönpanon lisäksi yleishallinnossa huolehditaan kunnan keskitetyistä tukipalveluista hallintokunnille. Näitä ovat mm. puhelinvaihe, postitus, arkistointi, asiakaspalvelu/ neuvonta, tietoverkon ylläpito, ict-palvelut sekä muut yleiset toimistopalvelut. Lisäksi yleishallinnon kustannuksissa ovat mukana tarkastustoimen, tulkkipalveluiden, työterveyshuollon, yhteistoiminnan ja muiden henkilöstöpalveluiden menot, valtiolle korvattavat verotuskustannukset, yhteistoimintamenot Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymään, Suomen Kuntaliittoon ja Lapin Liittoon sekä vaalien järjestämisestä kunnalle aiheutuvat menot. Yleishallinnon kustannuksiin sisältyvät ostopalveluina hankittavat ict-tukipalvelut sekä henkilöstö- ja taloushallinnon palvelut. Keskushallinto avustaa hallintokuntia henkilöstö- ja taloushallinnon tehtävissä sekä yleisten ohjelmistojen käytössä.

Kestävä kuntatalous

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Kunnan investointien suunnitelmällisyys	Kiinteistöjen käyttö- ja korjaussuunnitelman laadinta investointiesitys	Käyttö- ja korjaussuunnitelma sekä investointiesitys	Käyttö- ja korjaussuunnitelman pohjalta on tehty toteuttamiskelpoinen investointiesitys	

Kunnan omistamien kiinteistöjen ja kiinteistöyhtiön hallinnoinnin tehostaminen	Laaditun selvityksen perusteella hallintosäännön ym. ohjeiden päivittäminen	Selvitys	Päätetään toimenpiteet selvityksen pohjalta, toimintaa ohjaavat säännöt ja ohjeet laadittu	Selvitykset tehty, päätöksentekoa siirretty lisäselvitysten laatimista varten
--	---	----------	--	---

Kunta on alueena kilpailukykyinen ja elinvoimainen

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Edunvalvonta: Julkinen liikenne Maakuntakaava Sote, Maku Ylikunnallinen yhteistyö	Aktiivinen osallistuminen valmistelutyöryhmissä ja sidosryhmissä	Utsjoen kunnan elinvoimaa edistävien tavoitteiden toteutuminen	Edunvalvonta tuottaa alueelle elinvoimaa	Edunvalvonta; Maakuntakaava 2040 ohry, Leader Pohjoisin Lappi, PLAKY, Lapin liiton hanketyö
Kuntaimagon vahvistaminen – ulkoinen viestintä	Ulkoisen viestinnän toimintasuunnitelman laatiminen ja toimeenpano Ulkoinen tiedottaminen Kotisivujen uudistaminen Sosiaalisen median käyttö, Valtuuston kokousten striimaus ja tallentaminen youtubeen	Viestinnän toimintasuunnitelman mukainen toiminta Uudistetut kotisivut Facebook Instagram Youtube tallenteet	Utsjoen ulkoinen näkyvyys paranee ja on hyvä Kotisivut käytössä Facebook käytössä Instagram käytössä	Ulkoinen brändi uudistettu ja käytössä, Kunnan ulkoinen ilme yhtenäistetty ja käytössä ”Kahdeksan vuodenajan kunta” Kunnan kotisivut uudistettu ja käytössä Sosiaalinen media käytössä Valtuuston kokousten striimaus käytössä
Elinkeinojen ja yritysten toimintaympäristön kehittäminen	Elinkeinostrategian pohjalta laaditaan elinkeino-ohjelma, jonka toteutukseen haetaan hankerahoitus	Elinkeino-ohjelman toteutus	Elinkeino-ohjelman toimeenpanoa tukeva hanke käynnistyy	

Asuntotilanteen parantaminen	Selvitetään uusia rahoitusmalleja esim. eu-hankerahoitusta arktisen rakentamisen kokeiluihin	Innovatiiviset rakennushankkeet ja uudet rahoitusmallit asuntotuotannon rahoittamiseen	Innovatiivista asuntotuotantoa käynnistyy vuoden 2019 aikana	Lukion asuntola valmistunut Rivitalotontti asuntorakentamista varten myyty
------------------------------	--	--	--	---

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksia parannetaan mm. ottamalla käyttöön uusia palvelumuotoja	Kuntadigi – hankkeella tuetaan sähköisten palveluiden kehittämistä. Saavutettavuus otetaan huomioon palveluiden kehittämisessä	Kunnan sähköisten palveluiden määrä ja saavutettavuus	Sähköisten palveluiden tarjonta ja käyttö kasvaa	Kunnan uudet kotisivut käytössä, saavutettavuus huomioitu
Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen päätöksentekoprosesseihin	Kyläkierrosten vakiinnuttaminen Uusia avauksia kuntalaisten osallistamisen lisäämiseksi Mahdollistetaan palautteen antaminen ja aloitteiden tekeminen	Kyläkeskuksissa toteutettavat kyläillat ja muut tilaisuudet Palautteen ja aloitteiden määrä	Kyläilta / vuosi Palautteen ja aloitteiden määrä kasvaa Uusia kuulemis- ja osallistamistapoja käytössä	Kuntalaisten kuulemistilaisuuksia järjestetty
Kunnan palveluiden ja toiminnan kehittäminen paikalliseen kulttuuriin pohjautuen	Henkilöstön perehdyttäminen Toimenpiteet henkilöstön kielitaidon parantamiseksi	Perehdytysoppaan mukainen perehdytys Kielikoulutukset	Perehdyttäminen tapahtuu perehdytysoppaan mukaisesti kielitutkintojen määrä kasvaa	

Kunta on haluttu ja vetovoimainen työnantaja

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
------------------	--------------	-----------------------------	-------------	----------------------

Parannetaan ulkoista ja sisäistä viestintää viestintäsuunnitelman mukaisella toiminnalla	Sisäinen tiedottaminen Intranetin käyttöönotto Esimies- ja kanslisti-infojen vakiinnuttaminen ja säännöllinen toteutus	Intranet Infotilaisuudet	Intranetin käyttöönotto ja käyttöönottoon liittyvä koulutus järjestetään 2 krt / v. hallinnon vuosikellon mukaisesti	Intranet käytössä, sisällöissä kehitettävää Some viestintää kehitetty Kotisivut käytössä. Saavutettavuuden kehittäminen ja käyttöönotto aloitettu Esimies- ja kanslisti-infot vakiinnutettu
Tuetaan työntekijöiden osaamisen kehittämistä koulutussuunnitelman mukaisesti	Henkilöstön koulutussuunnitelmat hallintokunnittain	Henkilöstökoulutussuunnitelmat	Henkilöstön koulutussuunnitelmat laadittu hallintokunnittain	
Työhyvinvointijohtamisen kehittäminen ja vahvistaminen	Työhyvinvointisuunnitelman laadinta ja sen mukainen toiminta	Työhyvinvointikyselyt Sairaspoissaolot	Työhyvinvoinnin parantuminen mm. sairaspöissaolosten vähentyminen, työtyytyväisyyden taso paranee	

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021	TS2021	TS2023
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
Toimistosihteerit	1	1	1	1	1
Kanslisti	1,25	1,5	2	2	2
Arkistojärjestelijä	0,75	0,5	0	0	0
Yhteensä	4	4	4	4	4

Sivistyslautakunta

Sivistystoimen hallinto (200)

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Sivistystoimen hallinto**
Tilivelvollinen **Sivistysjohtaja-rehtori**

Talous	TP 2018	TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
--------	---------	---------	--------------	------------------	----------------	-----------

Toimintatulot	1 030				2 651,67	2 652
Toimintamenot	-143 494	-121 649		-121 649	-238 761,02	-117 112
Netto	-142 464	-121 649		-121 649	236 109,35	-114 460
Poistot						
Vyörytyserät	4 191				-5 692,15	-5 692

Sivistyslautakunta on kokoontunut vuonna 2019 yhteensä 7 kertaa. Kokouksissa on käsitelty yhteensä 134 asiaa. Salassa pidettävistä asioista on pidetty yhteensä neljä kokousta, joissa on käsitelty 18 asiaa.

Kokouksissa on käsitelty mm. seuraavia asioita: edellisen vuoden toiminta- ja talouskertomukset, talouden seuranta, viran- ja toimenhaltijoiden valinnat, oppilaiden koulunkäyntiin ja kuljetuksiin liittyviä asioita, ym. koulujen rutiinasioita sekä seuraavan lukuvuoden toimintasuunnitelmat ja talousarvioesitykset.

Valtuuston vuonna 2017 perustamat kielijaostot eivät kokoontuneet vuonna 2019.

Sivistystoimistossa on toiminut kaksi työntekijää, sivistysjohtaja-rehtori ja kanslisti.

Sivistysjohtajan virkaan kuuluu Karigasniemen ja Nuorgamin koulujen rehtorin tehtäviä sekä kansalaisopiston rehtorin hallinnolliset tehtävät sekä varhaiskasvatuksen ja opetustoimen johtaminen.

Sivistyspalvelut – yhteiset

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Terveet ja toimivat toimitilat	Suunnitelma toimitilojen kehittämiseksi kuntokartoitusten pohjalta	Suunnitelmat valmiit	Jokaisessa kylässä (Utsjoki, Nuorgam ja Karigasniemi) terveet ja toimivat toimitilat.	Suunnitelma Utsjokisuun ja Karigasniemen koulujen monitoimitilojen suhteen valmis
Viestintä	Sisäisen ja ulkoisen yhteistyön kehittäminen	Viestintä toimii	Viestintämallin luominen vuoden 2019 aikana	Siirretty viranhaltijatilanteen vuoksi
Oppilashuolto	Opetussuunnitelman ja oppilashuollon hiominen ja täytäntöönpano	Opetussuunnitelma ja oppilashuollon-suunnitelma	Toiminnan muutos	Siirretty viranhaltijatilanteen vuoksi
Nuorisotyö	Nuorisotyön kehittäminen	Jokaisessa kylässä (Utsjoki, Nuorgam, Karigasniemi) tavoitteellista nuorisotoimintaa	Saamenkielinen nuoristyöntekijä	Nuorisotyötä on kehitetty ja nuoristyöntekijän toimi täytetty

Perusopetus (210)

Toimielin Sivistyslautakunta
Tulosalueen nimi Perusopetus
Tilivelvollinen Rehtori, sivistysjohtaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	909 685	837 700		837 700	790 491,51	-47 208
Toimintamenot	-2 524 694	-2 656 554		-2 656 554	-2 777 617,59	-121 064
Netto	-1 615 009	-1 818 854		-1 818 854	-1 987 126,08	-168 272
Poistot	-24 612				-34 663,50	-34 664
Vyörytyserät	86 419				-89 113,15	-89 113

Esi- ja perusopetuksen oppilasmäärät

Koulu	2018-2019	2019-2020
Utsjokisuun koulu	76	72
Karigasniemen koulu	48	45
Nuorgamin koulu	15	12
Esi- ja perusop. yht.	139	129

Oppilaskohtaiset kustannukset kouluittain

		TP2017	TA2018	TA2019
Utsjokisuu	brutto	17 839	16 800	16 800
	netto	12 557	11 667	11 667
Karigasniemi	brutto	19 657	20 090	20 090
	netto	11 113	12 474	12 474
Nuorgam	brutto	19 041	20 145	20 145
	netto	16 125	16 778	16 778

Lopullisia kustannuksia vuodelle 2019 ei voida esittää ennen tilinpäätöksen valmistumista.

Utsjoen kunnan kotikuntakorvauksen perusosa oli 6 600,17€ oppilasta kohden.

Saamenkielisen ja saamen kielen opetuksen palkkauskustannuksiin opetuksen järjestäjä saa 100 %:n valtionavun syntyneiden kustannusten mukaan. Yksikköhintana on keskimääräinen tuntihinta. Vuoden 2019 valtionapu oli 782 250,90 €. Vuodelle 2020 valtionapua on arvioitu saatavan 742 320 €.

Utsjokisuun koulun toimintakertomus

Tuntikehys:

suomenkielinen 145,5 h

saamenkielinen 162,5 h

Ylimääräisenä oppiaineena viroa 2h / vk, ruotsia 2h / vk

Sisältäen erityisopetusta 17 vh

(su-erityisopetus 5 vh, sm-erityisopetus 12vh)

yht. 308 vh

Utsjokisuun koulussa toimii suomenkielinen esiopetus (yhdessä 1.-2. luokkien kanssa), alakoulun saamen- ja suomenkieliset luokat sekä yläkoulun saamen- ja suomenkieliset luokat.

Oppilasmäärä kevätlukukauden alussa 2019 oli 71 oppilasta ja lukukauden lopussa 75 oppilasta.

Opetushenkilöstöä kouluilla oli 21. Kaksi kouluavustajaa ja koulunkäynninohjaaja oli käytössä lukukauden aikana. Koululla oli koulukuraattori, joka toimi myös Karigasniemen ja Nuorgamin kouluilla kahtena päivänä viikossa.

Kesällä 2019 Utsjokisuun koululle ja saamelaislukiolle valittiin uusi rehtori, joka aloitti työt 1.8.2019. Hän irtisanoutui työstään marraskuussa. Joulukuun ajaksi rehtorin tehtävät jaettiin vs. sivistysjohtaja-rehtorille sekä lukion apulaisrehtorille, josta tuli myös Utsjokisuun koulun apulaisrehtori. Sivistysjohtaja-rehtorin sijainen vaihtui viikolla 51.

Lukuvuoden 2018-2019 aikana jouduttiin siirtymään sisäilmaongelmien vuoksi väistötiloihin alakoulun osalta melko pian koulun alettua syksyllä 2018. Ongelmia oli ollut jo kevään 2018 aikana ja aiemminkin. Peruskoulun yläasteen opetusta siirrettiin myös tarpeen mukaan muualle. Syksyllä 2019 koko suomenkielinen alakoulu siirrettiin väistötiloihin. Haasteita riitti sopivien väistötilojen löytämisessä läheltä. Oireita saavat henkilöt voitiin kuitenkin aika pikaisesti siirtää muualle. Periaatteena siirroissa oli, ettei yksittäistä opettajaa luokkineen siirretä yksin työskentelemään minnekään – vaan kahdestaan. Tämä on turvallisuuden, kouluarjen muutostilanteiden ja jaksamisen kannalta tärkeää. Väistötiloihin siirrot vähensivät sekä opettajien että oppilaiden sairaspöissaoloja.

Väistötilana toimi koko lukuvuoden ajan myös Norjan puolella oleva Sirman koulu. Siellä on kuljettu perinteisesti kerran viikossa koko saamen alakoulun voimin ja vastaavasti Sirmalaiset ovat tulleet Utsjoelle kerran viikossa. Lukuvuonna 2018-2019 Sirmassa kulkupäiviä oli neljä. Saamen 1.-2. siirrettiin Utsjoella sijaitsevaan väistötilaan samalla kun opintovapaalla ollut opettaja tuli töihin kevätlukukauden 2019 alussa. Saamen 5.-6. luokka kävi Sirmassa vain keskiviikkoisin.

Utsjoen uuden monitoimikoulurakennuksen suunnitteluun osallistuttiin kaikissa suunnittelun vaiheissa ennen urakkakilpailutuksen jättöä. Suunnittelua on jatkettu syyslukukauden 2019 aikana erityisesti erikseen valitussa työryhmässä. Ideoita on kysytty koko opettajakunnalta.

Kevätlukukauden 2019 aikana oli useita tapahtumapäiviä. Kaikki työsuunnitelmassa olevat toteutettiin ja lisäyksiäkin tuli. Lukuisia vierailijoita kävi koululla ja musiikki- ja urheilutapahtumia järjestettiin. Oppilaat osallistuivat näihin innolla. Syyslukukaudella 2019 vietettiin saamenkielten viikkoa, jonka aikana viikon teema huomioitiin mahdollisuuksien mukaan eri oppiaineissa.

Karigasniemen koulun toimintakertomus

Karigasniemen koulussa oli kolme saamenkielistä ja yksi suomenkielinen luokanopettaja. Lisäksi koulussa oli 5 määräaikaista tuntiopettajaa, kolme lehtoria, joista yksi saamenkielinen. Kevätlukukaudella Utsjokisuun erityisopettaja kävi joka toinen viikko. Suomenkielisen opetuksen puolella toimi yksi kokopäiväinen luokka-avustaja. Hänen tehtäviinsä kuului myös keväällä iltapäiväkerhon vetäminen. Yksi opettaja on vastannut kunnan koulujen Priimuksesta.

Koulumme painopisteinä korostuivat uuden OPS:in muutokset laaja-alaisessa oppimisessä, työskentelyssä ja formatiivisessa arvioinnissa. Panostetaan arjen hallintaan, keskittyen perustehtäviin. Tavoitteena oli myös lisätä mahdollisimman paljon rauhallista arkea ja tavallisia koulupäiviä.

Koulutyön ohella vuoden aikana on ollut erilaisia tapahtumia ja retkiä. Retkiä tehtiin lähimaastoon, Ailikkaan poroerotusaidalle, pidettiin koko koulun kalastuspäivä Mustakoskella ja kävimme Inarissa Ijahis Idja-tapahtumassa. Opetustyössä on huomioitu liikenneturvallisuus-, lapsenoikeuksien, sekä eläintenviikko.

Olemme osallistuneet myös nälkäpäiväkeräykseen ja taksvärkkiin. Helmikuussa saamelaisten kansallispäivänä koulussamme valmistettiin saamelaisia perinneruokia. Karigasniemen koulussa

on toiminut myös Uumajan yliopiston kanssa yhteistyössä toteutettu saamenkielinen kirjoitusprojekti työpajoineen.

Yläkoululaiset ovat tutustuneet myös yrittäjyyteen ja tutustuneet työelämään.

Syksyllä yläkoulun oppilaat osallistuivat yökouluun, joka oli osana monialaista oppimiskokonaisuutta, jossa aiheena oli koululaisen hyvä elämä. Osa oppilaista osallistui myös Inarissa järjestettyyn saamelaisnuorten taidetapahtumaan.

Koululla ilmenneet sisäilmaongelmat toivat haasteita koulutyöhön.

Nuorgamin koulun toimintakertomus

Kevät 2019

Tuntikehys oli sm opetus 15 vh, su opetus 55 vh, sisältäen erityisopetusta 5 vh:a. Opetusryhmiä 3: 2 suomenkielistä ja yksi saamenkielinen.

Sisäilmaongelman vuoksi ruokalanpuolen koulu oli tyhjä alkuvuodesta. Liikuntasaliin oli muuttanut yksi opetusryhmä ja toinen opetusryhmä samaisen rakennuksen käytävään. Lisäksi yläkertaan valmistui kielipesän viereen luokkatila. Ilmanvaihtoa parannettiin tulo- ja menoilman osalta. Hiihtoloman jälkeen ruokalan puolelle muutti pienten luokka takaisin ja yläkerran luokka oli edelleen käytössä.

Painopisteinä meillä oli koko lukuvuoden ajan käytöstavat ja arjentaidot, vastuun ottaminen omasta opiskelusta, omien vahvuuksien käyttöönotto, työskentelytaitojen harjoittelu ja oppilaiden osallistaminen koulun yhteisiin käytänteisiin. Sekä toisten huomioiminen ja kunnioittaminen. Tunnetaitojen harjoittelu.

Otimme käyttöön jo syyspuolella Tunteiden- ja vahvuuksien arviointivälineen, jossa oppilaat, vanhemmat ja opettajat arvioivat oppilaan vahvuuksia ja tunnepuolta. Erityisopettaja kävi ne läpi. Sitten huoltajan ja oppilaan kanssa käytiin arviointia läpi, jotta tiedettäisiin miten oppilaalla mene tunteiden ja vahvuuksien saralla. Jos jotain hälyttävää tulisi ilmi, niin niitä keskusteltaisiin ja mietittäisiin, miten työtä jatketaan. Tiedettäisiin mitä pitäisi vahvistaa kevään aikana ja sovimme opettajakunnassa, että seuraavan kerran tunteiden ja vahvuuksien arviointiväline on käytössä ennen hiihtolomaa keväällä 2020.

Teimme myös koulussamme arvioinnin vuosikellon, jonka mukaan toimimme jo keväällä ja syksyllä olisi selvää, miten työtä jatkettaisiin.

Tapahtumia lyhyesti:

Työlauantaina huhtikuun ensimmäisenä lauantaina hiihimme Skaidijärvelle pitämään pilkkipäivää. Ulkoiluilma oli mitä mahtavin. Tanan meijerissä käynti ja Tenon vuonolla Tenojoekisuussa käynti. Siivosimme tienvieriä koululta molempiin suuntiin kylälle päin.

Syksy 2019

Tuntikehys oli sm opetus 20 vh:a ja suomenkielinen opetus 50 vh, joista erityisopetusta 2 vh + Utsjoelta saatu erityisopetus kerran kuukaudessa 6 vh.

Henkilökuntaa: Opettajia 3, opetusryhmät saamenkielinen 0-3 lk., suomenkielinen 0-2 lk., suomenkielinen 4-6 lk. Uutena meillä alkoi syksyllä kielikylpyryhmä 1. luokalla, jossa oppilas on 50%:a saamenkielisessä ryhmässä ja 50%:a suomenkielisessä pienten ryhmässä. Tulevaisuuden näkymänä tämä kielikylpyryhmä tulee kasvamaan koulussamme.

Lisäksi henkilökuntaan kuuluu osa-aikainen keittäjä, luokka-avustaja/iltapäiväkerhonohjaaja. Syksyllä kerran kuussa kävi Utsjoelta erityisopettaja 6 vh:a.

Painopisteet ovat olleet samat kuin viime keväänäkin, koska näemme ne tärkeiksi.

Monialainen oppimiskokonaisuus tänä kouluvuonna meillä on e-twinning. Kaksi opettajaa kävi syyskuussa Sisiliassa, Italiassa tutustumassa e-twinningiin ja verkostoitumassa eri maiden opettajien kanssa. Me päätimme saamenluokalla ja su 4-6 luokilla tekemään yhteistyötä aiheesta "joulu" irlantilaisen ja italialaisen luokan kanssa. Oppilaat ovat olleet innoissaan saatuaan netin välityksellä tutustua luokkien oppilaisiin, kouluun ja paikkakuntaan sekä ovat lähettäneet heille joulukortit. Olemme myös itse esitelleet itseämme, kouluamme, ja kyläämme samaisessa suljetussa e-twinning oppimisympäristössä. Suomenkielinen 0-2 luokat ovat myös olleet mukana samassa suljetussa oppimisympäristössä omalla aiheellaan "Playing in English".

Tapahtumia lyhyesti:

Heti alkusyksystä kävimme Ijahis Idja-tapahtumassa Inarissa, olimme yöreissulla Skalluvaarassa, kävimme Utsjoella kolmesti uimassa ja 2 kertaa konsertissa, joikaaja Matias Niemelä kävi koululla. Vietimme jälleen illalla joulujuhlaa viimeisellä kouluviikolla. Kyläläiset osallistuvat hyvin joulujuhlaamme.

Sivistyspalvelut: koulut – perusopetus

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Ops-uudistus	Uuden opetussuunnitelman päivittäminen ja jalkauttaminen	Toiminnan muutos uuden ops:n tavoitteiden mukaiseksi	Toimitaan uuden ops:n mukaisesti	Viranhaltijoiden vaihtuvuuden vuoksi tavoitetta ei ole saavutettu
Opetusvälineistön päivittäminen	Tarvitavat laiteistohankinnat	Investointisuunnitelma ja uudet välineet	Investointisuunnitelma ja osa hankinnoista toteutettu	Osa investoinneista toteutettu, investointisuunnitelma lykkääntynyt
Opettajien kelpoisuus	Opettajien kelpoisuuksien lisääminen osallistumalla yhteistyöhankkeeseen	Osallistuvat opettajat	Opettajia osallistuu täydennyskoulutukseen	Opettajia on osallistunut täydennyskoulutuksiin.
Ohjelmistojen käytettävyyden kehittäminen	Wilman, Kurren ja Primuksen ohjelmien käyttövalmiuden parantaminen	Ohjelmistojen käytettävyys Koulutusten toteutuminen	Opetushenkilöstö voi hyödyntää käytettävissä olevia ohjelmistoja tarvittavilta osin	Käyttövalmiutta parannettu, viranhaltijamuutosten vuoksi ei toteutunut kaikilta osin
Oppilashuolto	Oppilashuollon kehittäminen lakimuutosten mukaiseksi	Koulutukset ja työryhmät	Päivitetty oppilashuoltosuunnitelma ja muut suunnitelmat (esim.	Oppilashuoltosuunnitelmaa ei ole päivitetty, poissaolojen varhaisen

			poissaoloihin varhaisen puuttumisen malli)	puuttumisen malli kehitetty.
--	--	--	--	---------------------------------

Keskiasteen opetus (220)

Toimielin Sivistyslautakunta
Tulosalueen nimi Keskiasteen opetus- Saamelaislukio
Tilivelvollinen Sivistysjohtaja-rehtori

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	28 396	43 700		43 700	14 378	-29 322
Toimintamenot	-444 358	-390 262		-390 262	-438 934,64	-48 673
Netto	-415 963	-346 562		-346 562	-424 556,64	-77 995
Poistot	-1 630				-1 581,53	-1 582
Vyörytyserät	-11 464				-16 987,54	-16 988

Utsjoen saamelaislukio on ainoa toisen asteen oppilaitos kunnassa. Lukion tavoitteena on taata paikkakuntamme nuorille mahdollisuus käydä kotoa käsin lukiota, joka antaa mahdollisuudet aloittaa opiskelu yliopistossa, ammattikorkeakoulussa ja lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa. Lukio tarjoaa myös paikkakunnan aikuisväestölle mahdollisuuden suorittaa lukio-opintoja.

Lukion opiskelijamäärä on vaihdellut vuosittain ikäryhmän suuruudesta johtuen: keväällä 2019 opiskelijoita oli 9 ja syksyllä 2019 18. Aineenopetusta lukiossa antaa 12 opettajaa, jotka kaikki ovat yhteisiä perusopetuksen kanssa. Kirjoitettavien aineiden kaikilla 9 opettajalla on opettajan kelpoisuus aineessaan. Opintojen ohjauksessa ja taito- ja taideaineissa oli myös kaikissa opettajan kelpoisuuden omaavat henkilöt, vaikka kaikilla juuri näihin aineisiin kelpoisuutta ei olisikaan.

Lukion rehtori on myös Utsjokisuun koulun 0-9 rehtori. Lukuvuoden 2018-2019 aikana lukiolla ja peruskoululla ei ollut paikan päällä olevaa kanslistia, jolloin huomattava osa rehtorin työajasta meni myös kanslistin ja opettajien palkanlaskijan töihin. Selvää on, että tämä on poissa juuri lukion kehittämisestä, sillä pienimpien peruskoululaisten asiat menevät jo itseohjautuvien lukiolaisten edelle. Syksyllä 2019 tilanne muuttui paremmaksi, kun koululle saatiin oma kanslisti.

Kesällä 2019 Utsjokisuun koululle ja saamelaislukiolle valittiin uusi rehtori, joka aloitti työt 1.8.2019. Hän irtisanoutui työstään marraskuussa. Joulukuun ajaksi rehtorin tehtävät jaettiin sivistysjohtajalle sekä lukion apulaisrehtorille, josta tuli myös Utsjokisuun koulun apulaisrehtori. Sivistysjohtaja-rehtorin sijainen vaihtui viikolla 51.

Utsjokisuun uuden monitoimikoulurakennuksen suunnittelussa oltiin mukana ja huomioitiin lukion tarpeita saada oma erillinen osastonsa rakennuksesta. Lukion uuden opiskelija-asuntolan rakentaminen aloitettiin loppukesällä ja se valmistui vuoden loppuun mennessä. Opiskelija-asuntola on välttämätön lukion kannalta pitkien etäisyyksien kunnassa. Lisäksi lukiossamme opiskelee muualta tulleita opiskelijoita. Henkilöstöä ja opiskelijoita osallistutettiin opiskelija-asuntolan suunnitteluun.

Lukion tuntikehys lukuvuonna 2018 – 2019 oli seuraava:

Su yleisopetus yht. 85 vh + kertoimet 8,5 vh
 Sm kielen ja sm kielinen yleisopetus yht. 11 vh + kertoimet 1,1 vh

Lukion tuntikehys lukuvuonna 2019 – 2020 oli seuraava:

Su yleisopetus yht. 86 vh + kertoimet 8,6 vh

Sm kielen ja sm kielinen yleisopetus yht. 9 vh + kertoimet 0,9 vh

Lukioresurssi oli lisäksi käytössä ja se määräytyy OVTES:in mukaisesti (7 §):

”Lukioresurssituntien määrä on lukiota kohden 14 viikkotuntia (aiemmin 20 viikkotuntia), johon lisätään 0,17 viikkotuntia (aiemmin 0,14 viikkotuntia) opiskelijaan kohden. Lukioresurssia käytetään rehtorin ja opettajakunnan lukion tavoitteiden saavuttamisen kannalta tärkeiksi pidettyihin työsuunnitelmassa opettajalle osoitettuihin töihin ja tehtäviin kuten ylioppilaskirjoituksiin kuuluvien kokeiden valmistavaan tarkistamiseen ja lukion päättötutkintoon kuuluviin suullisiin kuulusteluihin. Vaihtoehtoisesti voidaan päättää pienemmän resurssin käyttämisestä, jolloin kyseisiin luokan ulkopuolisiin tehtäviin käyttämätön viikkotuntimäärä on käytettävä opetustyöhön. Asiasta päätetään lukuvuodeksi kerrallaan.”

Lukioresurssi käytettiin opettajakunnan päätöksellä pääasiassa YO-tarkastuksiin, opiskelijoiden koulunkäynnin tukemiseen (mm. opinto-ohjaus) ja IT-taitojen kehittämisen mahdollistamiseen. Nämä olivatkin sähköisen YO-kirjoituksen koskettaessa keväällä 2019 kaikkia kirjoitettavia aineita järkevät kohteet.

Painopistealueiksi lukion aihekokonaisuuksista valittiin lukuvuodelle 2018-2019 Aktiivinen kansalaisuus (eduskuntavaalit kevät 2019) ja Teknologia ja yhteiskunta. Lukuvuodeksi 2019-2020 aihekokonaisuuksiksi valittiin 1. Kulttuurien tuntemus ja kansainvälisyys sekä 2. Kestävä elämäntapa ja globaali vastuu.

Sähköiset ylioppilastutkinnot olivat käytössä ensimmäistä kertaa kaikissa kirjoitettavissa aineissa keväällä 2019. Koejärjestelyt menivät hyvin ja oppilaitoksemme välttyi ylimääräisiltä häiriöiltä koetilaisuuksissa, jolloin opiskelijat pääsivät keskittymään itse kokeisiin. Lukuvuosi oli ensimmäinen, jolloin opiskelijat saivat käyttöönsä kannettavat ja kirjat maksutta.

Lukiolaiset osallistuivat Skabmagovat-päivään Inarissa tammikuussa. Kevätlukukauden aikana järjestettiin muutamia tapahtumia ja opintoretkeä tehtiin Rovaniemelle.

Koulumme on jatkanut yhteistyötä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa. Muutama opiskelijamme tekee kaksois- tai kolmoistutkintoa. Lisäksi koulutuskeskuksen Utsjoella järjestämät käsityökurssit on hyväksytty lukion soveltaviksi kursseiksi. Lukuvuoden aikana päätettiin neuvottelujen jälkeen yhteen sovittaa ja hyväksi lukea lukio-opinnoiksi jatkossa neljä musiikkikurssia Musiikkiakatemiasta.

Kirjasto- ja kulttuuritoimi (230)

Toimielin Sivistyslautakunta
Tulosalueen nimi Kirjasto- ja kulttuuritoimi
Tilivelvollinen Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	80 229	84 100		84 100	65 858,98	-18 241
Toimintamenot	-233 256	-259 887		-259 887	-229 600,22	30 287
Netto	-153 027	-175 787		-175 787	-163 741,24	12 046
Poistot	-11 992				-11 991,84	-11 992
Vyörytyserät	-6 586				-6 717,71	-6 718

Kirjastopalveluja Utsjoella ovat tarjonneet edellisten vuosien tapaan kunnan pääkirjasto sekä Kaarasjoen ja Porsangin kanssa yhteinen kirjastoauto.

Vuosi 2019 oli viimeinen yhteistyövuosi Kaarasjoen ja Porsangin kuntien kanssa, koska Norjan kunnat eivät saaneet rahoitusta järjestettyä vuodesta 2020 eteenpäin.

Joulukuussa Utsjoen kunta allekirjoitti ostopalvelusopimuksen Nessebyn ja Tanan kuntien kanssa. Ostopalvelusopimukseen päädyttiin, sillä se oli nopein tapa saada turvattua kirjastoautotoiminnan jatko Utsjoen kunnassa. Rahoitus toimintaan on haettu Opetus- ja kulttuuriministeriöltä täysimääräisenä, kuten aiempinakin vuosina.

Henkilöstö:

Kunnankirjaston henkilötyövuosia oli 2,66. Pääkirjaston henkilökuntaan vuonna 2019 kuuluivat 1 kirjastotoimenjohtaja ja 1 kirjastovirkailija. Kirjastoauton henkilökuntaan kuuluivat 2 työntekijää, joiden Utsjoen osuus henkilötyövuosina on 0,66.

Aukioloajat ja käyttäjät:

Kirjaston aukioloaika on talvella 30h/vko (1.9.-31.5.) ja kesällä 25h/vko (1.6.31.8.). Aukiolotunteja oli yhteensä 1334. Kirjastoautolla oli pysäkkejä 35. Pääkirjastosta lainasi 492 asiakasta, joista 56 oli uusia asiakkaita. Kirjastoauton lainaajia oli 164 asiakasta.

Koululaiskäyntikertoja oli paljon vuonna 2019. Tämä johtui suurelta osin koulun sisäilmaongelmista, jonka vuoksi etenkin iltapäiväkerho on viettänyt paljon aikaa kirjastossa. Myös monet eri koululuokat kävivät kirjastossa kirjavinkkauksessa. Yleisesti ottaen kävijämäärä pysyi samana vuodesta 2018.

Suomenkielisiä satutunteja pidettiin yhteensä 6. Saamenkielisiä satutunteja ei ollut. Yhteensä satutunneissa oli 46 hlöä.

Kokoelmat ja hankinnat:

Kirjastoaineisto sisältää 26994 kirjaa, dvd-levyjä 88, musiikkiäänitteitä 744 kpl. Lehtiä tuli ilmaisjakeluna tai lahjoituksina 50 nimikettä. Tilattuja lehtiä oli 25, joista kirjastoautolle 9. Koko kirjastoaineiston lukumäärä on 30384 nimikettä. Tähän lukuun sisältyy myös edellä lueteltujen lisäksi muuta aineistoa kuten nuotteja, moniviestimiä, vhs-kasetteja, c-kasetteja. Ip-levyjä ja karttoja.

Lainaus:

Kokonaislainaus pääkirjastossa oli 14855 kpl. Tämä on 5,6% enemmän edellisvuoteen nähden. Kirjastoauton lakkauttaminen marraskuussa laski vain muutaman prosentin lainausta. Jos auto olisi kulkenut vielä joulukuun, olisivat luvut olleet tilastollisesti samat viime vuoteen nähden. Yhteensä pääkirjastosta ja kirjastoautosta on lainattu 18858 kpl. Kaukolainoja muista kuin Lapin kirjastosta oli 9 kpl. Celia-kirjaston äänikirjoja lainattiin 89 kpl.

Muu toiminta:

Keväällä pidettiin jokaisena kuukauden ensimmäisenä maanantaina Kysy kirjastosta –tuokio, jossa ihmisiä neuvottiin muun muassa käyttämään e-kirjojen lainaamista sekä muiden e-palveluiden käyttöä. Lisäksi annettiin digitukea. Digituki korvattiin syksyllä Leevi Halosen Digituki-hankkeella. Kirjastossa oli syksyllä joka torstai digitukea, jossa kävi noin 10 henkilöä. Digituki koettiin tarpeelliseksi ja se jatkunee keväällä 2020.

Internet-päätteitä kirjastossa on asiakaskäyttöön 2 kpl. Tietokoneiden käyttökertoja á puoli tuntia, oli 869.

Kulttuuritoimi (2350)

Kulttuuritoimi on ollut mukana järjestämässä kulttuuritapahtumia. Tarjontaan on kuulunut teatteria, luentoja ja taidenäyttelyitä. Tapahtumia yhteensä 12.

- 6.2. Wimmen & Niillas Holmbergin kansallispäivän konsertti
- 20.2. Siri Broch Johansenin osallistava teatteri
- 9.4. Giron Sámi teáhter "Gutnagierdu"
- 12.5. Beaivváš "Pelle Njoammil"
- 25.5. Niillaksen ja Roopen konsertti Inarissa, konserttimatka
- 6.7. Teatteri Tien esitys Lohiriehassa
- 5.9. Barokkikonsertit (2kpl) ASPA-talossa
- 16.9. Harri Ahonen luento Pohjois-Skandinavian vaellusreitit
- 24.9. Battle-kiertue koululaisille
- 29.11. Beaivváš "Human Zoo"
- 12.11. Lapin alueteatteri "Korjaamo"
- 13.11. Lapin alueteatteri "Pikku prinssi" koululaisille

Tapahtumissa yhteensä: 345 hlöä + peruskoulun oppilaat

Tiedotus:

Kirjastolla, kulttuuritoimella ja elokuvateatteri Davvenástilla on omat facebook-sivustonsa. Lisäksi tapahtumista (esim. elokuvanäytökset) ilmoitetaan Inarilainen-lehdessä sekä Davvenástin omilla netti-sivuilla osoitteessa: davvenasti.fi

Elokuvatoimi (2360)

Utsjoen elokuvateatteri Davvenásti

Teatterissa on vuonna 2017-2019 työskennellyt osa-aikaisesti kolme henkilöä, joista kaikki pystyvät tarvittaessa esittämään elokuvia. Yksi työntekijä vastaa elokuvaprojektorin huoltotöistä sekä teatterin aikataulutuksista, elokuva liikenteestä, resursoinnista sekä teknisestä tuesta.

Davvenástin toimintakertomus 2019

Davvenástissa ilmoitettiin 103 näytöstä vuonna 2019, joista jäi pitämättä laiterikon vuoksi 15 näytöstä. Pidetyissä 88 näytöksissä oli kävijöitä kaikkiaan 649 ja lipputulot olivat yhteensä 5148,00€. Yksi näytös siis tuotti keskimäärin 58,80€. Vuonna 2018, joka oli teatterin ensimmäinen kokonainen toimintavuosi, katsojia oli 624 kaikkiaan 108 näytöksessä. Teatterimme onnistui siis nostamaan kävijämäärää ja vähentämään näytöksiä, kuten toimintasuunnitelmassa vuodelle 2019 esitettiin.

Pohjoissaameksi puhuttu Frozen 2 eli Jikŋon 2 teki teatterimme uuden katsojaennätyksen. Aiemmin katsotuin elokuvamme oli Saamelaisveri vuodelta 2017 143 katsojalla. Elokuvateatteri Davvenástissa tehtiin monia positiivisia uudistuksia vuonna 2019. Aloitimme mm. seniorikino-näytökset kerran kuukaudessa. Seniorikino-näytökset ovat avoinna kaikille ikärajat huomioiden. Näytösten elokuvat pyritään esittämään tekstitettynä sekä hiljaisemmalla äänenvoimakkuudella. Näytökset järjestetään perjantaisin klo 15 ja liput ovat normaalilipuhintaamme edullisemmat (5€).

Laiterikko:

Teatteri oli poissa käytöstä 4.10.-27.11. välisen ajan elokuvaprojektorin IMB-kortin särkymisen vuoksi.

Elokuvalaitteisto on koottu Áilegas-keskuksen saliin, joka on saneerattu vuonna 2010 työnimellä Siida-sali. Sekä valaistus että sähköt on suunniteltu niin, että salissa on lähinnä näyttelyitä. Elokuvalaitteiston asennusvaiheessa varmistettiin, että salin pistorasioiden vikavirtasuojaus toimii ja sähkökapasiteetti riittää laitteille.

Elokuvasalin laitteita ovat muun muassa Christien valmistama elokuvaprojektori sekä elokuvapalvelin, ja Dolbyn ääniprosessori. Elokuvaprojektorin sydän on nimeltään IMB, erälainen projektorin mediapalvelin, joka käsittelee elokuvapaketit esitysvaiheessa näytettävään

muotoon. Levitysyhtiöt lähettävät elokuvat digitaalisesti kahta jakelukanavaa pitkin, jolloin salissa on myös kaksi muuta palvelinta: Unique-elokuvapalvelin ja Gofilex-elokuvapalvelin. Näiden kahden levityspalvelimen huollosta vastaavat levitysyhtiöt eivätkä ne ole Utsjoen kunnan omaisuutta. Elokuvalaitteistolla oli hankittaessa kahden vuoden takuu.

Takuuseen mennyt IMB sai vuoden takuun, joka umpeutui 24.9.2019. Uusi vika havaittiin elokuvalaitteistossa 1-2 viikkoa takuun umpeutumisen jälkeen. Vikaa selviteltiin teatteriväen sekä laitetoimittajan voimin poissulkutekniikalla, teatteri sai koekäyttöön muun muassa uuden ääniprosessorin korvauksetta. Projektorin valmistaja Christie on käynyt läpi projektorin virhelokit, eikä niissä ole löytynyt poikkeavaa. Lämpötilat ovat olleet edelleenkin korkeita, mutta eivät niin korkeita, että projektori olisi niistä ilmoittanut.

IMB:n särkyemiselle ei ole osoittaa yksiselitteistä syytä. Juuri ennen rikkoutumista esiintyi sähkökatkoja, joka osaltaan voi aina rikkoo herkkiä laitteita varoimenpiteistä huolimatta. Voi myös olla niin, että komponenttien käyttöikä on lyhentynyt lämpötilarasituksen seurauksena. Yhtä lailla kyseessä voi olla maanantaikappaleosa, joka on rikkoutunut takuun umpeuduttua. Ilkivaltaakaan emme voi sulkea pois, sillä salissa on toistuvasti ulkopuolisia ja usein huomataan vasta jälkikäteen, että esimerkiksi teatterin kaiuttimia on siirretty, asetuksiin koskettu tai salin sähkökuormaa kasvatettu kytkemällä salin pistorasioihin ulkopuolisia laitteita kielloista huolimatta. Laitevalmistaja Christie on myös osaltaan luopunut omavalmisteisista IMB-korteista mahdollisesti niiden heikon laadun vuoksi.

Lipunmyynnistä sekä teatterin oheismyynnistä on vastannut paikan päällä Utsjokisuun koulun leirikoulutoimikunta lähes koko vuoden. Yhteistyö lopetettiin loppuvuodesta 2019 ja siirryttiin käytäntöön, jossa koneenkäyttäjät myyvät liput. Samalla haetaan säästöjä. Teatterin oheismyynti loppui samalla, mutta omaan oheismyyntiin voidaan siirtyä syksyllä 2020. Tällöin koululuokat ovat siirtyneet uuteen koulurakennukseen. Sähköinen lipunmyynti toimii edelleen Julius-varauskalenterin kautta ja löytyy teatterin sivuilta.

Sivistyspalvelut -kirjasto ja kulttuuri

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Toimivat tilaratkaisut	Kirjaston ilmeen uudistaminen ja kalustehankinnat saliin	Hankinnan toteutuminen	Hankinnat käynnistyneet 2018, toteutuu muilta osin 2019-2020	Hankinnat siirretty odottamaan peruskorjausta.
Laitehankinnat	Tiedonhankinnan ja opetuksen edellyttämät laitehankinnat	Hankinnan toteutuminen	Toteutuu v. 2019	On tehty resurssien mukaan
Kulttuuriin liittyvän palvelutarjonnan lisääminen	Selvitetään mahdollisuus lisätä henkilöstöresursseja ja kulttuuripalvelujen tuottamisen alueella hanketoiminnan kautta	Kulttuuritoimintaa n liittyvä hankesuunnitelma	Hankesuunnitelma valmis	Siirretty odottamaan vapaa-aikasihteerin aloittamista

Kirjastoauton palvelutarjonnan laajentaminen tapahtumilla	Norja –yhteistyön kautta laajennetaan kirjastoauton palvelutarjontaa	Kirjastoauton palvelutarjonnan laajentaminen tapahtumilla	Norja –yhteistyön kautta laajennetaan kirjastoauton palvelutarjontaa	Edellinen kirjastoautoyhteistyö loppui vuonna 2019 ja uusi kirjastoautoyhteistyösopimus solmittiin
---	--	---	--	--

Liikunta- ja nuorisotoimi (240)

Toimielin Sivistyslautakunta
Tulosalueen nimi Liikunta- ja nuorisotoimi
Tilivelvollinen Vapaa-aikasihteeri

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	22 490	18 450		18 450	21 440,43	2 990
Toimintamenot	-187 280	-234 984		-234 984	-199 862,31	35 122
Netto	-164 790	-216 534		-216 534	-178 421,88	38 112
Poistot	-25 650				-19 903,72	-19 904
Vyörytyserät	-4 558				-5 091,10	-5 091

Tavoitteet

Liikuntatoimen tavoitteena on luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle, kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja ja tarvittaessa järjestämällä liikuntaa, huomioiden myös erityisryhmät. Liikuntatoimi on tehnyt yhteistyötä Tenon Voima ry:n, Ailigas Säaskien, Utsjoen Kuuhu ry:n, Kansalaisopiston, Sami Siida ry:n, SámiSoster ry, Kyläyhdistysten, MLL:n ja Utsjoen seurakunnan kanssa.

Kunnan liikunta- ja vapaa-aikapalvelujen maksuvälineenä käyvät sekä Smartum-setelit että TyKy-setelit, seteleitä on käytetty aktiivisesti mm. uimahalli- ja kuntosalikäyntien maksamiseen.

Tapahtumia

- TRIMMI-kurssi, Uimahallin ja –henkilöstön turvallisuuskoulutus.
- Kehonhuoltoa kevät 2019
- Vesijumppa kevät / syksy 2019
- Kuntojumppa
- Uintimaraton 19.1.2019
- Naisten kuntosaliryhmä 7 kertaa keväällä 2019
- SuomiMies seikkailee syksyllä 2019
- Joululystit-tapahtuma kuntalaisille joulukuussa 2019, yhteistyössä sivistystoimen ja elinkeinotoimiston kanssa
- Ikäihmisten liikuntapäivät maaliskuussa, lokakuussa, marraskuussa ja joulukuussa

Utsjoen kuntosali

Kuntosalia on voinut käyttää uimahallin aukiolo aikoina 3€/kerta maksulla. Vapaasti, 12€/kk, 60€/6kk, 96€ vuosiavaimella, alennuksia hintoihin saavat eläkeläiset/opiskelijat.

Fysioterapiaryhmä on käyttänyt kuntosalia aktiivisesti asiakkaiden kuntouttamiseen kerran viikossa, noin 30 kertaa vuonna 2019, yhteensä 277 kävijää.

Käyttäjävihkon mukaan vuonna 2019 oli 2748 kävijää eli 653 kävijää enemmän kuin vuonna 2018. Kuukausittain kävijöitä on ollut 185 – 278. Tämän lisäksi kuntosalilla kävi toiminnallisia

ryhmiä, joiden kaikkia kävijöitä ei ole laskettu tähän. Huomiona vielä, että kaikki käyttäjät eivät merkitse käyntejään vihkoon eli kävijöitä on ollut enemmänkin, arviolta 15 % jättää merkitsemättä käyntinsä vihkoon. Kuntosalin käyttöaste on korkea ja se on erittäin tarpeellinen ja suosittu. Sydänyhdistys oli erittäin aktiivinen ja käytti kuntosalia ryhmänä noin 388 kertaa.

Nuorgamin kuntosali

Nuorgamin kuntosalilla vuoden 2019 aikana kävijöitä oli noin 972 kävijää. Kaikki eivät kuitenkaan merkitse käyntejään vihkoon eli kävijöitä on ollut enemmänkin. Kuukausittainen kävijämäärä on ollut noin 80 kävijää/kk. Käyttöaste on kohtalainen, kuntosali on suosittu ja tarpeellinen liikuntapaikka.

Karigasniemen kuntosali

Karigasniemen kuntosalille kuntosaliavaimia on vuokrauksessa vuonna 2019 noin 75 kpl. Käyttö on ollut suosittua, tilojen kävijätilastoja ei ole, mutta laskennallinen arvio on noin 1800 kävijää, sisältäen yksittäiset kävijät, ryhmät sekä fysioterapian.

Njällä liikuntahalli

Karigasniemen liikuntahalli toimii monipuolisena liikuntapaikkana kuntalaisille ja Karigasniemen kyläläisille. Njällä hallista löytyy videotykki ja valkokangas sekä äänentoistolaitteisto. Hallissa voi pelata monia sisäpelejä, tanssia, kiipeillä, voimistella sekä tehdä paljon muuta. Varustetaso on erittäin hyvä ja laadukas. Paikallisille seuroille, järjestöille ja yhdistyksille liikuntasalin käyttö on ilmaista. Vuoden 2019 aikana liikuntahalli on toiminut väistötilana koululaisille, mikä on vaikuttanut käyttöasteeseen.

Lisäksi urheiluseurat, yhdistykset, järjestöt ja yksityiskäyttäjät sekä seurakunta ovat käyttäneet liikuntapaikkoja, uimahallia ja liikuntatiloja aktiivisesti sekä järjestäneet toimintaa. mm. perheliikuntaa, ampumahiihtoa, voimistelua, pallokerhoa, salibandyä, sulkapalloa, lentopalloa niin lapsille, nuorille ja aikuisille. Liikuntasalien ja tilojen käyttö on erittäin aktiivista kunnan kylissä.

Avustukset

Liikkumalla terveyttä –hanke (6263)

Hankkeessa oli liikuntaryhmiä eri ikäryhmille, lapsille ja nuorille oli omia ryhmiä, työikäisille kohdistettuja jumppia ja ikäihmisille järjestettyjä tapahtumia ja liikuntaryhmiä. Lapsia ja nuoria tutustutettiin ja kannustettiin elinikäiseen liikunnalliseen elämään. Työikäistä väkeä pyrittiin aktivoimaan ja ohjauksen avulla saamaan omatoimiseen liikunnan liittämisen arkeen. Ikäihmisiä pyrittiin osallistuttamaan liikunnalliseen elämään yhdessä muiden ikäihmisten kanssa ja ohjauksen tarkoituksena oli saada heitä myös liikkumaan arjessa omatoimisesti helpoin harjoituksin ja arkiaskarein, erityisesti arjessa selviytyminen, lihaskunnan ja tasapainon parantaminen oli tavoitteena. Hanke kattoi kaiken ikäiset kuntalaiset.

Aktiivinen vapaa-aika –hanke (6267)

7-18 –vuotiaille lapsille ja nuorille järjestettiin monipuolista vapaa-ajan ohjelmaa Karigasniemellä, Nuorgamissa ja Utsjoella. Koulun lukuvuoden aikana järjestettiin säännöllisiä viikoittaisia kerhoja sekä lapsille että nuorille.

Kerhojen aiheina olivat kädentaidot, monitoimikerhot ja liikunta / tanssi.

Koulun loma-aikoina järjestettiin päiväleiritoimintaa kunnan kyläkeskuksissa ja saatiin loma-ajoille mielekäästä ja monipuolista tekemistä, joka mahdollisti kaikkien osallistumisen ja kavereiden kanssa harrastamisen.

Avustuksia haettiin 2019 aikana sivistystoimen projekteihin liikunnan ja nuorisotyön osalta:

- Ovtto Jodus – Aina Liikkeellä
- Yksissä Tuumin
- Etsivä nuorisotyö

Uimahalli

Uimahallin kävijämäärä laski vuoden 2018 (4273) kävijästä 3506 kävijään vuonna 2019. Kävijämäärän laskun osittainen syy oli uinninvalvojan puuttuminen huhti- ja syyskuussa, jonka takia hallia jouduttiin pitämään suljettuna. Kesän matkailu on lisääntynyt ja tuottaa edelleen kävijöitä hyvin.

Uimahallilla järjestettiin keväällä ja syksyllä säännöllisesti vesijumppaa ja Prinsessajumppaa eli eläkeläisten vesijumppaa. Vesijumpissa viikoittainen kävijämäärä oli noin 3-10 henkilöä. Kesä- ja heinäkuussa järjestettiin joka viikko lasten uimakouluja. Uimakoulut tuottivat yhteensä 193 käyntikertaa.

Uimahallissa on toteutettu peruskoululaisten ja päiväkodin lasten uinninopetusta. Päiväkodeista; suomen puolelta kävi uimassa 87 uimaria. Saamen päiväkodin puolelta kävi 112 uimaria. Nuorgamin kielipesästä kävi syksyllä uimassa 35 uimaria. Karigasniemen päiväkodista kävi 24 uimaria. Iltapäiväkerhon uintivuoroa käytti vuodessa 84 lasta.

Terveyskeskuksen fysioterapian allasryhmä on toiminut ohjatusti viikoittain kevät- ja syyskaudella, osallistujia 3-14/kerta, yhteensä 208. Kunnan tuettuja uinteja käytettiin 174 kertaa, luku on melkein kaksinkertaistunut edellisestä vuodesta (95).

Hengitysliitto HeLi:n / Allergia ja astmayhdistyksen uintikertoja 67.

Sámi Siida tarjosi jäsenilleen vuonna 2019 uinnit maanantaisin (sekä joulukuussa rajattomasti käyntejä), tämä on näkynyt mm. lasten uimataidossa ja uimahallin kävijämäärässä. Sámi Siidan vuorolla kävi yhteensä 276 henkilöä (lapsia kävi uimassa 190 ja aikuisia 86 - molemmat luvut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna).

Koulut:

Nuorgamin koulun ala-aste, 20 opp.
 Utsjokisuun koulu – yläkoulu, 13 opp.
 Utsjokisuun koulu – alakoulu suomi, 87 opp.
 Utsjokisuun koulu – alakoulu saame, 135 opp.

Käyttäjille uimahalli on ollut pääosin avoinna kolmena päivää viikossa ajalla tammi-toukokuu 3-4 h/pv, ajalla kesä-heinäkuu 4 h/pv viitenä päivänä viikossa. Elo-joulukuussa uimahalli on ollut auki kolmena päivänä viikossa 3-4h/pv. Utsjoen kunnan uimahalli on kunnan väkeä eniten liikuttava taho.

TRIMMI-kurssi, SUH:n järjestämä Uimahallin ja –henkilöstön turvallisuus koulutus, järjestettiin helmikuussa 2019. Osallistujia oli 5 henkilöä. Uimahallin valvonta on vuoden 2019 aikana järjestetty ostopalveluna.

Tammikuussa 2019 järjestettiin toista kertaa Uintimaraton –tapahtuma, joka houkuttelee sekä aikuisia että lapsia uimaan. Kävijöitä oli yhteensä 61 kpl (klo 9-21 välisenä aikana). Uimahalli on palvellut myös Seurakunnan ja VPK:n toimintaa.

Nuorisotoimi

Nuorisotoimen tavoitteena on tarjota Utsjokelaisille nuorille ohjattua toimintaa jokaisella kylällä sekä aktivoivan ja turvallisen kasvuympäristön. Nuorisotoimi tekee yhteistyötä eri järjestöjen kanssa. Nuorisotyön tavoitteena on ylläpitää ja kehittää nuorisovaltuustoa (NuVa), joka kehittää nuorten toimintaa ja järjestää sekä tuo esille nuorten asioita ja ehdotuksia kunnassa.

Nuorisotoimi kannustaa nuoria päihteettömään elämäntapaan nyt ja aikuisuudessa.

Utsjoen kuntaan valittiin keväällä 2019 nuorisotyöntekijä vakituiseen virkaan. Hakijoita oli 2, joista valittiin Aleks Ahlakorpi. Ahlakorpi aloitti työnsä 1.7.

Nuorisotoimi on syksystä alkaen järjestänyt nuorten iltoja eli pitänyt nuorisotiloja tai nuorisotiloiksi vuokrattuja tiloja auki arkisin. Tätä toimintaa on ollut jokaisella kylällä: Utsjoella ja Karigasniemellä kahdesti ja Nuorgamissa kerran viikossa. Kävijöitä on ollut keskimäärin 4-7 jokaisena iltana.

Nuorisotoimi on myös tehnyt yhteistyötä paikallisten toimijoiden, kuten NuVan, Sámi Siidan ja saamelaiskäräjien kanssa. NuVan ja Sámi Siidan kanssa järjestettiin joulukuussa nuorten laskettelureissu Saariselälle. SaKän kanssa puolestaan järjestettiin ”nuorten kammi” heinäkuussa Lohiriehaan.

Nuorisotilat

Utsjoen kirkonkylän nuorisotila Putgi oli auki keväällä tiistaisin 18-20 ja perjantaisin 18-22. Nuorisotilassa kävi pääasiassa yläaste- ja lukioikäiset nuoret. Kävijämäärä vaihteli kolmen ja kolmentoista välillä.

Keväällä alkoi myös kunnan järjestämät nuorisoillat/nuorten illat sekä Karigasniemessä että Nuorgamissa.

Nuorgamissa nuorisotilana toimi päiväkodin yläkerta, joka sai nuorilta nimen Päiväkodin yläkerta. Nuorisotila oli auki maanantaisin klo 18-20 ja kävijöitä oli kahdesta viiteen.

Karigasniemessä nuorisotilana toimi kylätalo Sáivu ja se oli nuorille auki torstaisin klo 18-20 ja kävijöitä oli 0-7 (kerran kävi niin, ettei kukaan tullut).

Syksyllä aikataulut hieman muuttuivat ja nuorisotilat olivat auki seuraavasti:

Utsjoki, Putgi ti 18-20, pe 18-22 ja alkusyksystä myös la 18-20 lukioikäisille.

Nuorgam, Päiväkodin yläkerta, to 18-20.

Karigasniemi, Sáivu, ke 18-20 ja marraskuun lopusta eteenpäin myös ma 18-20.

Kävijöitä oli seuraavasti:

Nuorgam 2-8,

Karigasniemi 2-11 ja

Utsjoki 3-15.

Ylimmät ja alimmat kävijämäärät ovat suhteellisen harvinaisia eli keskimäärin nuoria kävi Nuorgamissa 3-5, Karigasniemessä 3-5 ja Utsjoella 4-7.

Nuoriso-ohjaajan työ on kaksikielistä ja pääasiallisena kielenä Utsjoella ja Karigasniemessä on ollut saame ja Nuorgamissa suomi, mutta nuoriso-ohjaan mukaan hän on joinain viikkoina käyttänyt suomea Utsjoella ja Karigasniemessä ja on muutaman kerran päässyt käyttämään saamea Nuorgamissa.

Nuorisovaltuusto (NuVa)

Utsjoen nuorisovaltuuston toiminta on ollut aktiivista vuonna 2019. Valtuustossa toimi kolme jäsentä. Nuorisovaltuusto on järjestänyt vuoden 2019 aikana erinäisiä tapahtumia, kuten laskettelureissuja Saariselälle. Saariselän laskettelureissut olivat selvä hitti, ja niitä sen johdosta järjestettiin useampi. Nuoria kyseisiin reissuihin lähti kaikista kunnan kolmesta kylästä. Vuoden aikana Nuorisovaltuusto ei kuitenkaan kyennyt osallistumaan valtakunnallisiin tapahtumiin. Ajankohdat eivät sopineet NuValaisille.

Henkilöstö

Vapaa-aikasihteeri, jonka työaika jakaantuu seuraavasti: nuorisotoimi 50 % ja liikuntatoimi 50 %.

Sivistyspalvelut - Liikunta ja nuorisotoimi

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Sähköisten palveluiden kehittäminen: Julius – järjestelmän käyttöönotto	Julius –järjestelmän käyttöönotto tilanvarauksen ja varauskalenterin osalta	Järjestelmän käyttö	Järjestelmä käytössä	Järjestelmä on käytössä.
Kehitetään lähipalveluiden saatavuutta – toimintaa kaikille kylille	Kartoitetaan tarpeet ja toimintaan tarvittavat resurssit kylissä Lasten ja nuorten ohjaukseen liittyvää koulutusta hankkeen kautta (uusille toimijoille/työntekijät) Kerhotoimintaa järjestetään kaikilla kylillä	Kartoitus Koulutuksen toteutuminen Kerhotoiminnan määrä	Kartoitus tehty Koulutus toteutettu Kerhotoimintaa kaikilla kylillä	Tilannetta on kartoitettu ja toimintaa lisätty ohjaajaresurssien löytymisen mukaan.
Ulko- ja lähiliikuntapaikat:	Ulkoaluehoitoon ajanmukaiset välineet Pienimuotoinen frisbee –rata (Karigasniemi / Nuorgam) - ”Crossfit –puisto”	Hankinnan toteutuminen Frisbee –rata -kustannusarvio -toteutus	Toteutuu vuosien 2018-2020 aikana -kustannusarvio v. 2018 aikana ja - toteutus 2019-2020	Siirretty muiden investointien vuoksi.
Toimivat tilaratkaisut	Nuorisotilojen toimivuus – uusien tilaratkaisujen selvittäminen	Suunnitelma uusista tilaratkaisuista	Suunnitelma tehty vuoden 2019 aikana	Toimivat tilaratkaisut
Saamenkielisten palveluiden kehittäminen	Haetaan hankerahoitusta saamenkielisen nuorison kehittämiseen	Hankerahoituksen toteutuminen	Hankerahoitus saatu vuodelle 2019	Hankerahoitusta ei ole saatu tähän, mutta on saatu etsivään nuorisotyöhön.
Nuorisotyön resurssointi	Nuorisotyöntekijän toimen perustaminen (50% etsivää nuorisotyötä AVI:n hankerahoituksella)	Toimen täyttäminen	Nuorisotyön vakiintuminen	Toimi täytetty.

Kansalaisopisto (250)

Toimielin Sivistyslautakunta
Tulosalueen nimi Kansalaisopisto
Tilivelvollinen Sivistysjohtaja-rehtori

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	932	2 330		2 330	1 512,59	-817
Toimintamenot	-23 038	-36 189		-36 189	-20 661,90	15 527
Netto	-22 106	-33 859		-33 859	-19 149,31	14 710
Poistot	-758					
Vyörytyserät					-1 016,16	-1 016

Utsjoen kansalaisopistossa opetusta annettiin vuonna 2019 yhteensä 385 tuntia (24 kurssia). Osanottajia eri kursseilla oli yhteensä 141.

Kansalaisopiston opetusta annettiin kielissä (espanja ja saame) ja taitoaineissa (puutyöt, käsityöpiiri, pianonsoitto, kuoro). Kurssit olivat koko lukukauden kestäviä pitkiä kursseja sekä päiväkursseja.

Henkilökunta 5% rehtori (yhdistetty sivistystoimenjohtaja-rehtorin virkaan), sivistystoimen sihteeri 5% ja 17 sivutoimista tuntiopettajaa.

Sivistyspalvelut - kansalaisopisto

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2018
Koulutus- ja kurssitoiminnan kehittäminen	- SAKK -yhteistyö – selvitetään mahdollisuus laajentaa yhteistyötä	Selvityksen toteutuminen	Selvitys tehty vuoden 2019 aikana	Ei tehty.
Koulutustarjonnan laajentaminen yritysyhteistyön kautta	Yritysyhteistyön kautta laajennetaan koulutustarjontaa	Koulutustarjonnan määrä	Koulutustarjonta laajentuu	Toiminta laajentunut
Tiedottaminen ja toiminnan laajentaminen kylille	Uusien opettajien ja ohjaajien rekrytointi kyliltä	Uusien opettajien ja ohjaajien määrä	Määrä kasvaa	Uusia opettajia ja ohjaajia rekrytoitu

Varhaiskasvatus (260)

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Varhaiskasvatus**
Tilivelvollinen **Varhaiskasvatusjohtaja**

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	163 312	117 722		117 722	127 883,61	10 162
Toimintamenot	-583 788	-657 183		-657 183	-606 209,72	50 973
Netto	-420 476	-539 461		-539 461	-478 326,18	61 135
Poistot	-740				-740,16	-740
Vyörytyserät	-14 545				-15 544,37	-15 544

Lakisääteistä varhaiskasvatusta järjestettiin kirkonkylän päiväkodissa saamen- ja suomenkielisillä osastoilla, Karigasniemen päiväkodissa, Nuorgamin ryhmäperhepäiväkodissa ja Eha-hoitona.

Pohjoissaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestettiin Karigasniemellä, Utsjoella ja Nuorgamissa.

Väliaikaista hoitoa tarjottiin kuntalaisten lisäksi ulkopaikkakuntalaisille. Taanan kunnan päivähoitosopimuksen myötä varhaiskasvatusta tarjottiin myös Taanan kuntalaisille. Erityistä hoitoa ja kasvatusta (eha) järjestettiin sitä tarvitseville.

Utsjoen kunnan varhaiskasvatussuunnitelma on ollut käytössä 1.8.2017 lähtien, joka on keväällä 2019 päivitetty vastaamaan uutta varhaiskasvatustilastilastusta.

Utsjoen paikallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa näkyvät kunnan varhaiskasvatuksen arvot, paikallisuus, toimintaperiaatteet ja saamelainen kulttuuri ja kieli.

Varhaiskasvatuksen sähköinen ohjausjärjestelmä Juulia oli käytössä kaikissa osastoissa suomen ja saamen kielellä. Ohjelma mahdollistaa vanhempia ilmoittamaan lasten hoitopäiviä, lomiam ja poissaoloja. Lisäksi se sisältää lapsen varhaiskasvatussuunnitelman ja esitietolomakkeen esikouluun siirryttäessä.

Lapsia oli keskimäärin kirjoilla vuoden aikana Utsjoen saamenkielisessä osastossa Duottaraskissa 11, suomenkielisessä osastossa 11, Karigasniemen päiväkodissa Gollerassissa 13 ja Nuorgamin perhepäiväkodissa 16.

Hoitolasten määrissä ja toteutuneissa hoitopäivissä laskua oli Utsjoen kirkonkylän päiväkodin molemmissa osastoissa. Karigasniemen päiväkodissa oli pientä nousua, Nuorgamissa lapsimäärät nousivat reilusti. Kotihoidontukea käytettiin ennakoidusta neljästäkymmenestä tuhannesta 29.233 euroa ja tuen piirissä oli 16 perhettä.

Varhaiskasvatusjohtajan palkkakustannukset on jaettu varhaiskasvatustyöyksiköiden kesken.

Duottaraskissa oli vakituisissa viroissa ja toimissa saamenkielinen lastentarhanopettaja ja lastenhoitaja. Avoinna olevaan saamenkielisen lastenhoitajan toimeen ei ollut yhtään hakijaa. Päiväkodin lakisääteiset palvelut järjestettiin tarvittaessa sisäisin siirtein ja sijaisilla.

Vuorohoitoa ei tarvittu.

Suomenkielisellä osastolla toimi vakituisesti yksi lastenhoitaja. Kevään ajan lastentarhanopettajan tehtävässä toimi alan opiskelija, joka on ollut aiemminkin osastolla töissä. Utsjoen päiväkodin lastentarhanopettajan virka muutettiin 50% lastentarhaopettajanviraksi ja 50% erityislastentarhaopettajan viraksi 1.8.2019 alkaen. Osaston lastentarhanopettajan tehtäviin valittiin vuoden määräajaksi steinerpedagogi.

Vuorohoitoa oli kolmella lapsella ja päiväkotit on ollut tarpeen mukaan auki 7 päivää viikossa klo 6.45-22.30.

Utsjoen kielipesä toimi suomenkielisen päiväkodin yhteydessä ja toiminnasta vastasi kaksi pohjoissaamenkielistä lastenhoitajaa.

Nuorgamin ryhmäperhepäiväkodissa toimi vakituksena yksi perhepäivähoitaja, toista perhepäivähoitajan tointa ovat hoitaneet määräaikaiset henkilöt. Kielipesässä toimi osa-aikaisesti saamenkielinen perhepäivähoitaja. Kielipesän toiminta turvattiin sijaisjärjestelyin sekä kunnan sisäisin siirroin.

Vuorohoitoa on järjestetty tarpeen mukaan. Ryhmäperhepäiväkoti ollut auki arkisin klo 8.00-18.00 ja tarvittaessa klo 19.00 saakka myös viikonloppuisin.

Karigasniemen päiväkodissa työskentelivät keväällä vakinaistettu lastentarhaopettaja ja yksi perhepäivähoitaja. Karigasniemen kielipesän toiminnasta vastasi pohjoissaamenkielinen lastenhoitaja. Vuorohoitoa on järjestetty tarpeen mukaan. Päiväkoti ollut auki arkisin klo 8.00-18.00 ja tarvittaessa klo 21.00 saakka myös viikonloppuisin.

Kaikki kunnan päiväkodit olivat auki koko kesän.

Utsjoen kunnassa tehtiin päätös uusista nimikkeistä. Varhaiskasvatuksen uudet nimikkeet ovat varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja.

Utsjoen päiväkodin lastentarhanopettajan virka muutettiin 50% lastentarhaopettajanviraksi ja 50% erityislastentarhaopettajan viraksi.

Laadullisena tavoitteena on edelleen saada virkoihin ja toimiin pysyvää koulutettua henkilöstöä.

Toteutuneet hoitopäivät varhaiskasvatuksessa:

Vuosi	Utsjoki päiväkotit suomi	Utsjoki saame	Karigasniemi	Nuorgam	EHA-hoito	Myydyt päivät	Ostetut päivät	Yhteensä
2015	1054	2926	1430	1276	163	--	--	6849
2016	1277	2668	964	1174	70	--	--	6153
2017	1288	2695	764	1307	27	--	--	6054
2018	1489	2130	1692	1381	78	293	--	6692
2019	1308	1799	1813	2204	125	174	--	7124

Sivistyspalvelut - Varhaiskasvatus

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2018
Sähköisten palveluiden käytön laajentaminen - Juulia – järjestelmän käyttöönotto	Henkilöstökoulutus Tiedotus / opastus vanhemmille	Henkilökuntakoulutus Koulutus / tiedotteet	-Vanhempien ja henkilökunnan koulutus jatkuvaa - Henkilöstön ja vanhempien sitouttaminen käyttöön	On koulutettu.
Toimivat ja terveet toimitilat	Tiloissa toteutetaan kuntokartoitukset yhteistyössä	Kuntokartoitukset tehty		

	teknisen toimen kanssa			
Henkilöstökoulutus:	Henkilöstökoulutussuunnitelman toteuttaminen	Koulutusten toteutuminen	Koulutukset toteutettu vuoden 2019 aikana	Koulutukset toteutuneet
Moniammatillisen yhteistyömallin kehittäminen	Toimintamalli kehitetään yhteistyössä perusturvan ja sivistystoimen kanssa	Toimintamalli	Toimintamallin kehittäminen vuoden 2019 aikana	Siirretty
Saamenkielen elvyttäminen	Kielipesä – toiminnan vakiinnuttaminen Nuorgamissa	Toiminta	Toiminta vakiintuu vuoden 2019 aikana	Kielipesätoiminta vakiintunut

Sivistystoimen projektit (620)

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Sivistystoimen projektit**
Tilivelvollinen **Sivistysjohtaja-rehtori**

Talous	TP 2018	TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	253 624	454 666	38 125	492 791	618 264,30	125 473
Toimintamenot	-347 751	-526 361	-39 911	-566 272	-489 724,11	76 548
Netto	-94 127	-71 695	-1 786	-73 481	128 540,19	202 021
Poistot						
Vyörytyserät	-5 307				-9 024,33	-9 024

Sivistystoimessa oli vuonna 2019 käynnissä 13 hanketta.

Árbediitorastit – Kulttuurilähtöistä ohjelmointia opetukseen (6249)

Hankkeella kulttuurilähtöistä ohjelmointia opetukseen on hankittu kuntaan 3d-tulostin ja sitä on päästy jo oppilaiden kanssa testaamaan ja opettelemaan sen käyttöä. Hankkeen tarkoituksena on tuoda ohjelmointia opetukseen saamelaiskulttuurilähtöisesti esimerkiksi yhdistämällä tekniikka ja perinnekäsityöt. Kevään 2018 aikana oppilaat ovat perehtyneet sekä gielan että puukalan 3D-mallintamiseen ja tulostamiseen. Syksyn ja talven 2018-2019 aikana on järjestetty kerhotoimintaa, jossa oppilaat ja opettajat ovat opetelleet käyttämään 3d-tulostinta. Lukuvuoden 2017-2018 ja 2018-2019 aikana oppilaat ovat päässeet opettelemaan ohjelmointia ja koodaamista.

Digiosaaja II (6252)

Hankkeessa digitutor opettaja on pitänyt lyhyitä ja pitempiä koulutuksia opettajille kunnan kaikissa kouluissa kunnan ja koulutoimen tietokoneohjelmista (mm. Office, Wilma, ESS, Pedanet ja opetuksen digisovellukset).

Joustava perusopetus (6254)

Utsjoki on mukana neljän muun kunnan (Sodankylä, Ivalo, Kittilä ja Savukoski) yhteishankkeessa joustavan perusopetuksen kehittämiseksi niille, joilla on koulupudokkuus- tai syrjäytymisvaara. Hankkeessa valmisteltiin ja käynnistettiin ensimmäinen normaalin opetukseen integroitu joporyhmä Utsjokisuussa. Jokaiselle ryhmän oppilaalle laaditaan oma oppimissuunnitelma. Opiskelu JOPO-ryhmässä järjestetään osaksi lähiopetuksena ja osaksi työpaikalla.

Saamen kielten etäopetushanke (6255)

Saamen kielten etäopetushanke jatkui. Hankkeessa tarjotaan opetusta kaikissa kolmessa saamen kielessä saamelaisalueen ulkopuolelle. Utsjoen kunta johtaa hanketta ja toimii yhteistyössä Saamelaiskäräjien kanssa. Oppilaita on yli 60. Hankkeessa ovat töissä projektipäällikkö Utsjoen kunnassa ja koordinaattori Saamelaiskäräjillä ja tuntiopettajat. Vuoden 2019 lopulla alettiin valmistella jatkohankkeen hakemista, sillä ministeriössä opetuksen vakinaistaminen on viivästynyt.

Etsivä nuorisotyö (6256)

Utsjoen kunnassa käynnistettiin monen vuoden tauon jälkeen etsivä nuorisotyö. Etsivä nuorisotyö pyrkii ennaltaehkäisemään syrjäytymistä ja ohjaamaan nuoria opinto- ja työelämävalinnoissa ja muiden palvelujen ääreen. Etsivät nuorisotyö muodosti osan kuraattorin ja nuorisotyöntekijän työajasta.

Arctic Hulabaloo (6257)

Tavoitteena oli saada Utsjoen kunnan lapset ja nuoret liikkumaan ikään ja taitoihin sopivalla tavalla sekä antaa virikkeitä erilaisilla kerhoilla, kiipeily-kerho, luontoliikunta, rc-kerho, perinnetaidot, kädentaidot, lautapelit, monitoimikerho sekä päiväleirit, joissa kehitettiin perustaitoja, motorisia ja sosiaalisia taitoja. Tavoitteena oli lisätä vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksia kylissä ohjatun liikunnan ja -toiminnan avulla, yhdistäen monikulttuurillisuuden äidinkielenään suomenkieltä ja saamenkieltä puhuvien lasten avulla. Perinnetaitojen, kädentaitojen sekä sosiaalisten taitojen vahvistaminen toiminnan, pelien ja leikkien avulla sekä yhdessä ololla mm. luonnossa liikkumisen avulla. Päiväleirien tavoitteena oli tarjota lapsille ja nuorille aktiivista toimintaa ja harrastusmahdollisuuksia koulujen lomien aikana.

Lapin Paras koulu –hanke (6262)

Tässä hankkeessa Utsjoki on mukana yhtenä yhteistyökumppanina. Lapin #paraskoulu -ohjelmassa laaditaan kunnallinen, alueellinen ja maakunnallinen toimintasuunnitelma siitä, miten peruskoulufoorumien ja tasa-arvoisen peruskoulun tavoitteet saadaan toteutettua. Sen jälkeen suunnitelman edellyttämien koulutusten ja yhteistoimintojen käynnistäminen vuorovaikutteisesti ja uudella johtamisen tavalla sekä opettajia, vanhempia että oppilaita osallistaen. Ohjelmassa tuotetaan uusia käytänteitä ja toimintakulttuuria sekä opetellaan niiden toimeenpanoa yhteistoiminnallisesti ja vertaisoppien.

Arktista pedagogiikkaa 2 –hanke

Tässä hankkeessa Utsjoki on mukana yhtenä yhteistyökumppanina. Hankkeessa syvennetään ja laajennetaan digiteknologiaa hyödyntävää pedagogiikkaa, jossa saamen kielet, kulttuuri, perinteiset elinkeinot ja luonnon kierto huomioidaan. Kehittämistoiminta tapahtuu yhdessä yliopiston, saamelaisalueella toimivien koulutusverkostojen ja opettajien kanssa. Lisäksi luodaan työelämän digitalisaation huomioivia koulutusmalleja, joissa iältään, koulutustaustaltaan ja tavoitteiltaan erilaiset opiskelijat saavat yksilöllistä opetusta asuinpaikasta riippumatta.

Perusopetuksen innovaatiohanke (6259)

Hanke tavoitteena on etsiä uudenaikaisia ja innovatiivisia opetusmuotoja saamenkielisen kirjoituksen opetukseen, jonka kehittämisessä on havaittu suuria puutteita. Hanke on toimintatutkimusta, jossa kirjoituksen tutkija suunnitteli yhdessä opettajien kanssa koululle sopivan uudenaikaisen ja luovan kirjoitusprojektin. Opetuksen apuna käytetään uutta teknologiaa ja kirjoitusapuvälineitä. Hankkeesta saatuja oppeja on tarkoitus jakaa kaikille kouluille, joilla saamenkielistä kirjoitusta opetetaan Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa.

Digitutor 3 –hanke (6261)

Hankkeessa digitutor opettaja on pitänyt lyhyitä ja pitempiä koulutuksia opettajille kunnan kaikissa kouluissa kunnan ja koulutoimen tietokoneohjelmista (mm. Office, Wilma, ESS, Pedanet ja opetuksen digisovellukset). Digitutoropettaja on lisäksi kouluttanut digiagenttioppilaita, jotka voivat toimia koululla digitukena.

Liikkumalla terveyttä (6263)

Hankkeessa on liikuntaryhmiä eri ikäryhmille, lapsille ja nuorille on omia ryhmiä, työikäisille kohdistettuja jumppia ja ikäihmisille järjestettyjä tapahtumia ja liikuntaryhmiä.

Hankkeen tavoitteena on tavoittaa mahdollisimman suuri osa kunnan asukkaista ja sen kautta tuottaa terveyttä ja hyvinvointia kunnan asukkaille.

Aikuisten digitaitojen vahvistaminen (6266)

Hankkeen tarkoituksena on vahvistaa aikuisten digitaitoja.

Aktiivinen vapaa-aika (6267)

Hankkeen tarkoituksena on laajentaa ja monipuolistaa 7-18-vuotiaille suunnattua kerhotoimintaa.

Toiminnan kuvaus

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Nuoret ja lapset	Tuetaan nuorten ja lasten vapaa-ajan toimintaa	Hankkeita käynnistetty	Uusia harrastus- ja vapaa-ajan toimintoja	On haettu ja saatu rahoitusta, mm. aktiivinen vapaa-aika hankkeelle.
Opetustoimi	Kehitetään opetustoimea hankkeiden kautta	Hankkeita käynnistetty	Uusia toimintoja ja toimintamalleja saatu hankkeista	On haettu ja saatu erilaisia rahoituksia mm. digitaitojen kehittämiseen, oppimisympäristöjen kehittämiseen.
Varhaiskasvatus	Tarkastellaan mahdollisuuksia kehittää toimintaa hankkeiden avulla	Hankemahdollisuudet ja ulkopuoliset rahoituskanavat selvitetty	Hankehakemuksia laadittu	On haettu rahoitusta toimintaympäristön kehittämiseen.

Tekninen lautakunta**Tekninen toimi (300)**

Toimielin **Tekninen lautakunta**
Tulosalueen nimi **Tekninen toimi**
Tilivelvollinen **Kiinteistöpäällikkö**

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	12 814	11 200		11 200	12 564,29	1 364
Toimintamenot	-235 909	-267 025		-267 025	-255 985,17	11 040
Netto	-223 095	-255 825		-255 825	-243 420,88	12 404
Poistot	-50 571				-26 684,61	-26 685
Vyörytyserät	-4 595				-6 304,56	-6 305

Tekninen lautakunta on toiminut talousarvion mukaisesti ja täyttänyt sille asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä hoitanut sille kuuluvat lakisääteiset tehtävät.

Utsjoen kirkonkylälle valmistui 233 neliön kokoinen asuntolarakennus ja uusien koulujen rakennushankkeet saatiin suunniteltua ja kilpailutettua sekä rakentaminen aloitettua Karigasniemellä ja Utsjoen kirkonkylällä. Utsjoen kirkonkylän uudelle kouluhankkeelle teetätettiin myös maalämpökenttä syksyn 2019 aikana.

Rakennusten normaalin kunnossapidon lisäksi kuntokorjauksiin käytettiin varoja investointiohjelman mukaisesti.

Utsjoen osa-alueen osayleiskaava hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 20.5.2019 ja myös Utsjoen kirkonkylän asemakaavan ajantasaistaminen ja laajentaminen saatiin hyvälle alulle.

Vuoden 2019 toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti

- teknisen toimen hallintoon kuuluvan henkilöstön lakisääteiset koulutukset ovat toteutuneet koulutussuunnitelman mukaisesti.
- kunnan maksuosuus palo- ja pelastustoimen osalta on määräytynyt voimassaolevan perussopimuksen mukaisesti

Teknisen toimen henkilökunta 31.12.2019

Tehtävä	osuus	Huom.
kiinteistöpäällikkö	0,50	
rakennustarkastaja	0,50	
kanslisti	1,00	
talonmies	3,75	
ulkoliikuntapaikkojen hoitaja	0,50	ajalla 1.11. – 30.4.
siivooja	4,25	
yhteensä	10,50	

Rakennusvalvonta (310)

Toimielin Tekninen lautakunta
Tulosalueen nimi Rakennusvalvonta
Tilivelvollinen Kiinteistöpäällikkö

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot		20 000		20 000	53 575,10	33 575
Toimintamenot	-152 493	-93 805		-93 805	-153 332,58	-59 528
Netto	-121 389	-73 805		-73 805	-99 757,48	-25 952
Poistot						

Vyörytyserät	-3 461				-2 309,92	-2 310
--------------	--------	--	--	--	-----------	--------

Kertomusvuonna myönnettiin toimenpide- tai rakennuslupa 63 rakennushankkeelle. Rakennusluvista uusiin asuinrakennuksiin kohdistui 4 kpl, sauna- ja talousrakennuksiin kohdistui 16 kpl, joista saunoihin 4 kpl. Rakennuslupia myönnettiin uusille loma- ja majoitusrakennuksille yhteensä 25 hankkeelle ja 2 uudelle ravintolarakennukselle. Laajennuksia ja muita rakennus- ja toimenpidelupia oli yhteensä 16 kpl. Rakennusvalvonnan osalta on suoritettu normaalia rakennusvalvontaa.

Utsjoen kunta käsitteli v. 2019 kolme rakentamista koskevan poikkeamislupahakemusta, jotka kaikki hyväksyttiin.

Vuoden 2019 toiminnalliset tavoitteet sähköisten palveluiden käyttöönoton suhteen eivät toteutuneet täydellisesti.

Ympäristö- ja terveysturvallisuus

Ympäristöterveydenhuollon ympäristönsuojelun palvelut on ostettu Inarista 1.1.2008 lukien.

Tavoitteena on lakisääteisten elintarvikevalvonnan ja yleisen terveysturvallisuuden järjestäminen kunnassa. Valvonta perustuu seuraaviin lakeihin ja niiden pohjalta laadittuihin valvontasuunnitelmiin:

- elintarvikelaki
- terveydensuojelulaki
- tupakkalaki
- lääkelaki (nikotiinituotteiden myynnin valvonta)

	2015	2016**	2017	2018	2019
Elintarvikevalvonnan käynnit	21	15	21	14	14
Terveydensuojelu- ja, tupakkalain valvonta (**kuluttajaturvallisuus poistunut kunnilta 1.5.2016)	19	13	10	15	10
Sisäilmamittaukset / -asiat *Koulujen ja päiväkotien sisäilma-asiat	14	4	1*	n. 5	11
Muut	*)	*)	*)	*)	*)
*) Ympäristönsuojeluviranomaisen palvelut mm.: jakeluasemat, maa-ainesasiat, vesihuoltoasiat, kelkkareittiasiat, lausunnot, ohjaus ja neuvonta.					

Tilapalvelu (320)

Toimielin **Tekninen lautakunta**
Tulosalueen nimi **Tilapalvelu**
Tilivelvollinen **Kiinteistöpäällikkö**

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	914 983	1 062 370		1 062 370	958 496,76	-103 873
Toimintamenot	-1 098 283	-975 740		-975 740	-1 060 678,00	-84 938

Netto	-183 300	86 630		86 630	-102 181,24	-188 811
Poistot	-304 251	-575 000		-575 000	-305 621,16	269 379
Vyörytyserät	-18 604				-18 204,21	-18 204

Kiinteistöt

Tilapalvelun hallinnointiin on kuulunut seuraavat kiinteistöt (suuruudet kam²):

Sivistystoimi	Utsjoen koulukeskus	4383
	Utsjoen päiväkodit	
	saam	114
	suom	273
	Karigasniemen päiväkot	174
	Karigasniemen koulu	1500
	Karigasniemen liik.halli	812,5
	Nuorgamin koulu	674
	Nuorgamin päiväkot	70
Elinkeinotoimi	Utsjoen vanhat koulurak	429
Perusturva	Utsjoen terveyskeskus	1831
	Utsjoen terveystalo	80
	Aspa toimitila	10
	Karigasniemen terv talo	192
	Nuorgamin terv hoitotila	80
Keskushallinto	virastotalo	1361
Muut	Kylätalo Giisa	210
	Valvontatupa	118
	Kylätalo Saivu	126
	Utsjoen paloasema	360
	Karigasniemen hallit	249
	Nuorgamin paloasema	55
	Yleisradion tilat	50
	Urheilukentän huoltorak	112
	Kammit	2 kpl

Asuinrakennukset

Vuokratalo	634
------------	-----

Vuokratalo on ollut vuokrattuna Kiinteistö Oy Ringinvatrolle.

Sisäilmaongelmien vuoksi sivistystoimen käytössä on ollut vain osa Karigasniemen koulun ja Utsjoen koulukeskuksen tiloista ja Utsjoen päiväkodit ovat toimineet muissa vuokraamissaan toimitiloissa.

Toiminta

Investointiohjelma toteutui seuraavasti:

1. Utsjokisuun monitoimitalon rakentaminen

Utsjokisuun monitoimitalon KVR-urakka saatiin kilpailutettua ja työmaa on edennyt suunnitellusti. Utsjokisuun asuntolarakennus saatiin valmiiksi ja käyttöön joulukuussa 2019.

2. *Karigasniemen monitoimitalon suunnittelu ja rakentaminen*
Karigasniemen monitoimitalon KVR-urakka saatiin kilpailutettua ja työmaa on edennyt sovitun aikataulun mukaisesti.
3. *Nuorgamin monitoimitalon suunnittelu*
Nuorgamin monitoimitalon suunnitelmat saatiin valmiiksi.
4. *Kuntokorjaukset*
Kuntokorjauksiin vuodelle 2019 varattua rahaa käytettiin mm. Karigasniemen koulun ilmanvaihdon korjaamiseen/ parantamiseen sekä Nuorgamin koulun, varhaiskasvatuksen käytössä olevien tilojen saneeraukseen.

Liikenneväylät ja yleiset tiet

Alueiden osalta on suoritettu tarvittavia kunnossapitotoimia talousarvion puitteissa.

Jätehuolto (380)

Toimielin **Tekninen lautakunta**
Tulosalueen nimi **Jätehuolto**
Tilivelvollinen **Kiinteistöpäällikkö**

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	296 360	321 300		321 300	307 649,03	-13 651
Toimintamenot	-299 346	-321 300		-321 300	-288 430,54	32 869
Netto	-2 986				19 218,49	19 218
Poistot	-18 473				-22 344,80	-22 345
Vyörytyserät	-18 450				-21 432,81	-21 433

Jätteenkuljetusurakoitsijana on toiminut Urbaser Oy.

Urakkasopimuspalvelukustannukset olivat toimintavuodelta 222 591 (alv 0%) euroa.

Toimintakertomusvuonna kotitalousjätteitä on kerätty 418 tonnia. Määrä on pysynyt edellisvuoden tasolla.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Kiinteistöjen korjaus- ja ylläpitosuunnitelma sekä strateginen päätös kiinteistöjen ylläpidosta	Korjaussuunnitelman pohjalta priorisoidaan kohteet ja käynnistetään suunnitelman mukaiset toimenpiteet	Investointiesitykset Korjaustoimenpiteet	Investointiesitykset tehty Korjaustoimenpiteet käynnistyneet	Hankkeissa odotetaan tilapalvelun käyttöönottoa ja kohdennetun resurssin saamista.

Sähköisten palveluiden käyttöönotto rakennusvalvonnassa	Tiedottaminen sähköisten palveluiden käyttöönotosta	Sähköisen palvelun käyttöönotto	Sähköinen palvelu käytössä	Lupapiste.fi käyttö lisääntynyt
Rakennuslupien sähköinen arkisto	Siirtyminen sähköisen arkiston käyttöön Arkistointisuunnitelman laadinta	Arkisto sähköisessä muodossa Arkistointisuunnitelma (sähköinen)	Toimenpiteet suoritettu Suunnitelma valmis	Ei ole edennyt Ei ole edennyt
Utsjoen kuntakeskuksen kunnan toimitilojen / rakennuksien lämmitysjärjestelmien uusiminen	Lämmitysjärjestelmän uusiminen käynnistetään	Toimenpiteet	Uusiminen on käynnistynyt vuoden 2019 aikana	Toteutuu Uudet koulurakennukset saadaan maalämmölle.
Karigasniemen asemakaavan laatiminen	Investointipäätös asemakaavan laatimisesta Asemakaavan laatiminen käynnistyy v. 2020	Investointipäätös Asemakaavan laatiminen	Investointipäätös asemakaavan laatimisesta vuonna v. 2019 Asemakaavan laatiminen käynnistyy v. 2020 -asemakaava valmistuu v. 2022	Investointipäätös tehty Asemakaavan laatiminen käynnistyy v.2020 suunnitelman mukaan
Asuntotuotannon käynnistymisen edellytysten tukeminen	Suunnittelu- ja valmistelutyö – erilaisten vaihtoehtojen hakeminen	Valmistelutyö	Rakentamisen käynnistyminen	Ei ole edennyt.
Maakuntakaava	Edunvalvontatehtävä kunnanvaltuuston linjausten pohjalta	Aktiivinen osallistuminen ohjausryhmätyöskentelyyn	Utsjoen kunnan näkökulmat huomioitu Pohjois-Lapin maakuntakaavassa (valmis v. 2021)	Etenee
Opasteiden kehittäminen	Saamenkieliset opasteet kielilain mukaisesti Koulun opasteet	Opasteet hankittu	Opasteet paikallaan vuoden 2019 aikana	Ei ole päästy tavoitetasoon

Esteettömän liikunnan edistäminen	Esteetöntä liikunnasta edistävät korjaustoimenpiteet investointisuunnitelman mukaisesti	Korjaustoimenpiteet	Korjaustoimenpiteet käynnistyneet investointisuunnitelman mukaisesti	Ei ole päästy tavoitetasoon.
Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen	Kyläillat ja kyläkierrokset Yhteydenpito yrittäjien kanssa yhteistyössä elinkeinotoimen kanssa	Osallistuminen kyläkierrokseen Yrittäjätilaisuuksiin osallistuminen	Kyläkierrokseen osallistuminen (1 krt/v.) Yrittäjätilaisuuksiin osallistuminen (1 krt/v.)	Kuntakierrokset toteutuneet
Organisaation sisäisten tukipalveluiden tuottaminen	Hallintokuntien kuulemisen kehittäminen – hallintokuntien henkilöstökokouksiin osallistuminen	Osallistuminen henkilöstökokouksiin	Osallistuminen vuosittain henkilöstökokouksiin	Osallistuttu henkilöstöpalaveriin
Liikuntapaikkojen ylläpitäminen	Käyttötarpeen mukaiset kalustohankinnat	Kalustohankinnat	Investointisuunnitelman mukaiset hankinnat toteutettu	Investointisuunnitelmaan ei saatu kalustohankintoja

Kunta on haluttu ja vetovoimainen työnantaja

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Työntekijöiden henkilöstökoulutus	Lakisääteiset koulutukset ja ammattitaidon päivittäminen - tarkennetaan henkilöstökoulutussuunnitelman yhteydessä) Talotekniikka Siivousosaaminen Rakennusvalvonta Hankintalaki – koulutus	Koulutuksiin osallistuminen Kunnan yleinen hankintalakikoulutus	Henkilöstö osallistuu joka toinen vuosi oman alan koulutukseen Osallistutaan koulutukseen Henkilöstön korttikoulutukset	Teknisen toimen hallintoon kuuluvan henkilöstön lakisääteiset koulutukset ovat toteutuneet koulutussuunnitelman mukaisesti

	Korttikoulutus	Korttikoulutus	suoritettu	
Työhyvinvointi / johtaminen	Kehityskeskustelujen vakiinnuttaminen Työolosuhteet – työergonomian kartoittaminen ja kalusteiden uusiminen	Kehityskeskustelut Kartoitus ja kalustehankinnat	Kehityskeskustelut käyty koko henkilöstön kanssa Työergonomiakartoitukset tehty kaikkien henkilöstöryhmien osalta ja kalustehankinnat toteutettu	Kehityskeskusteluja ei ole käyty. Korjataan tapauskohtaisesti

Perusturvalautakunta

Perusturvalautakunta ja sen alainen sosiaali- ja terveystoimi huolehtii sille laissa määritellyistä tehtävistä tuottamalla ja järjestämällä laadukkaita sosiaali- ja terveystalv palveluita kunnassa esiintyvän tarpeen mukaan.

Sosiaali- ja terveystoimi (400)

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Sosiaali- ja terveystoimi
Tilivelvollinen Perusturvajohtaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	279 218	268 100		268 100	294 804,92	26 705
Toimintamenot	-422 389	-428 443	-3 440	-431 883	-406 048,47	25 835
Netto	-143 171	-160 343	-3 440	-163 783	-111 243,55	52 539
Poistot					-14,98	-15
Vyörytyserät	-9 275				-9 156,45	-9 156

Hallinto

Hallinnon tavoitteena on tarjota joustavat ja korkeatasoiset palvelut perusturvan eri yksiköille, lautakunnalle ja asiakkaille saamen ja suomen kielellä.

Hallinto tukee perusturvan ydintoimintoja joustavasti, läpinäkyvästi ja hyvää hallintotapaa noudattaen tukeutuen kunnan määrittämiin arvoihin ja kuntastrategiaan. Tehtävänä on parantaa henkilöstön hyvinvointia ja osallisuutta oman työyhteisön kehittämiseen.

Perusturvan hallinto hallinnoi alansa projekti- ja hanketoimintaa.

Sosiaali- ja potilasasiamies

Potilasasiamiehen tehtävänä on neuvoa ja avustaa potilaan oikeuksiin liittyvissä asioissa. Utsjoen kunnan potilasasiamiehenä toimii Lapin sairaanhoitopiirin potilasasiamies.

Sosiaaliasiamiehen palvelut ostetaan Merikratos Oy:ltä.

Talous- ja velkaneuvontapalvelut

Talous- ja velkaneuvonta siirtyi 1.1.2019 kunnilta valtiolle ja palvelua tuottavat oikeusaputoimistot.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2019

Perusturva – Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopiste-alueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Sote – uudistukseen liittyvä edunvalvonta etenkin lähipalveluiden osalta	Saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen	Palveluiden määrä, saatavuus ja saavutettavuus	Sote – uudistuksen jälkeen Utsjoella järjestetään lähipalvelut	Sote-valmistelut päättyneet 8.3.2019
Sähköisten palveluiden hyödyntäminen	Etäpalveluiden käytön lisääminen Asiakkaat: esim. Asiantuntijapalvelut, terapiat ja lääkäripalvelut, verkostotapaamiset Henkilökunta: esim. konsultaatiot ja koulutus, verkostotapaamiset	Käytettyjen palveluiden määrä	Palveluiden käyttö lisääntyy	Henkilökunnan koulutus tapahtuu pääsääntöisesti etäkoulutuksena Kunnanvirastolla on VIRTU-piste asiakkaita varten.

Kunta on haluttu ja vetovoimainen työnantaja

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Osaamisen kehittäminen / Henkilöstökoulutus	Oppisopimuskoulutuksen hyödyntäminen – työssä olevien pätevöittävä oppisopimuskoulutus Käytännön kielitaitoa kehittävä saamen kielen koulutus	Kelpoisen henkilökunnan määrä Koulutuksen toteutuminen	Oppisopimuskoulutuksen määrä kasvaa Koulutusta järjestetty v. 2019	Määrärahoja ei ole varattu oppisopimuskoulutukseen Ei ole toteutunut.

	hoitotyöntekijöille Henkilökunnan täydennyskoulutus - kehityskeskustelukierroksen pohjalta tehdään henkilöstökoulutussuunnitelma	Koulutus-suunnitelman toteutuminen	Koulutussuunnitelman mukainen koulutus järjestetään	Henkilökunta on osallistunut esimiehen hyväksymiin koulutuksiin työtehtävien ja koulutussuunnitelmien mukaisesti.
Terveet toimitilat	Tiloissa toteutetaan teknisen toimesta kuntokartoitukset			Ei tietoa toteutumisesta.
Saamenkielisen henkilöstön rekrytointi	Kiinnitetään erityisesti huomiota saamenkielisen henkilöstön rekrytointiin.	Saamenkielisen henkilöstön määrä	Saamenkielisen henkilöstön määrä lisääntyy	Saamenkielisen henkilöstön määrä ei ole lisääntynyt. Korotetun kielilisan toivotaan vaikuttavan myönteisesti saamenkielisten hakijoiden / työntekijöiden määrään.

Keittiö

Avopalvelukeskuksen keittiö toimii keskuskeittönä ja koulukeskuksen keittiö jakelupisteenä. Keittiöstä toimitettiin aterioita koululle, päiväkoteihin, vuodeosastolle, avopalvelupuolelle, tehostettuun palveluasumisyksikköön, Aspaan, vanhuksille kotiin, oppilaille Norjan Sirmaan ja vierasaterioita.

Osa oppilaista oli syksyllä seurakuntatalolla, jonne järjestettiin ruoan vienti.

Henkilöstöä oli 3 ravitsemustyöntekijää, yksi emäntä.

Maito- ja maitotuotteet, liha- ja lihajalosteet ja kuivaelintarvikkeet hankittiin Lapin sairaanhoitopiirin hankintarenkaan kautta.

Leipä- ja pullat hankittiin Sodankylän ja Ivalon kanssa yhteistyössä.

Poro, lammas ja osa kalasta (lohi) ja marjoista hankittiin paikallisilta.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2019

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Keittiön laitteistojen toimivuus	Keittiön laitteistojen huoltosopimukset yhteistyössä	huoltosopimukset	Huoltosopimukset tehty	Huollot tehty. Ei sopimusta.

	teknisen toimen kanssa			
Elintarvikepuolen alueelliset hankinnat	Alueellisten hankintojen (sis. kunnan sisäiset hankinnat) lisääminen yhteistyössä muiden kuntien kanssa	Alueellisten hankintojen määrä	Alueellinen tavoite: kasvaa, vuoteen 2025 mennessä 30 %:n	Leipähankintasopimus tehty. Alueellinen elintarvike hankinta 19 %.
Ravitsemus-suositukset	Ravitsemuspalveluiden laadukkaat palvelut	Suosituksiin sisältyvät mittarit	Suosituksen mukaiset, ravitsemuksellisesti laadukkaat palvelut	Toimimme ravitsemussuosituksen mukaan
	Ravitsemustyöryhmän toiminta (sivistystoimi ja perusturva)	Krt / vuosi	2 krt / vuosi	Ei pidetty.
	Omavalvonta suunnitelman toteuttaminen / ulkopuolinen arviointi	Krt / vuosi	2 krt / vuosi	1 krt/vuosi
	Henkilöstön koulutus	Krt / vuosi	1 krt / vuosi	Ei toteutunut
	Kunnan henkilöstölle tiedottaminen	Tiedotteet, ruokalistat	kaksikieliset tiedotteet	Toteutunut
	Sairaanhoidopiiriin järjestämä tiedottaminen / neuvonta	Krt / vuosi	1 krt / vuosi	Ei järjestetty

Vuosi	Koulu, päiväkoti	Avopalvelu	Yhteensä	hinta
2015	20652	40235	60887	4,05
2016	21231	41418	62650	4,12
2017	21929	38973	60902	4,23
2018	22547	42334	64881	4,13
2019	20917	46748	67665	3,91 (arvio, kirjanpito keskeneräinen)

Elintarvikemenot/ suorite

2018	1,43 €
2019	1,40 €

Sosiaalitoimi (410)

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Sosiaalitoimi
Tilivelvollinen Perusturvajohtaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	18 223	6 200		6 200	2 825,20	-3 375
Toimintamenot	-413 271	-442 340	83 610	-358 730	-320 124,15	38 606
Netto	-395 048	-436 140	83 610	-352 530	-317 298,95	35 231
Poistot	-3 624				-1 510	-1 510
Vyörytyserät	-8 492				-7 525,24	-7 525

Sosiaalitoimen tehtävät painottuvat sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaisten palveluiden tuottamiseen. Sosiaalitoimessa työskentelee perusturvajohtaja 50 %:n työpanoksella (50 % hallintoa), sosiaalityöntekijä ja sosiaaliohjaaja. Vuoden aikana on ollut osittaista henkilöstövajausa joko virkojen täyttämättömyyden, virkavapauksien tai rekrytointivaikeuksien takia. Perusturvajohtajan virasta on puuttunut viranhaltija alkuvuodesta sekä loppuvuodesta, yhteensä reilut kolme kuukautta. Sosiaalityöntekijän virka on täytetty 1.4.2019 alkaen ja virassa on ollut työntekijä töissä vajaat kaksi kuukautta. Kuntouttavan työtoiminnan ja päihdetyön sosiaaliohjaajan toimi saatiin täytettyä ja työntekijä aloitti työt toukokuun puolivälissä. Lakisääteisten asioiden hoitamiseksi sosiaaliohjaajan toimenkuvaa muutettiin määräaikaista ja lisäksi on käytetty ostopalveluita mm. lastensuojelun ja lastenvalvojan virkatehtävien hoitamiseen sekä sosiaalipäivystyksen virka-aikaiseen ja virka-ajan ulkopuoliseen päivystykseen 15.11.2019 alkaen 31.12.2019 saakka.

Sosiaalityö

Haasteita sosiaalityölle on tuonut Norjan kanssa oleva, käytännössä olematon, yhteistyö, joka perustuu erilaisiin lainsäädäntöihin maiden välillä. Lastensuojelu asiat sekä lastenvalvojan tehtäviin liittyvät asiat joudutaan kierrättämään oikeusministeriön kautta. Suora yhteys sosiaaliviranomaisten väliltä puuttuu.

Sosiaalityössä on vuoden 2019 aikana pystytty tarjoamaan perheterapeuttisia palveluita sekä tukiperhe- ja tukihenkilöpalveluita. Lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolainmukaista perhetyötä ei ole ollut tarjolla.

Virka-ajan ulkopuolinen sosiaalipäivystys on toiminut yhteistyössä Inarin kunnan kanssa. Virka-aikaisen sosiaalipäivystyksen kunta on hoitanut itsenäisesti silloin kuin kunnassa on työskennellyt pätevä sosiaalityöntekijä.

Toimeentulotuki

Perustoimeentulotuki haetaan Kelalta, joten kunnan hoidettavaksi jäi täydentävä- ja ennaltaehkäisevä toimeentulotuki. Myös välitystiliasiakkaiden raha-asiat hoidetaan sosiaalitoimessa.

Kuntouttava työtoiminta

Pitkäaikaistyöttömien aktivointi ja kuntouttava työtoiminta on kuulunut sosiaaliohjaajan työtehtäviin, sosiaaliohjaaja aloitti työt toukokuussa 2019. Henkilöstöressivajauksen takia

jouduttiin sosiaaliohjaajan työnkuvaa muuttamaan, jonka takia kuntouttavan työtoiminnan ryhmäpäivätoimintaa ei pystytty järjestämään 2019 ollenkaan.

Kuntouttavaan työtoimintaan kunnan yksiköissä sekä seurakunnalla ja järjestöissä on osallistunut 5 henkilöä. Karigasniemellä haasteena on ollut löytää kuntouttavaan työtoimintaan sopivia paikkoja.

Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) on TE-toimiston, kunnan ja Kelan yhteinen toimintamalli, joka palvelee pidempään työttömänä olleita työnhakijoita. Monialainen yhteispalvelu tarjoaa työnhakijalle eri viranomaisten palveluja yhden luukun periaatteella. Monialaisessa yhteispalvelussa selvitetään, mitä palveluja työtön tarvitsee työllistymisen edistämiseksi ja laaditaan monialainen työllistymissuunnitelma. TYP-toiminta käynnistettiin Utsjoella syksyn 2019 aikana kartoittamalla ja haastattelemalla yhdessä TE-toimiston virkailijan kanssa toimintaan sopivia henkilöitä.

Päihdetyö

Syksyn 2019 aikana kuntaan perustettiin lakisääteinen ehkäisevän päihdetyön monialainen työryhmä. Ehkäisevän päihdetyön koordinaattoriksi nimettiin sosiaaliohjaaja.

Henkilöstövajauksesta johtuen päihdetyön suunnitelman päivittäminen jouduttiin siirtämään vuodelle 2020. Myös päihdetyöhön kokonaisvaltainen kehittäminen ja suunnitellut ryhmä/päivätoiminnot jouduttiin myös siirtämään vuodelle 2020.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2019

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Pitkäaikaistyöttömät – kuntouttava työtoiminta ja sosiaalinen kuntoutus	Päivätoiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen Aktivointisuunnitelma - kuntouttava työtoiminta - päivätoiminta - työkokeilut Palkkatuen käyttäminen (edellyttää määrärahaa)	Päivätoiminta	Päivä-toiminnan vakiinnuttaminen	Sosiaaliohjaaja on aloittanut työt 05/2019, työnkuvaa jouduttu muuttamaan henkilöstövajauksen takia. Päivätoimintaa ei järjestetty ollenkaan. Tilat toimintaa varten 09/2019 alkaen -TYP yhteistyö Palkkatukivarausta ei ollut talousarviossa.
Sosiaalitoimen palveluiden ja toimintojen	Palveluiden kehittämisen edellytyksenä	Toimien perustaminen	Toimet perustettu	-Kuntouttavaan työtoiminnan sosiaaliohjaaja on

kehittäminen	uusien toimien perustaminen ja talousarviossa huomioiminen			aloittanut työt 05/2019 Perhetyöntekijän toimi perustamatta/täyttämättä
Moniammatillisen päihdetyön kehittäminen	Moniammatillisen toimintamallin kehittäminen – mielenterveys- ja päihdetyön suunnitelman laatiminen	Suunnitelman päivitys	Suunnitelma päivitetty vuoden 2019 loppuun mennessä	Suunnitelman päivittäminen viivästynyt henkilöresurssivajauksen takia, valmistuu kevään 2020 aikana.

Sosiaalitoimen tunnuslukuja	2015	2016	2017	2018	2019
Lapsia lastensuojelun asiakkaana	13	12	17	15	13
Palvelutarpeen arviointeja	--	20	25	12	17
Sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden saajia	--	80	62	--	--
Lastensuojeluilmoituksia	19	13	32	41	44
Isyys selvitykset	7	6	3	1	5
Sopimukset lasten huollosta ja tapaamisoikeudesta	8	9	3	6	7
Elatussopimukset	1	5	1	7	2

Avopalvelut (420)

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Avopalvelut
Tilivelvollinen Avopalvelunohjaaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	111 777	78 500		78 500	117 149,59	38 650
Toimintamenot	-1 267 455	-1 254 427	-155 110	-1 409 537	-1 380 268,95	29 268
Netto	-1 155 679	-1 175 927	-155 110	-1 331 037	-1 263 119,36	67 918
Poistot	-6 154				-18 457,41	-18 457
Vyörytyserät	-23 938				-23 580,61	-23 581

Avopalvelujen tulosalueeseen kuuluvat kotipalvelu, tukipalvelut, omaishoidontuki, kehitysvammaisten palvelut, asumispalvelut ja vammaishuolto. Avopalvelunohjaajalle kuuluu myös kuntouttavan työtoiminnan ja toimeentulotukeen liittyviä työtehtäviä.

Kotipalvelut

Kotipalvelun perustehtävä on vanhusten, vammaisten ja muuten tukea tarvitsevien henkilöiden hoito ja huolenpito. Kotipalvelu toimii koko kunnan alueella. Kotipalvelun työntekijät työskentelevät asiakkaiden kotona sekä Utsjoen kirkonkylällä myös

Seitakartanon palveluasuntoyksikössä. Kotipalveluasiakkaiden määrä on laskenut, mutta käyntien määrä on lisääntynyt. Lapsiperheet eivät ole käyttäneet kotipalvelua ollenkaan.

Seitakartanon asiakkaat ovat saaneet hoitoa ja huolenpitoa vuorokauden ympäri siten, että kotipalvelun hoitaja on ollut paikalla klo 7-20, yöajan hoito on järjestetty vuodeosaston yökäynnein sekä turvapuhelinjärjestelmän avulla. Seitakartanossa asuu kuusi asukasta.

Asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmat on päivitetty yhteistyössä kotisairaanhoidon kanssa. Palveluntarpeen arvioinnit on tehty yhteistyönä kotisairaanhoidajan kanssa.

Utsjoen kunta on osallistunut ”Toimiva kotihoito-hankkeeseen”. Meillä on ollut pääkohtina ”teknologia” ja ”kotikuntoutus”. Kotipalvelun henkilökunnalle on järjestetty koulutusta: hygieniakoulutusta, on osallistuttu ”toimiva kotihoito-hankkeen koulutuksiin ja työryhmiin etäyhteyksillä sekä lääkekoulutusta ja siihen liittyvän lääkehoidon osaamisen tentit. Henkilökunnalle on järjestetty palo- ja pelastuskoulutusta yhteistyössä pelastusviranomaisten kanssa.

Kotipalvelu					
	2015	2016	2017	2018	2019
Kotipalvelua saavia talouksia, joista	89	86	93	91	85
Vanhuskotitaloudet					
65–74 vuotiaat	15	14	16	19	16
75–79 vuotiaat	18	14	17	16	10
80–84 vuotiaat	14	16	20	23	23
85- vuotiaat-	25	25	23	22	27
Lapsiperheet	3	3	0	2	0
Vammaistaloudet	7	6	5	3	4
Muut, alle 65 v.	7	8	12	6	4
Kotipalvelukäyntejä	5988	7728	8013	7842	10027

Tukipalvelut

Tukipalveluina on järjestetty mm. aterioiden kuljetuksia asiakkaille, turvapuhelimia, pienimuotoista siivousta, asiointi-, sauna- ja pyykkipalvelua sekä kuljetuspalvelua.

Ikäihmisten Nabotreffit ovat toteutuneet kymmenen kertaa vuoden aikana vuoroin Karigasniemellä ja Karasjoella yhteistyössä Karasjoen vapaaehtoistyön keskuksen kanssa. Työntekijöistä auttaja-aslakit, hoivatyöntekijä ja toiminnanohjaaja ovat osallistuneet Nabotreffien suunnitteluun ja järjestämiseen.

Tehostettu palveluasuminen, Dorvu

Vakituisia asukaspaikkoja on kuusi ja yksi huone toimii lyhytaikaisen hoidon sekä omaishoidon vapaan järjestämistä varten. Kaikki asukaspaikat ovat täynnä. Lyhytaikaista hoitoa on järjestetty yhteensä kuudelle ikäihmiselle vuonna 2019.

Ikäihmisten perhehoito

Palvelulle ei ole ollut kysyntää vuonna 2019. Ikäihmisten perhehoidon koulutukseen on osallistunut Utsjoelta viisi henkilöä.

Omaishoidontuki

Vuonna 2019 Utsjoella on toiminut 21 omaishoitajaa ja hoidettavia on ollut 20. Omaishoidosta on tehty hoito- ja palvelusuunnitelmat. Omaishoitajien vapaapäiviä on järjestetty mm. sijaishoitona sekä intervallihoidona.

Vammaispalvelut

ASPA Palvelut Oy tuottaa vammaisille ja mielenterveyskuntoutujille palveluasumista ja päivätoimintapalvelua. Palveluasumisen asiakkaita on yhteensä 9. Päivätoimintaa on järjestetty neljänä päivänä viikossa Aspan yleisissä tiloissa Goahtissa, toimintaan on osallistunut 10-20 henkilöä/päivä. Lisäksi Goahtissa kokoontuu keskiviikkoisin vuoroviikoin Muisti Vire –kerho ja Eloisat eläkeläiset –kerho, nämä ovat kaikille avoimia. Vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalveluja on myönnetty 15 asiakkaalle. Vammaispalvelulain nojalla asiakkaalla on oikeus 18 matkaan kuukaudessa. Asumispalveluita on ostettu myös Attendo Mari-Lappi Oy:ltä ja Pirkanmaan asumispalvelut Oy:ltä.

Kehitysvammaisten palvelut

Kehitysvammaisille on ostettu Kolpeneen kuntayhtymältä kuntoutusjaksoja ja kuntoutusohjausta sekä Inarin kunnalta ohjattua toimintaa, päivähoito- ja työtoimintaa sekä asumispalveluita. Kehitysvammaisten hoito- ja palvelusuunnitelmat sekä erityishuolto-ohjelmat on päivitetty vuonna 2019. Henkilökohtainen avustaja on järjestetty tarvittaessa.

Kuljetuspalvelut

Sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua on myönnetty 8 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa 76 asiakkaalle, asiakkaista 50 on käyttänyt palvelua. Osa asiakkaista on käyttänyt reittiliikennettä.

Vanhusneuvosto

Utsjoen vanhusneuvosto on vuonna 2019 kokoontunut neljä kertaa. Vanhusneuvosto on toteuttanut neljä ikäihmisten liikuntapäivää yhteistyössä kunnan liikunta- ja sosiaalitoimen sekä seurakunnan kanssa Utsjoella. Liikuntapäiviin osallistui noin 50 ikäihmistä/päivä eri puolilta kuntaa. Vanhusneuvoston puheenjohtaja ja sihteeri/ avopalvelun ohjaaja osallistuivat valtakunnallisen Vanhustenpäivän pääjuhlaan Sodankylässä.

Talousarviovuoden 2019 toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteena on järjestää kuntalaisille riittäviä ja laadukkaita palveluita kotona selviytymiseen asiakkaan palvelusuunnitelmaa huomioiden.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
SOTE – edunvalvonta - lähipalveluiden nykyisen tason säilyttäminen (edunvalvonta)	Kuntalaisille järjestetään kotiin annettavat palvelut ja hoivaa tarjoavat asumispalvelut	Kotiin annettavat palvelut ja asumispalvelut	Kotiin annettavien palveluiden ja asumispalveluiden palvelutarjonta nykyisellä tasolla	Sote-valmistelut päättyneet 08.03.2019.
Ikäihmisten palveluiden kehittäminen	Kotiin annettavien vanhuspalveluiden tehostaminen yhdistämällä kotipalvelu ja kotisairaanhoidon kotihoidoksi.	Yhteinen talous- ja toimintasuunnitelma	Yhteinen talous- ja toimintasuunnitelma	Yhteistä talous- ja toimintasuunnitelmaa ei tule, koska yhdistymistä ei toteutettu, vaan kotipalvelun ja kotisairaanhoidon toimintaa ja yhteistyötä

	Kuljetuspalveluiden uudelleenorganisointi	Kuljetuspalveluiden kustannukset	Kustannukset pienenevät	kehitetään edelleen nykyisessä organisaatiomuodossa vastaamaan yhä suurenevaa ikäihmisten palvelutarvetta.
	Ikäihmisten osallisuuden lisääminen tukemalla vanhusneuvoston toimintaa (määräraha, yhteistyö)	Tapahtumat	Tapahtumien määrä kasvaa	Kuljetuspalveluiden osalta selvitystyö on kesken. Tapahtumia on järjestetty yksi (1) ja ikäihmisiä on osallistunut runsaasti tapahtumiin
Erillisrahoituksella tuotettu toiminta – saamenkieliset sosiaali- ja terveysterveystoimet	Saamenkielisten peruspalveluiden tuottamisen tukeminen	Tuotetun palvelun määrä	Tuotetun palvelun määrä	Toiminnan laajuus on säilynyt ennallaan

Tunnusluvut

Avopalvelut	2015	2016	2017	2018	2019
Kotipalvelua saavia talouksia	89	86	93	91	84
Kotipalvelukäyntejä	5988	7728	8013	7842	10027
Tehostettu palveluasuminen vrk	--	--	--	2396	2576
Palveluasuminen vrk	--	--	--	3824	4404
Omaishoidon tuen piirissä olevat				23	23

Terveystoiminta (440)

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Terveystoiminta
Tilivelvollinen Hoitotyönjohtaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	4 173	2 550		2 550	4 550,14	2 000
Toimintamenot	-203 147	-225 550		-225 550	-205 189,69	20 360

Netto	-198 974	-223 000		-223 000	-200 639,55	22 360
Poistot	-289				-297,20	-297
Vyörytyserät	-6 150				-6 138,97	-6 139

Utsjoen kunnassa toimii kaksi kokoaikaista terveydenhoitajaa, yksi Karigasniemessä ja toinen Utsjoki-Nuorgam alueella sekä perusterveydenhuollossa seniori/muistineuvolassa toimiva kotisairaanhoidaja. Lisäksi on ostettu saamenkielisen terveydenhoitajan palveluita yksityiseltä palvelujen tuottajalta, tähän palveluun on saatu erillistä rahoitusta Saamelaiskäräjien kautta.

Työnjako on toiminut niin, että ostopalveluina ostettava työ on painotettu asiakastyöhön ja kontakteihin ja vakituiset terveydenhoitajat ovat hoitaneet organisoinnin, kutsumiset laajoihin tarkastuksiin ja että tilat ja työvälineet ovat ajantasaiset ja kunnossa. Haasteena vuonna 2019 oli vakituisen työntekijän vaihtuminen kirkonkylällä, jolloin rutiinit eivät ole päässeet vakiintumaan. Utsjoen kunta on ostanut touko- ja kesäkuussa terveydenhuoltopalvelua koskien kaikkia kuntalaisia, joka saattaa sekoittaa tilastointia. Ostopalveluina tuotettuja kontakteja on ollut vuoden 2019 aikana 67, joissa ikäjakauma on ollut 0-6 vuotiaita 15, 7-17 vuotiaita 27 ja loput yli 18 vuotiaita.

Toiminnassa toteutetaan äitiys- ja lastenneuvolan sekä koululaisten ja opiskelijoiden terveystarkastuksia. Terveydenhoitajat toimivat lisäksi väestövastuullisesti eli Karigasniemellä terveydenhoitaja tekee myös avo- ja kotisairaanhoidoa sekä näytteenottoa. Utsjoki-Nuorgam alueella toimiva terveydenhoitaja tekee lisäksi avosairaanhoidon vastaanottoa Utsjoella sekä kotisairaanhoidon Nuorgamin alueella. Molemmat terveydenhoitajat toimivat myös diabeteshoitajina.

Ostopalveluina on vuonna 2019 hankittu saamenkielistä terveydenhuoltoa lähinnä lasten- ja kouluneuvolaan, jonkin verran myös opiskelija- ja äitiysneuvolaa sekä avoterveydenhuoltoa. Tarvetta on ollut etukäteen vaikea arvioida, mutta 2-3 päivää kuukaudessa on kattanut tarpeen lasten- ja kouluneuvolassa vuositarkastuksiin ja laajoihin terveystarkastuksiin. Vastaanottotyötä saamenkielinen terveydenhoitaja on tehnyt Karigasniemellä, Utsjoen kirkonkylällä ja Nuorgamissa.

Utsjoen neuvolapalvelut toteutuivat asetusten mukaisesti. Lastenneuvolassa painopiste on vauvoissa ja perheen tukemisessa vauva-aikana sekä laajoissa terveystarkastuksissa 18 kk ja 4 vuoden iässä. Terveydenhoitajat noudattavat lastenneuvolassa THL:n suosituksia neuvolakäyntien sisällöstä. Tarkastusten tasapuolisuuden ja laadun varmistamiseksi käytetään kunnassa kaavakkeita ja kyselyjä, jotka ovat kahdella kielellä suomeksi ja pohjoissaameksi. Lastenneuvolaan ajat annetaan terveydenhoitajan toimesta määräaikaistarkastuksiin sekä laajoihin terveystarkastuksiin. Tarkastuksissa annetaan rokotusohjelman mukaiset rokotukset.

Kouluterveyshuollossa laajat määräaikaistarkastukset tehdään terveydenhoitajan ja lääkärin toimesta kaikille 1., 5. ja 8. luokalla oleville oppilaille sekä lukio 2. luokan oppilaille. Tavoitteena on tavata jokaista oppilasta kerran lukuvuoden aikana terveystarkastuksen merkeissä. Kouluissa tehdään myös moniammatillista yhteistyötä oppilashuoltoryhmien ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaitten tukiryhmien kanssa. Terveydenhoitajat osallistuvat tarpeen vaatiessa oppilashuoltoryhmien tapaamisiin. Koululaisille suoritetaan kysely koulun alkaessa, millä kielellä he haluavat terveydenhoitoa kouluneuvolassa. Kielivalinta ei ole sitova, vaan sitä voi vaihtaa tarpeen mukaan. Terveydenhoitajat pitävät tarvittaessa koulun pyynnöstä terveystuntunteja ja ensiapukoulutuksia oppilaille. Vanhempien kanssa yhteistyö toimii Wilman kautta tai puhelimitse. Koululaisten määrä on pysynyt suunnilleen ennallaan viime vuosien ajan.

Valtakunnalliset irtosoluseulonnat tehdään vuosittain 25-60 vuotiaille naisille. Utsjoen kunnassa seulontaan kutsuttiin yhteensä 62 naista.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2019

Laadukkaiden terveydenhuollonpalveluiden tarjoaminen kuntalaisille.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
SOTE – edunvalvonta - lähipalveluiden nykyisen tason säilyttäminen (edunvalvonta)	Terveydenhoidon vastaanotto toimintaan liittyvät palvelut järjestetään Utsjoella.	Palvelutarjonta	Palvelutarjonta nykyisellä tasolla	Sote-valmistelut päättyneet 8.3.2019.
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Etäpalveluiden lisääminen - Terveydenhoidon etäpalvelut - Henkilökunta: esim. konsultaatiot ja koulutus, verkostotapaamiset	Etäpalveluiden määrä ja sisältö	Etäpalveluiden määrä kasvanut	Palvelujen määrä lisääntynyt jonkin verran Henkilökunnan koulutukset tapahtuvat suurimmaksi osaksi etäyhteyksillä.
Työkyvyn ylläpitäminen ja elämänlaadun parantaminen	Luodaan toimintamallit/ hoitopolut pitkäaikais-sairauksien seurantaan (mm. diabetes sydän-sairaudet, astma)	Toimintamallit/ hoitopolut	Toimintamallit/ hoitopolut valmiit vuoden 2019 aikana	Kehityskeskustelut käyty 04/19 terveydenhuollon henkilöstön kanssa. Toimintamallien ja hoitopolkujen suunnittelu kesken.

TERVEYDENHOITAJIEN ASIAKKAAT	2015	2016	2017	2018	2019
Syntyneet lapset	10	14	8	5	16
Äitiysneuvolan asiakkaat	20	19	23	28	20
Ehkäisyneuvola-asiakkaat	5	4	8	6	4
Lastenneuvola-asiakkaat	69	74	63	40	76
Koululaiset	126	136	yht. 118	yht. 146	---
Lukiolaiset	12	13			
Kotisairaanhoido *tilapäinen ja valvottu	23	14	121*	144*	116*
Muistineuvola	-	-	59	37	60
Ikäihmisten terveystarkastukset	0	0	5	4	6
TERVEYDENHUOLLON KÄYNNIT TERVEYDENHOITAJALLA	2015	2016	2017	2018	2019
Avosairaanhoidokäynnit terveydenhoitajien luona	1530	1340	856	1104	1175

Neuvolakäynnit	308	292	245	228	397
- äitiysneuvola	159	159	69	90	159
- lastenneuvola	141	129	167	81	168
- ehkäisyneuvola	8	4	9	6	4
- seniorineuvola	--	--	--	4	6
- muistineuvola	--	--	--	47	60
Kotisairaanhoidokäynnit *sis. myös kotisairaanhoidajan käynnit	1000	933	957	713	853
Kouluterveydenhoitajan vastaanotto	266	133	141	253	150
Terveystenhuolto yht.	3104	2698	2199	2298	2575

Laitoshoido (450)

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Laitoshoido
Tilivelvollinen Hoitotyönjohtaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	138 564	151 500		151 500	152 617,39	1 117
Toimintamenot	-1 048 381	-969 520	-44 600	-1 014 120	-1 015 213,53	-1 094
Netto	-909 817	-818 020	-44 600	-862 620	-862 596,14	24
Poistot	-6 415				-21 760,51	-21 761
Vyörytyserät	-17 561				-17 645,86	-17 646

Vuodeosaston tehtävänä on tuottaa ympärivuorokautiset sairaanhoitotasoisien akuuttihoitoon ja pitkäaikaisen laitoshoidon palvelut kuntalaisille. Perusterveydenhuollon hoitopäivät ovat toteutuneet suurelta osin Utsjoen vuodeosastolla. Osastolla on 11 vakinaista potilaspaikkaa, joilla vuoden 2019 lopussa oli 11 pitkäaikaispotilasta ja 2 potilasta oli akuuttipaikoilla. Pitkäaikaispotilaat ovat pääasiassa monisairaita iäkkäitä henkilöitä, jotka eivät pärjää enää omassa kodissa tuetusti.

Pitkäaikaispotilaiden määrässä ei ole ollut suuria vaihteluita vaan määrät ovat pysyneet ennallaan. Osaston täyttöaste on ollut maksimissaan koska suurin osa akuuttipotilaista on jouduttu hoitamaan ylipaikoilla varsinaisten paikkojen ollessa pitkäaikaispotilaiden käytössä.

Lyhytaikaiset hoitajaksot ovat olleet joko Lapin keskussairaalaan tai Ivalon terveyskeskuksesta kotiutuvia potilaita, jotka tarvitsevat vielä osastoseurantaa tai -hoitoa sekä suoraan vastaanotolta tai päivystysaikana osastolle sijoitettuja äkillisesti sairastuneita osastohoitoa tai -seurantaa tarvitsevia potilaita.

Vuodeosastolla toimii äkillinen päivystysaikainen vastaanotto arkisin klo 16.00–08.00 ja viikonloppuisin perjantaista klo 16 alkaen maanantaiaamuun klo 08.00 saakka. Päivystysaikana puhelut ja päivystysasiakkaat tulevat vuodeosastolle. Työvuorossa oleva hoitaja konsultoi tarpeen mukaan Ivalon terveyskeskuksen päivystävää lääkärinä.

Päivystysaikaisten puhelinkontaktien määrä on kasvanut huomattavasti, ko. puhelut ovat usein sisällöltään päihde- ja mielenterveyspotilaiden tukemista yöaikaan sekä hoidon tarpeen arviointia ja palveluohjausta.

Kotikäynnit avopalvelukeskukseen ja Seitakartanoon toteutetaan vuodeosaston hoitajien työnä jokaisen asukkaan kohdalla päivystys- ja yöaikana (arkisin klo 20.00–07.00 välisenä aikana ja viikonloppuisin perjantaista klo 20.00 maanantaihin klo 07.00 saakka). Vuodeosaston yöhoitajat huolehtivat myös avopalvelukeskuksen, Seitakartanon, tehostetun palveluasumisyksikön ja

ASPA-talon asukkaiden turvavalvonnasta.

Henkilökunta on osallistunut täydennyskoulutukseen niin Utsjoella kuin muualla Suomessa.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2019

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
SOTE – edunvalvonta - lähipalveluiden nykyisen tason säilyttäminen (edunvalvonta)	Kuntalaisille järjestetään hoivaa ja hoitoa tarjoavat vuodeosastopalvelut	Vuodeosastopalvelut	Vuodeosastopalveluja tarjotaan	Sote-valmistelut päättyneet 8.3.2019
Päivystysaikainen sairaanhoito (edunvalvonta)	Turvataan riittävät päivystysaikaiset palvelut	Päivystysaikaiset palvelut	Palvelumalli huomioi pitkät etäisyydet ja rajayhteistyön mahdollisuudet	Päivystysaikainen sairaanhoito pysynyt ennallaan
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Etäpalveluiden lisääminen Asiakkaat: esim. Terapiat ja lääkäripalvelut Henkilökunta: esim. konsultaatiot ja koulutus, verkostotapaamiset	Etäpalveluiden määrä ja sisältö	Etäpalveluiden määrä ja sisältö	Etäpalveluiden määrä on lisääntynyt. Lääkäripalveluissa hyödynnetään konsultaatiota etäyhteyden avulla. Henkilökunta on osallistunut koulutuksiin etäyhteyksillä.

Vuodeosasto	2015	2016	2017	2018	2019
Hoitopäivät	3815	3786	3404	3904	4504
Täyttöaste %	95	94.2	85	107	123
Hoitojaksoja, joista	81	88	129	164	79
Lyhytaikaisia	69	77	119	152	65
Pitkäaikaisia	12*	11	10	12	14
Keskimääräinen hoitoaika vuorokautta	47	44	26	24	56,3
Päivystysaikaan poliklinikkakävijöitä	324	115	127	168	252
puhelinkontaktit	33	47	58	175	---
Kotikäynnit	2882**	4272**	2947**	1989**	1091

*uusi ohjelma laskee koko vuoden aikana pitkäaikaispotilaisiksi kirjatut

** käynnit avopalvelukeskuksessa, Seitakartanossa, tehostetussa asumispalveluyksikössä ja Aspa-talossa

Perusterveydenhuolto (460)

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Perusterveydenhuolto
Tilivelvollinen Vastaava lääkäri ja hoitotyönjohtaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	95 925	87 700		87 700	98 838,59	11 139
Toimintamenot	-1 162 334	-1 227 295	-57 120	-1 284 415	-1 205 404,45	79 011
Netto	-1 066 409	-1 139 595	-57 120	-1 196 715	-1 106 565,86	90 149
Poistot	-71 762				-50 443,41	-50 443
Vyörytyserät	-29 144				-28 752,69	-28 753

Tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen laadukkaasti ja kustannustehokkaasti kuntalaisten ja asiakkaiden hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta. Palvelut järjestetään lakisääteisissä määrärajoissa ja pääosin omana tuotantona.

Vastaanottoiminta

Vastaanotossa työskentelee kaksi lääkäriä, sairaanhoitaja, kotisairaanhoitaja, psykiatrinen sairaanhoitaja, terveyskeskusavustaja ja laboratorionhoitaja.

Terveyskeskusavustajan toimen sijaisuuteen ei saatu rekrytoitua pitkäaikaista sijaista minkä vuoksi mm. osa laskutuksista jouduttiin jakamaan usean henkilön kesken. Tämä aiheutti osaltaan viivästyksiä laskutuksissa ja kuormitti useaa henkilöä. Lisäksi terveyskeskusavustajan puuttuminen näkyi vastaanoton sairaanhoitajan työmäärän lisääntymisenä.

Ajoittain on ollut haasteellista järjestää riittäviä lääkäri- ja laboratorion palveluita lähipalveluina. Laboratorion palveluissa myös verinäytteiden kuljettaminen riittävän nopeasti tutkimusta tekevään laitokseen on aiheuttanut lisätyötä ja –kustannuksia. Lisäksi ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnissa laboratorioon on ollut haasteita.

Toiminnan tavoitteena on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä ennalta ehkäistä ja hoitaa sairauksia. Toiminta perustuu ajantasaiseen lainsäädäntöön, kansallisiin ohjeistuksiin sekä kunnan toimintaohjeisiin. Palvelut pyritään tarjoamaan oikea-aikaisesti ja tarpeenmukaisesti olemassa olevat resurssit huomioiden. Järjestetään lakisääteiset ja tarpeelliseksi arvioidut terveystulokset kuntalaisille. Lääkärit osallistuvat vastaamaan päivystystarpeeseen ympärivuorokautisesti yhdessä Inarin kunnan kanssa.

Kotisairaanhoito

Kotisairaanhoito on tarkoitettu henkilöille, jotka sairautensa tai toimintakykynsä alentumisen vuoksi eivät voi käyttää muita avoterveyden- ja sairaanhoidon palveluja. Kotisairaanhoitajan käynnit asiakkaan luona ovat pääasiassa säännöllisiä hoitosuunnitelmaan perustuvia haavanhoitoja, lääkehoidon toteutusta ja seuranta, kivun hoitoa sekä voimien seuranta. Kotisairaanhoito on maksullista ja perustuu terveydenhuollon asiakasmaksulakiin. Avopalvelun työntekijöiden ja kotisairaanhoitajien yhteistyö on ollut tiivistä. Utsjoki on laaja kunta ja väestömäärältään harvaan asuttua aluetta, näin ollen kotisairaanhoidon työajasta menee runsaasti matkoihin.

Muistineuvola

Muistineuvolan tavoitteena on tunnistaa ja todeta muistisairaudet jo alkuvaiheessa sekä ohjata asiakas hoidon ja tuen piiriin, vahvistaa asiakkaan toimintakykyä ja itsenäistä selviytymistä, antaa asiakkaalle ja hänen läheisilleen tietoa muistisairauksista ja niiden hoidosta eri vaiheissa ja kehittää muistisairauksien hoitokäytäntöjä yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Muistineuvolatoiminnan juurruttaminen Utsjoelle on ryhdyttävä ikäihmisten terveyspalveluita ja toiminta on vakiintunutta. Muistineuvolassa muutkin terveysongelmat on voitu havaita jo varhaisessa vaiheessa, ennen kuin varsinaiset oireet ovat ilmaantuneet.

Muistineuvolaneuvolatoimintaa on kehitetty viime vuosien aikana intensiivisesti mm. hoitopolkuja ja yhteistoimintamalleja selkiyttämällä. Muistineuvolassa on tehty tiivistä yhteistyötä Inarin kunnan terveyskeskuksen kanssa asiakkaiden kuvantamistutkimusten organisoimisen osalta.

Muistineuvolatoimintaa on koordinoanut saamenkielinen kotisairaanhoidaja, joka toimii myös muistihoitajana. Utsjoen kunta on ostanut geriatriin etävastaanottoa ostopalveluna yksityiseltä palveluntuottajalta. Muistihoitaja toimii muistipoliklinikalla etägeriatriin työparina asiakkaiden muistisairauksien tunnistamisessa, hoidossa ja seurannassa kerran kuukaudessa videoneuvottelulaitteiston välityksellä. Lisäksi muistineuvolatoimintaa toteutetaan kotikäynnein ja vastaanotolla.

Seniorineuvola

Toimintavuonna kaikille kunnassa asuville 70-vuotiaille on tarjottu maksutonta vapaaehtoista ikäihmisten terveystarkastusta. Seniorineuvolan tavoitteena on ikäihmisten terveyden edistäminen, toimintakyvyn ylläpitäminen sekä sairauksien ennaltaehkäisy yksilöllisten terveydentilan seurantamenetelmien ja ohjauksen avulla. Tavoitteena on saada Utsjoen kunnan ikäihmiset mahdollisimman varhaisessa vaiheessa geriatrinen ja toimintakykyä tukevien palvelujen piiriin. Terveystarkastukseen saavat kutsun aina kuluvana vuonna 70 vuotta täyttävät kuntalaiset, jotka eivät ole vielä säännöllisten palvelujen piirissä.

On tärkeää, että ikääntyneiden terveyttä tarkastellaan monimuotoisena kokonaisuutena, jolloin huomioon otetaan myös muut terveyttä huonontavat sairaudet, kognitiiviset toiminnot, monilääkitys sekä muut yksilön ominaisuudet. Monimuotoisuuden huomioimisella on useita yhteiskunnallisia etuja, kuten tarpeettomien tutkimusten, sairaalajaksojen ja kustannusten väheneminen. Utsjoella seniorineuvolan ikätarkastuksia on toteuttanut Karigasniemen terveydenhoitaja ja saamenkielinen kotisairaanhoidaja.

Fysioterapia

Fysioterapiassa työskentelee yksi fysioterapeutti.

Fysioterapia tuottaa kansanterveystyönä ohjausta ja neuvontaa sekä leikkausten pre- ja postoperatiivisia ohjausta ja seurantaa, spirometria keuhkofunktio tutkimuksina, lasten terapiat sekä toimintakykyä ylläpitävää ja lisäävää kuntoutusta, apuvälinepalvelut, vuodeosaston kuntoutustoimet. Fysioterapia tuottaa suoravastaanottoa, yksilöllisiä hoitokertoja tarpeen mukaan, mutta valtakunnallinen suuntaus painottuu ohjaukseen ja neuvontaan sairauksien hoidossa. Lisäksi tuotetaan ostopalveluna työfysioterapeutin palveluita.

Fysioterapiassa on toteutettu vuonna 2019 toimintakykyä ylläpitävää ja parantavaa ohjausta ryhmissä:

- Allasryhmä Utsjoella 1x viikossa, 30min/kerta
- Kuntosaliryhmä Utsjoella 1x viikossa, 1½ tuntia/kerta
- Kuntosaliryhmä Nuorgamissa 1x viikossa, 60min/kerta
- Kuntosaliryhmä Karigasniemellä 1x viikossa, 60min/kerta

Ryhmät toimivat puoli avoin –periaatteella eli niihin tullaan lääkärin läheteellä/suosituksella, fysioterapeutin arviosta tai omatoimisesti hakeutumalla.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2019

Palveluiden laadun kehittäminen.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
SOTE – edunvalvonta - lähipalveluiden nykyisen tason säilyttäminen	Vastaanotto toimintaan liittyvät palvelut järjestetään Utsjoella: - lääkäri - terveydenhoitaja	Palvelutarjonta	Palvelutarjonta nykyisellä tasolla	Sote-valmistelut päättyneet 8.3.2019.

(edunvalvonta)	- laboratoriapalvelut - fysioterapia - hammashoito - kotihoito - vastaanoton sairaanhoitaja - terveyskeskus-avustaja - välinehuolto - psyk.sairaanhoitaja			
Päivystysaikainen sairaanhoito (edunvalvonta)	Turvataan riittävät päivystysaikaiset palvelut	Päivystysaikaiset palvelut	Palvelumalli huomioi pitkät etäisyydet ja rajayhteistyön mahdollisuudet	Päivystysaikainen sairaanhoito on pysynyt ennallaan
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Etäpalveluiden lisääminen Terveystieteiden etäpalvelut Asiakkaat: esim. Terapiat ja lääkäripalvelut Henkilökunta: esim. konsultaatiot ja koulutus, verkostotapaamiset	Etäpalveluiden määrä ja sisältö	Etäpalveluiden määrä kasvanut	Koulutus- ja verkostotapaamiset lisääntyneet. Lääkäripalveluissa hyödynnetään konsultaatiota etäyhteyden avulla. Kunnantalolla on käytössä kuntalaisille Virtupiste
Työkyvyn ylläpitäminen ja elämänlaadun parantaminen	Luodaan toimintamallit/ hoitopolut pitkäaikaissairauksien seurantaan (mm. diabetes sydänsairaudet, astma)	Toimintamallit/ hoitopolut	Toimintamallit/ hoitopolut valmiit vuoden 2019 aikana	Kehityskeskustelut käyty 04/19 terveydenhuollon henkilöstön kanssa. Toimintamallien ja hoitopolkujen suunnittelu kesken

Terveyskeskuksen tilastotietoja:

	2015	2016	2017	2018	2019
Käynnit lääkarilla	2277	2352	2339	2066	3434
Neuvolakäynnit	4	10	20	32	14
Kouluterveydenhoito-käynnit	0	45	23	25	5
Ulkopaikkakuntalaisten käynnit	75	131	119	105	172
Käynnit psykiatrilla	48	62	63	49	33
Kotisairaanhoitokäynnit	1000	933	957	827	853
Muistineuvola	-	-	59	49	60
Ikäihmisten terveystarkastukset	0	0	5	4	6

Fysioterapiakäynnit					
Yksilökäynnit	609	564	518	507	441
Ryhmien lukumäärä	99	92	121	114	118
Osallistujat	512	455	632	621	662
Käynnit psyk. sairaanhoitajalla	1143	1004	946	802	805
Käynnit muilla hoitajilla	3604	4495	3184	--	
Käynnit laboratorioissa	---	--	2889	2403	
Laboratorio					
- tutkimukset	14474	16253	17603	7513	
-tutkimukset uuden raportoinnin mukaisesti päivitettyinä					
- asiakkaat	603	647	650	641	

*) Lääkärien käyntimäärä viitteellinen, koska hoitajat ovat tilastoineet avustavia suoritteita käynneiksi alkuvuodesta ja silloin lääkärin käynti tilastossa menee jatkokäynniksi, joka ei ole laskennallisesti mukana vuositilastoissa.

Ivalon terveyskeskus	2015	2016	2017	2018	2019
Vuodeosastolta ostetut päivät	268	305	203	246	329
Avosairaanhoitokäynnit/ Lääkäri	329	375	361	417	556
-vastaanotto	328	375	361	403	543
-kotikäynti	0	0	0	2	0
- käynti osastolla ospot	1	0	0	12	13
Puhelinkontaktit	190	221	210	175	404
- lääkäri	32	21	59	96	107
- muut hoitajat	158	200	151	89	293
Laboratoriotutkimukset	17 *	42 *	10**	8	2**
Röntgentutkimukset	150 *	232 *	219*	195	232
Mielenterveystoimistossa käynnit					
-lääkäri	41	33	47	26	39
-muut hoitajat	--	--	--	--	6
	--	--	--	--	33
Fysioterapiakäynnit	6	3	34	4	7
Puheterapiakäyntejä	83	111	119	101	106
Muilla hoitajilla käynnit	192	209	154	171	226

*Laboratorio- ja röntgentutkimuksissa huomioitu vain Utsjoella tehdyt läheteet

** Rasitus-EKG -koetta, ei laboratorio-käyntejä

Erikoissairaanhoito (470)

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Erikoissairaanhoito
Tilivelvollinen Vastaava lääkäri ja hoitotyönjohtaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
--------	---------	---------	------------------	---------------------	-------------------	-----------

Toimintatulot						
Toimintamenot	-1 556 507	-1 697 100	-168 790	-1 865 890	-1 773 974,71	91 915
Netto	-1 556 507	-1 697 000	-168 790	-1 865 890	-1 773 974,71	91 915
Poistot						
Vyörytyserät	-8 673				-9 608,42	-9 608

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2019

Toimia kunnan toimintojen edunvalvojana Sote-uudistuksessa. Sote-uudistus päättynyt maaliskuussa 2019.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Edunvalvonta - palveluiden turvaaminen ja kehittäminen	Palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen			
Rajat ylittävät erikoissairaanhoidon palvelut - Edunvalvonta – rajat ylittävien palveluiden turvaaminen ja kehittäminen	Erityisesti saamenkielisten palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen	Palveluiden määrä ja laatu	Saamenkieliset saavat tarvitsemiaan palveluita omalla kielellään	Rajat ylittävät erikoissairaanhoidon palvelut ovat ennallaan. Menevät LKS:n kautta.
- Palveluprosessien kehittäminen	Lähetekäytännön selkiinntäminen	Hoitoon pääsyyn seuranta	Potilas saa tarvitsemansa hoidon määräajassa	

Lapin Keskussairaala	2015	2016	2017	2018	2019
Hoitopäivät yhteensä, josta	1240	1345	806	781	952
- Oma toiminta	822	914	682	669	671
- Ostettu toiminta	418	431	124	112	281
Avohoitokäynnit yhteensä, josta	1457	1666	1564	1630	1712
- Oma toiminta	1269	1402	1322	1424	1474
- Ostettu toiminta	188	264	242	206	238

Hammashuolto (480)

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Hammashuolto
Tilivelvollinen Hammaslääkäri ja hoitotyönjohtaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	49 257	45 500		45 500	67 075,67	21 576
Toimintamenot	-178 885	-216 875	-14 800	-231 675	-231 743,38	-68
Netto	-129 828	-171 375	-14 800	-186 175	-164 667,71	21 507
Poistot	-9 704				-21 697,21	-21 697
Vyörytyserät	-7 008				-9 351,04	-9 351

Vuonna 2019 Utsjoella toimi virassa vakituinen hammaslääkäri. Kaikki lakisääteiset potilasryhmät saatiin hoidettua. Samoin kaikki hoitoon hakeutuneet aikuiset ja lapset pääsivät jonottamatta hoitoon. Kiireelliset päivystystapaukset ovat päässeet hoitoon kolmen päivän kuluessa, yleensä jo saman päivän aikana. Hammashoitolan ollessa suljettuna tarvittaessa kiireellistä päivystyshoitoa on saanut myös lvalosta yksityisiltä hammaslääkäreiltä. Erikoishammaslääkärikäyntejä ostettiin lähinnä Lapin keskussairaalaan. Myös yksityisiltä palveluntuottajilta ostettiin palveluita vähäisessä määrin. Utsjoki osallistuu Lapin läänin yhteiseen viikonloppupäivystysrenkaaseen.

Oikomishoidon osalta on aloitettu yhteistyö Inarin kunnan kanssa yhteistyösopimuksen puitteissa. Inarissa oikomishoitoa tekee sama oikomishoidon erikoishammaslääkäri kuin LKS: ssä ja näin ollen saatu sujuvoitettua hoitopolkuja ja vähennettyä kulkemisia Rovaniemelle.

Suuhygienistiä ei vuoden 2019 aikana ollut käytettävissä vaan hammaslääkäri on tehnyt hammaskiven poistot ja suuhygienian ohjauksen itse.

Hammaslääkäri antoi ryhmävalistustunteja koululaisille sekä Utsjokisuun koulussa että Nuorgamin koulussa kaikille luokka-asteille. Tällöin käsiteltiin hampaiden hoitoa ja terveellistä ruokavaliota.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2019

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
SOTE – edunvalvonta - lähipalveluiden nykyisen tason säilyttäminen (edunvalvonta)	Kuntalaisille järjestetään hammashoidon vastaanotto- toimintaan liittyvät palvelut Utsjoella -lääkäri -hammashoitaja	Palvelutarjonta	Palvelutarjonta nykyisellä tasolla	Sote-valmistelut päätyneet 8.3.2019
Päivystys- aikainen sairaanhoito (edunvalvonta)	Turvataan riittävät päivystysaikaiset palvelut	Päivystysaikaiset palvelut	Palvelumalli huomioi pitkät etäisyydet ja rajayhteistyön	Päivystysaikainen sairaanhoito toteutetaan samalla tavalla

			mahdollisuudet	kuin ennen
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Etäpalveluiden lisääminen Henkilökunta: esim. konsultaatiot ja koulutus, verokostotapaukset	Etäpalveluiden määrä ja sisältö	Etäpalveluiden määrä kasvanut	Sähköisiä palveluita hyödynnetään tarpeen vaatiessa

Suoritteet	2015	2016	2017	2018	2019
Hammaslääkärissä käynnit	922	1121	896	882	1108
Yksilökohtaisessa hammaslääkärin neuvonnassa käyneet, laitospotilaat, vammaiset ym.	20	2	4	4	0
Ryhmävalistuskerrat	1	5	4	4	7
Muut käynnit, yms. suuhygienisti	0	0	0	24	0

Ympäristöterveydenhuolto (490)

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Ympäristöterveydenhuolto
Tilivelvollinen Perusturvajohtaja

Talous	TP 2018	TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot						
Toimintamenot	-45 602	-48 500	-250	-48 750	-48 730,99	19
Netto	-45 602	-48 500	-250	-48 750	-48 730,99	19
Poistot						
Vyörytyserät	-295				-296,05	-296

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2019

Laadukkaiden palveluiden saaminen Utsjoen kuntalaisille.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä (yhteistoiminta Inarin kanssa)

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Tiedotuksen ja viestin kehittäminen	Tehostetaan palveluihin liittyvää tiedotusta ja viestintää	Viestinnän määrä	Nykyisellä tasolla	Nykyisellä tasolla.

Eläinlääkintähuolto	2015	2016	2017	2018	2019

Eläinlääkäriin käynnit hyötyeläinten luona	42	38	43	36	24
Pieneläinten käynnit vastaanotolla	217	119	225	148	168
Eläinsuojelu-, eläintauti ym. tarkastukset	3	4	2	2	-

Sos- ja terveystoimen projekti (640)

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Perusturvalautakunnan projektit
Tilivelvollinen Perusturvajohtaja, avopalvelun ohjaaja ja hoitotyönjohtaja sekä vastaava lääkäri ELÄMÄ-hankkeessa

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	236 855	152 550		152 550	148 925,13	-3 625
Toimintamenot	-282 012	-284 596		-284 596	-283 743,40	853
Netto	-45 156	-132 046		-132 046	-134 818,27	-2 772
Poistot						
Vyörytyserät	-6 831				-5 643,23	-5 643

Saamenkieliset sosiaali- ja terveyspalvelut

Saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi saatiin vuonna 2019 erillistä valtionavustusta yhteensä enintään 140.519,50 Tästä valtionavustuksesta Saamelaiskäräjät ja Utsjoen kunta ovat tehneet sopimuksen ja sopimuksessa tarkoitettuja sosiaali- ja terveyspalveluja tuotetaan pohjoissaamenkielellä.

Perhetyö saame

Saamenkielinen perhetyö on jatkunut vuodesta 2004 lähtien vuoden 2017 loppuun. Vuosina 2018-2019 saamenkielistä perhetyötä emme pystyneet tuottamaan, koska emme onnistuneet rekrytoimaan saamenkielistä työntekijää. Perhetyöhön saatu avustus on Saamelaiskäräjien hyväksymällä käyttömuutoksella käytetty psykiatrisen sairaanhoitajan palkka- ja matkakuluihin.

Auttaja-Aslak –toiminta, Utsjoki-Nuorgam ja Karigasniemi (kaksi työntekijää)

Auttaja –Aslakit tekevät lumitöitä, polttopuita, pikkuremontteja ja auttavat asiainnissa. Asiakkaista suurin osa on ikäihmisiä, toisena ryhmänä ovat mielenterveyskuntoutujat ja heidän läheisensä.

Toiminnassa on kiinnitetty huomiota yksin asuvien vanhusten ja mielenterveyskuntoutujien kiireettömään kohtaamiseen ja jutusteluun toiminnan lomassa. Yhdessä tekeminen ja toiminta asiakkaan voimavarojen mukaan kuntouttavat ja virkistävät. Toiminta tapahtuu omalla kielellä ja omaan kulttuuriin sitoutuen. Auttaja-Aslakit ovat osallistuneet Nabotreffien järjestämiseen. Molemmat auttaja-Aslakit ovat osallistuneet saamenkielisten palveluiden kehittämiseen yhdessä verkostojen kanssa. Utsjoen auttaja- Aslakin oppisopimuskoulutuksena tapahtuva lähihoitaja koulutus on jatkunut ja opinnot ovat edenneet suunnitelman mukaan.

Hoivatyöntekijä

Hoivatyöntekijän työtehtäviin on kuulunut saamelaisvanhusten kotona asumisen tukeminen saamen kieli ja kulttuuri huomioiden. Hoivatyöntekijän työtehtäviä ovat olleet mm. avustaminen päivittäisissä toiminnoissa kuten ruoanlaitto ja siivous, käsitöissä avustaminen, ulkoilu, asiointiapu ja keskustelu sekä muistelutyö. Työ tehdään kuntouttavalla työotteella ja osallistamalla asiakasta mukaan toimintaan. Hoivatyöntekijä on tukenut omaishoitajia mahdollistamalla vapaahetkiä. Hoivatyöntekijä on työskennellyt kerran viikossa Nuorgamissa ja kerran viikossa Karigasniemellä. Hoivatyöntekijä on osallistunut Nabotreffien suunnitteluun

ja järjestämiseen toiminnanohjaajan ja auttaja-aslakkien kanssa. Hoivatyöntekijä on osallistunut kotipalvelun henkilöstön viikkopalaveriin ja toiminnan suunnitteluun. Hoivatyöntekijä on osallistunut saamenkielisten palveluiden kehittämiseen yhdessä verkostojen kanssa. Hoivatyöntekijän toiminta-alue on ollut koko kunta ja työtä tehdään asiakkaiden kodeissa.

Saamenkielinen toiminnanohjaaja

Toiminnanohjaaja on työskennellyt tehostetun palveluasumisen yksikkö Dorvun, Seitakartanon ja vuodeosaston asiakkaiden ja kotona asuvien vanhusten kanssa sekä osallistunut Ikäihmisten liikuntapäiviin. Erilaista viriketoimintaa ja ohjattua toimintaa asiakaskohtaisesti ja ryhmissä mm. askartelua, lukuhetkiä, seurustelua yksittäisen asiakkaan kanssa asiakkaan kotona ja ryhmissä eri toimipaikoissa, ulkoilua, yhdessäoloa kahvistelun ja muistelun merkeissä. Lisäksi toiminnanohjaaja on toiminut saattajana asiakkaille. Nabotreffien suunnittelu ja järjestäminen yhdessä muiden työntekijöiden kanssa. Toiminnanohjaaja on osallistunut kotipalvelun henkilöstön viikkopalaveriin ja toiminnan suunnitteluun.

Saamenkielinen terveydenhoitaja ja kotisairaanhoidaja

Saamenkielisten terveydenhoito- ja neuvolapalveluja on ostettu yksityiseltä palveluntuottajalta. Saamenkielisen kotisairaanhoidajan palvelut on tuotettu omana palveluna ja kotisairaanhoidajan palkkaus- ja matkakulut on maksettu tältä toiminnolta.

Elinkeinotoimi

Elinkeino- ja maaseututoimi (500)

Toimielin Elinvoimalautakunta
Tulosalueen nimi Elinkeino- ja maaseututoimi
Tilivelvollinen Kehittämisen- ja elinkeinopäällikkö

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	51 098	41 500		41 500	49 822,76	8 323
Toimintamenot	-258 046	-251 207	-25 000	-276 207	-278 397,78	-2 191
Netto	-206 948	-209 707	-25 000	-234 707	-228 575,02	6 132
Poistot						
Vyörytyserät	-8 758				-8 185,55	-8 186

Elinkeinotoimen pääasialliset tehtävät ovat elinkeinojen kehittäminen, yritysneuvontapalvelut, maaseutuviranomaistehtävät, yhteispalvelun asiakasneuvontapalvelut, matkailuneuvonnan ja aluemarkkinoinnin järjestäminen sekä Åilegas-keskuksen toiminnan koordinoiminen.

Toiminta vuonna 2019

- Yhteispalvelussa on asiointunut 339 asiakasta valtion palveluihin liittyen, 13 asiakasta yritysneuvontaan liittyen, 65 asiakasta matkailuneuvontaan liittyen sekä 183 asiakasta maaseutuhallinnon palveluihin liittyen.
- Yritysneuvonta on organisoitu osin omana toimintana ja sen lisäksi on ostettu yrityspalveluneuvontaa Leader Pohjoisimmalta Lapilta.
- Toteutettiin hankkeita toimintasuunnitelman mukaisesti: Sámi musihkkaakademija, Utsjoen kulttuuriympäristöt näkyviksi, Utsjoen elinkeinojen kehittämishanke sekä Utsjoen matkailun maankäyttöhanke.
- Matkailun painopisteenä on ollut kehittämissuunnitelman ja maankäyttösuunnitelman tekeminen, uuden matkailuilmeen tekeminen ja lanseeraaminen, vastuullisen matkailun

edistäminen sekä Inari-Saariselkä Matkailun kansa tehtävän yhteistyön vahvistaminen aluemarkkinoinnissa.

- Haettiin ja päästiin Visit Finlandin Sustainable Finland pilottikohteeksi. Hankkeistettiin Vastuullinen matkailu Utsjoella -hanke, johon saatiin rahoitus Lapin liitolta EAKR:stä.
- Vahvistettiin yhteistyötä SEG:n kanssa ja hankkeistettiin kielikeskustoimintaa edistävä Sámástit Deanuleagis -hanke Interreg ohjelmaan. Hanke sai rahoituksen.
- Elinkeinotoimi koordinoi kunnan nettisivujen uudistamisen saavutettavuus huomioiden.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2019-2021

Kunta on alueena kilpailukykyinen ja elinvoimainen

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Aluemarkkinointi	<p>Palkataan henkilö toteuttamaan aluemarkkinointi slow down in saamivillage teemalla.</p> <p>-Panostetaan erityisesti some-markkinointiin ja kansainvälistymiseen.</p> <p>-Osallistutaan messuille ja workshoppeihin</p> <p>.</p> <p>-Osallistutaan ISM:n aluemarkkinointiin</p>	-	-	<p>Matkailukoordinaattori työskenteli 50 % työsuhteessa.</p> <p>Uusi matkailuilme exploreutsjoki lanseerattu</p> <p>Some markkinointia vahvistettu (Facebook ja Instagram)</p> <p>Aktiivisesti ISM:n työssä mukana.</p>
Yritysten toimintaedellytysten vahvistaminen	<p>Elinkeinojen kehittämishankkeiden toteuttaminen luontaiselinkeinot / jalostustoiminta matkailu rajakauppa</p> <p>Ensivaiheen jälkeisen yritysneuvonnan järjestäminen (ostopalveluna)</p>	<p>Hankkeen toteutus</p> <p>Yrityspalveluiden toteutuminen</p> <p>Suunnitelman valmistuminen</p>	<p>Toteutuu hankkeen tavoitteiden mukaisesti</p> <p>Varatun neuvontaresursin tehokas käyttö</p> <p>Suunnitelma</p>	<p>Toteutettiin tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Yritysneuvonnan määrä on lisääntynyt. Leader Pohjoisin Lappi ostopalveluna yritysneuvon-</p>

	Matkailun kehittämis- ja maankäyttösuunnitelman tekeminen		vuoden 2019 aikana valmis	ta, toimi hyvin. Luonnos valmis 2019, vuoden 2020 ensimmäiseen lautakuntaan.
Rajayhteistyön kehittäminen	Konkreettisen yhteistyön vahvistaminen SEG:n kanssa (kielikeskus, matkailu)	Yhteistyön laajuus	Yhteistyö laajentuu	Yhteistyötä on vahvistettu mm. hankkeistamalla kielikeskus hanke Interregiin.
Kulttuuri ja siihen liittyvät työpaikat ja yritystoiminta	Sáme musihkkaakademija musiikkikoulutuksen toteuttaminen Áilegas-keskuksen toiminnan kehittäminen (jos tilat käytettävissä)	Koulutushankkeen toteutuminen	Toteutuu suunnitelman mukaisesti Kieleen ja kulttuuriin painottuva toiminta aktiivista	Syksyllä 2019 aloitti 11 opiskelijaa, hanke toteutunut suunnitellusti Pohjoinen talo on toiminut musiikkitalona. Eteläinen talo on ollut koulun väistötiloina. Eteläiseen taloon suunniteltu kielikeskus hankkeistettiin.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2019
Lisätään sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksia ottamalla käyttöön uusia palvelumuotoja	Kuntadigi hankkeeseen osallistuminen	Hankesuunnitelman mukainen toiminta	Hankesuunnitelma toteutuu	
Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen Yritysten kuuleminen	Kunnan kyläierroksiin osallistuminen yhteistyössä hallintokuntien kanssa Yritysiltojen järjestäminen yhdessä teknisen toimen kanssa	Kyläierrokset / v. Yritysiltojen määrä	1 kierros / vuosi 1 yritysiltaa / vuosi	

Elinkeinoitoimen projektit (600)

Toimielin Elinvoimalautakunta
Tulosalueen nimi Elinkeinoitoimen projektit
Tilivelvollinen Kehittämisen- ja elinkeinopäällikkö

Talous	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toimintatulot	207 734	275 794		275 794	254 851,06	-20 943
Toimintamenot	-273 812	-358 709		-358 709	-328 719,52	29 989
Netto	-66 078	-82 915		-82 915	-73 868,46	9 047
Poistot						
Vyörytyserät	-2 664				-4 476,32	-4 476

Toiminnan kuvaus

Elinkeinoitoimi toteuttaa projekteja, joiden kautta pyritään vahvistamaan elinkeinoelämää sekä yritysten toimintaedellytyksiä.

Toiminta vuonna 2019

Vuoden 2019 aikana toteutettiin seuraavia kunnan omia hankkeita

- Sámi musihkkaakademija -hanke

Utsjoen elinkeinojen kehittämishanke. Explore Utsjoki matkailubrändin uudistaminen ja siihen liittyen koko kunnan alueen näkyvyyden kasvattaminen. on järjestetty luonnontuoteisiin liittyen luonnontuoteturssit sekä Nuorgamissa että Karigasniemessä. Elinkeinojen kehittämistyöryhmän benchmarking reissu. Osallistuttiin yrittäjäpäiväkuviin 5.9. yläkoululaiset ja lukiolaiset, tutustumana paikallisiin yrityksiin. Järjestetty yrittäjille koulutusta some- ja verkkosivusaamiseen. porotilamatkailun työpäivä elokuun lopussa. Pohjois-Suomen erämessut Oulu, jossa tuotiin esille alueen uutta matkailubrändiä ja esiteltiin kunnassa avoinna olevia työpaikkoja. Some-kampanjointi 7 kilpailu Keski-Eurooppaan, Norjaan pikkujoulukampanja. Projektipäällikkö 80 % ja hanke jatkuu kesäkuuhun 2020.

Utsjoen matkailun maankäyttösuunnitelma –hanke. Maankäyttösuunnitelmaluonnokset tehtiin Sweco on työstänyt matkailun maankäyttö- ja kehittämissuunnitelmaa, osallistettu, kyselyt, avoimesti kommentoitavana verkossa kesällä 2019, kyläillat. Yhteisö yrittäjäjärjestöt, paliskunnat ja metsähallitus ovat elinvoimalautakunnan puheenjohtajan ohjauksella ohjanneet työtä ja sen toteuttamista. Projektipäällikkö 20 % ja hanke jatkuu huhtikuuhun 2020.

Kulttuurimaisemat näkyviksi Utsjoella -hankkeessa tehtiin maisemanhoitosuunnitelmat Karigasniemen, Nuorgamin ja Utsjoen alueille. Hankkeessa tehtiin maisemanhoitotyötä kaikissa kyläkeskuksissa Karigasniemellä, Nuorgamissa ja Utsjoella ja aloitettiin Tenonvarren maisemanhoitotyöt. Talkoopäiviä järjestettiin 18, nuorten työpajoja 6 kpl koulun ja VPK:n nuoriso-osaston kanssa yhteistyössä. Talkootunteja tuli 443h, joka vastaa 6645€ edestä tehtyä vastikkeetonta työtä. Kesän 2019 aika pidettiin myös kaksi neuvontatilaisuutta, joihin liittyen

vanhojen rakennusten neuvontakierroksia yhteensä 3 kpl. Hankkeeseen palkattiin kesäksi 2019 hanketyöntekijä. Hanke rahoitetaan Leaderista ja se jatkuu vuonna 2020.

Vuoden 2019 aikana osallistuttiin seuraaviin muiden hallinnoimiin hankkeisiin ja toimintaan

- Leader Pohjoisin Lappi

- Uusi Lappilainen kunta, Lapin yliopisto. Hankkeessa on mm. tuettu saavutettavien kotisivujen toteuttamisprosessia.

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Sisäiset erät mukana	Alkuperäinen talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	551 928	543 340,45	-8 588
Maksutuotot	359 630	480 574,91	120 945
Tuet ja avustukset	1 749 498	1 937 865,21	188 367
Muut toimintatuotot	471 759	270 649,11	-201 110
TOIMINTATUOTOT	3 132 815	3 232 429,68	99 615
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut	-7 368 151	-7 331 167,99	36 983
Palvelujen ostot	-5 371 291	-5 196 372,73	174 918
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-877 852	-1 012 513,91	-134 662
Avustukset	-312 805	-301 290,93	11 514
Muut toimintakulut	-155 071	-177 538,58	-22 468
TOIMINTAKULUT	-14 085 170	-14 018 884,14	66 286
TOIMINTAKATE	-10 952 355	-10 786 454	165 901
Verotulot	4 590 000	4 513 698,49	-76 302
Valtionosuudet	7 145 000	7 268 584,00	123 584
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	1 500	1 481,45	-19
Muut rahoitustuotot	7 250	13 488,35	6 238
Korkokulut	-165 300	-49 348,29	115 952
Muut rahoituskulut	1 600	-4 082,49	-2 482
VUOSIKATE	624 495	957 367	332 872
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-575 000	-565 637,94	9 362
Pysyvien vastaavien arvonalentumiset		-83 904,42	-83 904
Satunnaiset erät		270 970,26	270 970
TILIKAUDEN TULOS	49 495	578 794,95	529 300
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	49 495	578 794,95	529 300

Verotulojen erittely, toteumavertailu 2019

	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
	€	€	€
Kunnan tulovero	3 800 000	3 704 942	-95 058
Osuus yhteisöveron tuotosta	150 000	162 870	12 870
Kiinteistövero	640 000	645 887	5 887
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>4 590 000</i>	<i>4 513 698</i>	<i>-76 302</i>

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kunnallisvero	3 761 250	3 571 267	3 713 309	3 842 768	3 780 455	3 704 942
Kiinteistövero	543 907	546 606	615 741	633 123	620 973	645 887
Yhteisövero	112 760	134 249	129 751	159 774	148 637	162 870
Verotulot yhteensä	4 417 917	4 252 122	4 458 801	4 635 665	4 550 065	4 513 698
Verotulos/asukas	3 506	3 402	3 593	3 732	3 693	3 715

Kunnan veroprosentti vuonna 2019 oli 21,00 %.

Valtionosuuksien erittely, toteumavertailu 2019

	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
	€	€	€
Peruspalvelujen valtionosuus	7 145 000	7 032 304	-112 696
Opetus- ja kulttuurit. muu vo.	0	236 280	236 280
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>7 145 000</i>	<i>7 268 584</i>	<i>123 584</i>

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Valtionosuudet	6 781 111	6 707 411	7 162 090	6 856 460	6 896 465	7 268 584
Kehitys %	0,8 %	-1,1 %	6,8 %	-4,3 %	0,6 %	5,4 %
Valtionosuus/asukas	5 382	5 366	5 771	5 520	5 598	5 982

Talousarvion rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelma	Talousarvio 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	624 495	957 367,05	332 872
Toiminnan rahavirta	624 495	1 228 337,31	603 842
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-7 334 500	-2 638 766,85	4 695 733
Rahoitusosuudet investointimenoihin	30 000		-30 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		5 944,74	5 945
Investointien rahavirta	-7 304 500	-2 632 822,11	4 671 678
Toiminta ja investoinnit, netto	-6 680 005	-1 404 484,40	5 275 520
Rahoituksen rahavirta			
Antolainojen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset		27 278,60	27 279
Antolainauksen muutokset		27 278,60	27 279
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000 000	5 000 000,00	-1 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-679 284	-935 694,26	-256 410
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Lainakannan muutokset	5 320 716	4 064 305,74	-1 256 410

Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos		-347 038,54	-347 039
Korottomien velkojen muutos		-160 107,29	-160 107
Muut maksuvalmiuden muutokset		11 193,03	11 193
Rahoituksen rahavirta	5 320 716	3 595 631,54	-1 725 084
Rahavarojen muutos	-1 359 289	2 191 146,74	3 550 436
Rahavarat 31.12		4 830 482,80	
Rahavarat 1.1.		2 639 336,06	
KASSAVAROJEN MUUTOS		2 191 146,74	

Investointiosan toteutuminen

Toimielin /hanke	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio ja sen muutokset	Toteutuma 2019	Poikkeama
Kunnanhallitus					
Käyttöjärjestelmä- ja officepaketti					
Menot	22 000,00		22 000,00	18 417,24	-3 582,76
Kotisivujen uudistaminen					
Menot	15 000,00	1 500,00	15 000,00	9 833,00	-5 167
Luottamushenkilöiden tabletit					
Menot	52 000,00		52 000,00	51 700,50	-299,50
Palvelinten päivitys					
Menot	5 000,00		5 000,00	0,00	-5 000,00
Tekninen toimi					
Kirkonkylän kyläalueen asemakaavoitus					
Menot	10 000,00	78 611,37	10 000,00	2 731,62	-7 268,38
Utsjoen rantaosayleiskaava					
Menot	10 000,00	117 662,22	10 000,00	1 412,87	-8 587,13
Maan myynti					
Menot	0,00		0,00	-5 944,74	-5 944,74
Jätehuoltojärj.rakent/hankinnat					
Menot	20 000,00	4 327,77	20 000,00	0	-20 000,00
Kuntokorjaukset ml K-niemi					
Menot	50 000,00		50 000,00	69 491,09	19 491,09
Utsjokisuun monitoimitalo uusi					
Menot	5 200 000,00		5 200 000,00	1 818 605,34	-3 381 394,66
Utsjokisuun koulun jälj. kunnostaminen					
Menot	100 000,00		100 000,00	37 058,08	-62 941,92
Tulot	-30 000,00		-30 000,00	0,00	30 000,00
Netto	70 000,00		70 000,00	37 058,08	-32 941,92
Karig.koulun jälj. kunnos					
Menot	0		0,00	0,00	
Karig.monitoimitalon suunn+rak					
Menot	1 425 000,00		1 425 000,00	530 971,86	-894 028,14
Nuorg.monitoimitalon suunn, rakentaminen					
Menot	30 000,00		30 000,00	29 936,32	-63,68

Kk:n kaava-al. moottorikelkkare					
Netto	12 000,00		12 000,00	0,00	-12 000,00
Kk:n kaavateiden katuvalaistus					
Menot	20 000,00		20 000,00	0,00	-20 000,00
Onnelan kammin kunnostus					
Netto	7 500,00		7 500,00	0,00	-7 500,00
Opastus- ja luontotupa / Kunnan					
Menot	180 000,00		180 000,00	0,00	-180 000,00
Karigasniemen asemakaava					
Menot	50 000,00		50 000,00	0,00	-50 000,00
Karigasniemen lisämaa-alue					
Netto	20 000,00		20 000,00	0,00	-20 000,00
Atk-ohj. ja laitteet sote					
Menot	20 000,00		20 000,00	4 656,73	-15 343,27
Laite- ja kalustehankinnat					
Netto	86 000,00		86 000,00	63 783,20	-22 216,80
Yhteensä					
Menot			7 334 500,00	2 632 653,11	-4 701 846,89
Tulot			-30 000,00	0,00	30 000,00
Netto			7 304 500,00	2 632 653,11	-4 671 846,89

Tilinpäätöslaskelmat

Kunnan tuloslaskelma

	2019	2018
Toimintatuotot	3 232 430	3 013 513
Myyntituotot	543 430	566 997
Maksutuotot	480 575	382 401
Tuet ja avustukset	1 937 865	1 804 750
Muut toimintatuotot	270 649	259 366
Toimintakulut	-14 018 884	-13 134 837
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-5 901 252	-5 629 320
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 271 513	-1 186 024
Muut henkilösivukulut	-158 403	-178 278
Palvelujen ostot	-5 196 373	-4 737 792
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 012 514	-921 151
Avustukset	-301 291	-300 392
Muut toimintakulut	-177 539	-181 880
Toimintakate	-10 786 454	-10 121 324
Verotulot	4 513 698	4 550 066
Valtionosuudet	7 268 584	6 896 465
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 481	1 741
Muut rahoitustuotot	13 488	4 083
Korkokulut	-49 348	-46 788
Muut rahoituskulut	-4 082	-1 448
Vuosikate	957 367	1 282 796
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-565 638	-566 306
Arvonalentumiset	-83 904	
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	270 970	2 816
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	578 795	719 305
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys(+)		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	578 795	719 305

Kunnan rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	957 367	1 282 796
Satunnaiset erät	270 970	2 816
Tulorahoituksen korjauserät		
Toiminnan rahavirta	1 228 337	1 285 612
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 638 767	-597 387
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 945	1 708
Investointien rahavirta	-2 632 822	-595 678
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 404 485	689 933
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-500 000
Antolainasaamisten vähennykset	27 279	27 279
Antolainauksen muutokset	27 279	-472 721
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-935 694	-653 683
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Lainakannan muutokset	4 064 306	-653 683
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-55	-232
Vaihto-omaisuuden muutos	11 248	
Saamisten muutos	-347 039	-77 590
Korottomien velkojen muutos	-160 107	818 421
Muut maksuvalmiuden muutokset	-495 953	740 599
Rahoituksen rahavirta	3 595 632	-388 805
Rahavarojen muutos	2 191 147	304 128
Rahavarat 31.12	4 830 483	2 639 336
Rahavarat 1.1.	2 639 336	2 335 208
	2 191 147	304 128

Kunnan tase

	2019	2018
Pysyvät vastaavat	11 685 582	9 729 581
Aineettomat hyödykkeet	230 354	278 094
Aineettomat oikeudet	168 860	265 234
Muut pitkävaikutteiset menot	61 495	12 860
Aineelliset hyödykkeet	8 503 399	6 472 545
Maa- ja vesialueet	534 390	540 335
Rakennukset	4 979 068	5 272 921
Kiinteät rakenteet ja laitteet	179 855	224 189
Koneet ja kalusto	201 266	200 379
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 608 790	234 721
Sijoitukset	2 951 832	2 978 942
Osakkeet ja osuudet	1 475 118	1 474 949
Muut lainasaamiset	1 476 714	1 503 993
Toimeksiantojen varat	259	204
Muut toimeksiantojen varat	259	204
Vaihtuvat vastaavat	5 937 680	3 410 743
Vaihto-omaisuus	11 635	22 883
Murskevarasto	11 635	22 883
Lyhytaikaiset saamiset	1 095 562	748 524
Myyntisaamiset	332 105	311 288
Lainasaamiset	15 928	14 763
Muut saamiset	556 803	365 584
Siirtosaamiset	190 727	56 888
Rahat ja pankkisaamiset	4 830 483	2 639 336
VASTAAVAA	17 623 521	13 140 528
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	6 946 317	6 367 522
Peruspääoma	2 383 628	2 383 628
Käyttöomaisuuden arvonnkorotukset	106 131	106 131
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	3 877 763	3 158 458
Tilikauden yli-/alijäämä	578 795	719 306
Poistoero		
Poistoero	76 389	76 389

Muut pakolliset varaukset	6 728	6 728
Muut toimeksiantojen pääomat	541	541
Vieras pääoma	10 593 546	6 689 347
Pitkäaikainen	7 375 514	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 374 114	3 772 629
Liittymismaksut ja muut velat	1 400	1 400
Lyhytaikainen	3 218 032	2 915 318
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 142 105	679 284
Saadut ennakot	337 343	400 807
Ostovelat	716 975	517 196
Muut velat	145 582	249 470
Siirtovelat	876 027	1 068 561
VASTATTAVAA	17 623 521	13 140 528

Konsernilaskelmat

Konsernituloslaskelma

	2019	2018
Toimintatuotot	6 336 216	6 984 014
Toimintakulut	-16 782 123	-16 933 339
Toimintakate	-10 445 907	-9 949 325
Verotulot	4 513 698	4 550 066
Valtionosuudet	7 268 584	6 896 465
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 499	2 778
Muut rahoitustuotot	15 424	5 525
Korkokulut	-58 642	-57 016
Muut rahoituskulut	-9 165	-5 902
Vuosikate	1 286 492	1 442 590
Poistot ja arvonalentumiset	-847 792	-765 595
Suunnitelman mukaiset poistot	-763 888	-756 595
Pys. vastaavien arvonalentumiset	-83 904	
Satunnaiset erät	270 970	1 945
Tilikauden tulos	709 670	687 939
Tilinpäätössiirrot	358	28 314
Tilikauden verot	-91	-57
Vähemmistöosuudet	1 058	1 447
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	710 995	717 643

Rahoituslaskelma

	2019	2018
--	------	------

Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 286 492	1 442 590
Satunnaiset erät	270 970	1 945
Tilikauden verot	-91	-57
Tulorahoituksen korjauserät	-25	23 337
Toiminnan rahavirta	1 557 347	1 467 814
Investointien rahavirta	-3 027 863	-1 865 633
Investointimenot	-3 044 897	-1 875 640
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 674	7 496
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7 359	2 511
Investointien rahavirta	-3 027 863	-1 865 633
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 470 516	-397 819
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-500 000
Antolainasaamisten vähennys	27 279	27 279
Antolainauksen muutokset	27 279	-472 721
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 156 643	924 762
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 146 621	-662 409
Lyhytaikaisten lainojen muutos	16 876	132 652
Lainakannan muutokset	4 026 897	395 005
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutokset	-233	-589
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	5 304	-2 261
Vaihto-omaisuuden muutos	11 359	68
Saamisten muutos	-353 933	-145 900
Korottomien velkojen muutos	-137 578	869 599
Muut maksuvalmiuden muutokset	-474 847	721 507
Rahoituksen rahavirta	3 579 095	643 201
Rahavarojen muutos	2 108 579	245 383
Rahavarat 31.12	5 069 277	2 960 698
Rahavarat 1.1.	2 960 698	2 715 316
	2 108 579	245 383

Konsernitase

VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	12 585 710	11 829 015
Aineettomat hyödykkeet	257 170	304 040
Aineettomat oikeudet	193 040	287 091

Muut pitkävaikutteiset menot	64 130	13 971
Ennakkomaksut ja keskener.	0	2 978
Aineelliset hyödykkeet	11 084 829	8 926 389
Maa- ja vesialueet	597 338	709 414
Rakennukset	6 968 978	7 188 190
Kiinteät rakenteet ja laitteet	235 993	280 596
Koneet ja kalusto	305 316	286 192
Muut aineelliset hyödykkeet	190 645	192 768
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 786 559	269 229
Sijoitukset	1 243 710	2 598 586
Muut osakkeet ja osuudet	1 098 173	1 094 449
Muut lainasaamiset	145 393	1 503 993
Muut saamiset	144	144
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	174 580	149 118
Valtion toimeksiannot	22 145	27 710
Muut toimeksiantojen varat	152 435	121 408
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 509 859	4 058 706
Vaihto-omaisuus	34 182	45 541
Aineet ja tarvikkeet	34 182	45 541
Lyhytaikaiset saamiset	1 406 400	1 052 467
Myyntisaamiset	560 944	536 098
Lainasaamiset	15 928	14 763
Muut saamiset	619 762	424 330
Siirtosaamiset	209 766	77 275
Rahoitusarvopaperit	554	551
Osakkeet ja osuudet	270	270
Muut arvopaperit	284	281
Rahat ja pankkisaamiset	5 068 724	2 960 147
VASTAAVAA	19 270 148	16 036 839
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	5 829 993	5 185 457
Peruspääoma	2 383 628	2 383 628
Arvonkorotusrahasto		106 131
Muut omat rahastot	885 722	886 313
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 849 647	1 091 742
Tilikauden yli-/alijäämä	710 995	717 643

VÄHEMMISTÖOSUUDET		
Vähemmistöosuudet	11 037	11 360
PAKOLLISET VARAUKSET	110 778	110 446
Eläkevaraukset	439	600
Muut pakolliset varaukset	110 339	109 846
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	181 150	150 384
Valtion toimeksiannot	22 145	31 656
Lahjoitusrahastojen pääomat	6 184	739
Muut toimeksiantojen pääomat	152 822	117 990
VIERAS PÄÄOMA	13 137 191	10 579 192
Pitkäaikainen	9 047 936	6 823 076
Korollinen vieras pääoma	9 046 536	6 821 676
Koroton vieras pääoma	1 400	1 400,00
Lyhytaikainen	4 089 255	3 756 116
Korollinen vieras pääoma	1 431 951	961 235
Koroton vieras pääoma	2 657 303	2 794 881
VASTATTAVAA	19 270 148	16 036 839

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Utsjoen kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti pois lukien verotulot, jotka on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu vahvistetun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaisten suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetietojen yhteydessä.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuuden arvostusperiaatteena on käytetty keskihintamenetelmää arvostaen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan / hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Pakolliset varaukset

Kunnan taseeseen on merkitty pakollisena varauksena maanottoalueisiin liittyvä maisemointivaraus.

Erilliskorvaukset ja lomapalkkavelka

Erilliskorvaukset on jaksotettu henkilötasolla ansaintajaksoittain. Lomapalkat ja -rahat on kohdistettu tilikaudelle, jonka perusteella loma-aika on kertynyt. Tuloslaskelmaan kirjattu lomapalkkavelan määrä tilinpäätöspäivänä on laskettu henkilöittäin.

Liitetietojen vertailutietojen esittämistapa

Liitetietojen esittämistapaa on muutettu niin, että kunnan ja konsernin liitetiedot esitetään vierekkäin. Havaittuja virheitä liitetietojen vertailuluvuissa vuodelta 2018 on korjattu seuraavissa liitetiedoissa: 12, 23, 24, 25, 30, 32, 35-37 ja 44.

Konsernitiilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Ohjeet

Utsjoen konserniin kuuluville yhteisöille ja kuntayhtymille on lähetetty tietojen keräämiseksi kirje ja tiedonkeruulomake, johon on ohjeistettu täyttämään konserniin yhdisteltävät liitetiedot ja erillistilinpäätökset.

Konsernitiilinpäätöksen laajuus

Konsernituloslaskelmaan, konsernitaseeseen ja konsernin rahoituslaskelmaan on yhdistetty kaikki kuntakonsernirakenteeseen kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisö on jätetty yhdistelemättä, koska niiden yhdisteleminen on tarpeetonta oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta eikä tilinpäätöstietoja ole ollut mahdollista saada tilinpäätöksen laatimiselle säädetyssä määräajassa.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset katteet on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Tytäryhteisöt on yhdistetty kunnan konsernitilinpäätöksen laadintaa koskevien ohjeiden mukaisesti. Kuntayhtymät on yhdistetty kuntayhtymänsuuden mukaisella määrällä. Sisäisen omistuksen eliminointi on suoritettu oikaistun tuloksen perusteella.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuus on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa oikaistun tuloksen perusteella. Negatiivista vähemmistöosuutta ei ole erotettu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen tilinpäätökset on muutettu vastaamaan kunnassa noudatettavia tilinpäätösperiaatteita olennaisuus huomioiden niiden yhteisöjen osalta, jotka eivät ole esittäneet lainkaan poistoja omassa tuloslaskelmassaan. Aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvot on oikaistu vastaamaan suunnitelman mukaan laskettuja arvoja. Poistovaje on oikaistu tilikauden suunnitelman mukaisten poistojen lisäykseksi ja edellisten tilikausien kertynyt poistovajaus edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

Poistoero sekä vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on käsitelty KILA:n yleisohjeen (v. 2016) mukaisesti. Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on rinnastettu ylijäämäeriin siltä osin kuin niihin ei sisälly vastaisia verovaikutuksia. Kunnan ja kuntayhtymien osalta poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä oman pääoman ryhmään jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja niiden muutos tilikauden tuloslaskelmaan. Tytäryhteisöillä ei ole poistoeroja ja vapaaehtoisia varauksia.

Laskentaperiaatteiden yhdenmukaistaminen

Konserniyhteisöjen kirjaamat arvonkorotukset ja -alennukset on peruutettu konsernitilinpäätöksessä.

**TULOSLASKELMAA KOSKEVAT
LIITETIEDOT**

Toimintatuotot tehtäväalueittain (liitetieto 6)	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Yleishallinto	311 254	52 332	311 254	52 332
Sosiaali- ja terveystalvet	3 073 811	3 437 299	700 159	1 119 594
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 622 255	1 273 897	1 622 255	1 273 897
Yhdyskuntapalvelut	566 928	1 255 260	566 928	1 255 260
Muut palvelut	1 028 251	1 195 901	31 834	258 832
Toimintatuotot yhteensä	6 602 498	7 214 689	3 232 430	3 959 916

VEROTULOT

Verotulojen erittely (liitetieto 7)	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Kunnan tulovero	3 704 942	3 780 455	3 704 942	3 780 455
Osuus yhteisöveron tuotosta	162 870	148 637	162 870	148 637
Kiinteistövero	645 887	620 973	645 887	620 973
Verotulot yhteensä	4 513 698	4 550 066	4 513 698	4 550 066

VALTIONOSUUDET

Valtionosuuksien erittely (liitetieto 8)	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7 032 304	6 777 516	7 032 304	6 777 516
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	236 280	118 949	236 280	118 949
Valtionosuudet yhteensä	7 268 584	6 896 465	7 268 584	6 896 465

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

Palvelujen ostojen erittely (liitetieto 9)	Kunta	
	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	2 544 885	2 200 746
Muiden palvelujen ostot	2 651 487	2 538 750
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	5 196 373	4 739 496

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista (liitetieto 11)

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. (Kvalt. 15.12.2009 § 105), Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistomenetelmät ovat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto	Menojäännöspoisto
Kehittämismenot	3 vuotta	
Aineettomat oikeudet ja liikearvo	5 vuotta	
Atk-ohjelmistot	3 vuotta	
Muut	3 vuotta	
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	
Talousrakennukset	20 vuotta	
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta	
Asuinrakennukset	30 vuotta	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10-30 vuotta	
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot		20 %
Sillat, laiturit ja uimalat		20 %
Muut maa- ja vesirakenteet		20 %
Vedenjakeluverkosto		10 %
Viemäriverkko		10 %
Kaukolämpöverkko		10 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet		20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset		20 %
Maakaasuverkko		15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot		15 %
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet		15 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		15 %
Liikenteen ohjauslaitteet		20 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet		20 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15 vuotta	
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	10 vuotta	
Muut kuljetusvälineet	5 vuotta	
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	
Muut raskaat koneet	10 vuotta	
Muut kevyet koneet	5 vuotta	
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta	
Atk-laitteet	3 vuotta	
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	
Muut aineelliset hyödykkeet		

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Pakollisten varausten muutokset (liitetieto 12)				
Muut pakolliset varaukset 1.1.	109 846	109 846	6 728	6 728
Lisäykset tilikaudella	493	0	0	0
Vähennykset tilikaudella		0	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	110 339	109 846	6 728	6 728
Eläkevastuu 1.1.	600	600		
Lisäykset tilikaudella		0		
Vähennykset tilikaudella	-161	0		
Eläkevastuu 31.12.	439	600		

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot (liitetieto 13)				
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	270 970	2 816	270 970	2 816
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot				
Luovutusvoitot yhteensä	270 970	2 816	270 970	2 816

SATUNNAISIIN TUOTTOIHIN JA KULUIHIN SISÄLTYVÄT ERÄT

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely (liitetieto 14)				
Satunnaiset tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	270 970	2 816	270 970	2 816
Satunnaiset tuotot yhteensä	270 970	2 816	270 970	2 816
Satunnaiset kulut				
Muut satunnaiset kulut		871		
Satunnaiset kulut yhteensä	0	871	0	0

OSINKOTUOTOT JA PERUSPÄÄOMAN KOROT

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely (liitetieto 15)	Kunta	
	2019	2018
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä		
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	3 098	3 098
Yhteensä	3 098	3 098

ARVONKOROTUKSET

Arvonkorotukset (liitetieto 18)	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.		106 131	106 131	106 131
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.		106 131	106 131	106 131
Arvonkorotukset yhteensä	0	106 131	106 131	106 131

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet (liitetieto 19 A)	Konserni			
	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot-	Ennakkomaksut ja keskenkäiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	287 091	13 971	2 978	304 040
Lisäykset tilikauden aikana	23 074	56 481		79 555
Rahoitusosuudet tilikaudella				0
Vähennykset tilikauden aikana			-2 978	-2 978
Siirrot erien välillä				0
Tilikauden poisto	-117 125	-6 322		-123 447
Arvonalentumiset				0
Poistamaton hankintameno 31.12.	193 040	64 130	0	257 170
Kirjanpitoarvo 31.12.	193 040	64 130	0	257 170

Aineettomat hyödykkeet (liitetieto 19 A)	Kunta		
	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	265 234	12 860	278 094
Lisäykset tilikauden aikana	23 074	56 481	79 555
Rahoitusosuudet tilikaudella			0
Vähennykset tilikauden aikana			0
Siirrot erien välillä			0
Tilikauden poisto	-119 449	-7 846	-127 295
Arvon alentumiset			0
Poistamaton hankintameno 31.12.	168 860	61 495	230 354
Kirjanpitoarvo 31.12.	168 860	61 495	230 354

Aineelliset hyödykkeet (liitetieto 19 A)	Konserni						Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	709 414	7 188 190	280 596	286 192	192 768	269 229	8 926 389
Lisäykset tilikauden aikana		973 623		56 444	2 257	2 517 329	3 549 654
Rahoitusosuudet tilikaudella							0
Vähennykset tilikauden aikana	-5 945		-44 332	-1 063			-51 339
Siirrot erien välillä		2 679	958	146			3 783
Tilikauden poisto		-1 111 611	-1 228	-36 403	-4 380		-1 153 623
Arvon alennukset ja niiden palautukset	-106 131	-83 904					-190 035
Aktivoidut korkomenot							0
Poistamaton hankintameno 31.12.	597 338	6 968 978	235 993	305 316	190 645	2 786 559	11 084 829
Arvonkorotukset							0
Kirjanpitoarvo 31.12.	597 338	6 968 978	235 993	305 316	190 645	2 786 559	11 084 829

Aineelliset hyödykkeet (liitetieto 19 A)	Kunta					Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	434 204	5 272 920	224 189	200 379	234 721	6 366 414
Lisäykset tilikauden aikana		69 491		115 484	2 420 716	2 605 691
Rahoitusosuude						0

t tilikaudella						
Vähennykset tilikauden aikana	-5 945				-46 648	-52 593
Siirrot erien välillä						0
Tilikauden poisto		-279 442	-44 304	-114 596		-438 343
Arvonlennukset ja niiden palautukset		-83 904				-83 904
Aktivoidut korkomenot						0
Poistamaton hankintameno 31.12.	428 259	4 979 065	179 885	201 266	2 608 790	8 397 265
Arvonkorotukset	106 131					106 131
Kirjanpitoarvo 31.12.	534 390	4 979 065	179 885	201 266	2 608 790	8 503 396

Maa- ja vesialueet erittely (liitetieto 19 B)	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	66 608	66 608	66 608	66 608
Muut maa- ja vesialueet	530 730	536 674	361 651	367 596
Arvonkorotukset		106 131	106 131	106 131
Maa- ja vesialueet yhteensä	597 338	709 414	534 390	540 335

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)	Konserni	
	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	1 094 449	
Lisäykset	3 724	
Vähennykset		
Siirrot erien välillä		
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta		
Tilikaudella osakkuusyhteisöltä saatujen osinkojen peruutus		
Hankintameno 31.12.	1 098 173	1 098 173
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 098 173	1 098 173

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)	Kunta			
	Osakkeet konserniyhtiöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	148 634	239 824	1 086 491	1 474 949
Lisäykset			169	169
Vähennykset				
Siirrot erien välillä				
Hankintameno 31.12.	148 634	239 824	1 086 660	1 475 118
Kirjanpitoarvo 31.12.	148 634	239 824	1 086 660	1 475 118

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)	Konserni	
	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
Hankintameno 1.1.	1 504 137	1 504 137
Lisäykset		0
Vähennykset	-1 358 600	-1 358 600
Siirrot erien välillä		0
Hankintameno 31.12.	145 536	145 536
Kirjanpitoarvo 31.12.	145 536	145 536

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)	Kunta		
	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
Hankintameno 1.1.	1 331 321	172 671	1 503 993
Lisäykset			0
Vähennykset		-27 279	-27 279
Siirrot erien välillä			0
Hankintameno 31.12.	1 331 321	145 393	1 476 714
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 331 321	145 393	1 476 714

Omistukset muissa yhteisöissä (liitetieto 20-22)	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Ringinvatro	Utsjoki	100,00 %	100 %	67 398	3 134 995	96 672
Kiinteistö Oy Utsjoen Virastotalo	Utsjoki	90,80 %	90,80 %	1 015 269	93 452	13 687
Kuntayhtymät						

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Rovaniemi	0,93 %	0,93 %	334 863	602 476	11 013
Kolpeneen Palvelukeskuksen kuntayhtymä	Rovaniemi	1,13 %	1,13 %	40 771	139 865	-2 042
Lapin liitto	Rovaniemi	0,73 %	0,73 %	12 038	208 626	2 137
Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä	Sodankylä	8,00 %	8,00 %	5 725	902	-2 325
Osakkuusyhteisö (yhdistelemätön)						
Kiinteistö Oy Gálgogárdin, Utsjoki	Utsjoki	23,59 %	23,59 %			

SAAMISTEN ERITTELY

Saamisten erittely (liitetieto 23)	Kunta			
	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		13 874		18 482
Lainasaamiset	1 331 321		1 331 321	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	1 331 321	13 874	1 331 321	18 482
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		239		187
Lainasaamiset				
Muut saamiset		38 231		
Siirtosaamiset		5 158		3 098
Yhteensä	0	43 627	0	3 285
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				703
Lainasaamiset			172 671	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	0	172 671	703
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		317 991		292 806
Lainasaamiset	145 393	15 928		14 763
Muut saamiset		518 572		365 584
Siirtosaamiset		185 569		53 790

Yhteensä	145 393	1 038 061	0	726 944
Saamiset yhteensä	1 476 714	1 095 562	1 503 993	749 414

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (liitetieto 24)	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Jaksotetut henkilöstökulut			2 440	
Kelan korvaus työterveyshuollosta	15 255	15 052	15 255	15 052
Lapin sairaanhoitopiirin peruspääoman korko	3 098	3 098	3 098	3 098
Valtion tuet ja avustukset			46 840	
Muut tuet ja avustukset	104 580		104 580	
Muut siirtosaamiset	86 832		18 514	
Yhteensä	209 766	18 150	190 727	18 150

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY				
Oman pääoman erittely (liitetieto 25)	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	2 383 628	2 383 628	2 383 628	2 383 628
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	2 383 628	2 383 628	2 383 628	2 383 628
Arvonkorotusrahasto 1.1.		106 131	106 131	106 131
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	106 131	106 131	106 131
Muut omat rahastot	886 313	886 313		0
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-591			
Siirrot erien välillä				
Muu oma rahasto 31.12.	885 722	886 313	0	0
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	885 722	886 313	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	1 809 385	1 091 742	3 877 763	3 158 458
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	40 263			
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	1 849 647	1 091 742	3 877 763	3 158 458

Tilikauden yli-/alijäämä	710 995	717 643	578 795	719 306
Oma pääoma yhteensä	5 829 993	5 185 457	6 946 317	6 367 522

ERITTELY POISTOEROISTA

	Kunta	
	2019	2018
Erittely poistoerosta (liitetieto 26)		
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	76 389	76 389
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero		
Yhteensä	76 389	76 389

VIERAS PÄÄOMA

PITKÄAIKAISET VELAT

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (liitetieto 27)				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 266 667	300 000	1 266 667	300 000
Lainat julkisyhteisöiltä	396 925	4 151 913	396 925	4 151 913
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 663 592	4 451 913	1 663 592	4 451 913

PAKOLLISET VARAUKSET

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut pakolliset varaukset (liitetieto 29)				
Muut pakolliset varaukset	110 339	109 846	6 728	6 728
Muut pakolliset varaukset yhteensä	110 339	109 846	6 728	6 728

VIERAAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Kunta			
	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Vieras pääoma (liitetieto 30)				
Velat tytäryhteisöille				
Pääomalainat				
Lainat				
Saadut ennakot				
Ostovelat		1 564		138
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	1 564	0	138

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Pääomalainat				
Saadut ennakot				
Ostovelat		134 450		54 666
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	134 450	0	54 666
Velat muille				
Pääomalainat				
Lainat	7 374 114	1 142 105	3 772 629	679 284
Saadut ennakot		337 343		400 807
Ostovelat		580 961		462 392
Muut velat	1 400	145 582	1 400	249 470
Siirtovelat		876 027		1 068 561
Yhteensä	7 375 514	3 082 017	3 774 029	2 860 515
Yhteensä	7 375 514	3 218 032	3 774 029	2 915 318

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muiden velkojen erittely (liitetieto 32)				
Muut velat				
Liittymismaksut				
Muut velat	258 635	355 836	145 582	249 470
Muut velat yhteensä	258 635	355 836	145 582	249 470

SIIRTOVELKOIHIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (liitetieto 33)				
Verovelat		33 078		33 078
Jaksotetut henkilöstökulut	3 364	205 096	3 364	205 096
Lomapalkkajaksotukset	730 292	615 930	730 292	615 930
Korkojaksotukset	3 094	7 531	3 094	7 531
Valtionosuus, kirjastoauto		14 253		14 253
Valtionosuus, kielpesätoiminta		37 315		37 315
Karasjoki kirjastoauton maksuosuus 2018		62 747		62 747
Valtion tuet, avustukset ja korvaukset	50 335	46 030	50 335	46 030
Muut tuet, avustukset ja korvaukset	31 285		31 285	
Muut siirtovelat	261 165		57 657	

Yhteensä	1 079 535	1 021 979	876 027	1 021 979
-----------------	------------------	------------------	----------------	------------------

VAKUUKSET JA TAKAUKSET

Vakuudet ja takaukset (liitetiedot 35-37)	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Talletukset Pohjolan Osuuspankissa				
Suomen Ympäristökeskus, jätteensiirto	6 386	6 386	6 386	6 386
Kiinteistökiinnitykset	1 157 081			
Yhteensä	1 163 467	6 386	6 386	6 386

VUOKRAVASTUUT

Vuokravastuut (liitetieto 38)	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Toimitilojen vuokravastuut			4 892	
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut				
Maa-alueiden vuokravastuut	599		599	
Muut vuokravastuut	43 184	45 348		
Vuokravastuut yhteensä	43 782	45 348	5 491	0
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	17 924	10 012	5 491	
siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)				
siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet				
siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut				
Leasingvastuut yhteensä	82 934	52 676	30 770	11 869
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	28 945	16 696	9 667	4 534
siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	126 717	98 024	36 261	11 869

VASTUUSITOUMUKSET

Vastuusitoumukset (liitetiedot 39-40)	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Järjestelyjen tarkoitus				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma			928 450	2 183 746

Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	930	930		
Jäljellä oleva pääoma	930	930		

	Kunta	
	2019	2018
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	7 417 003	7 090 487
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	4 880	4 555

MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (liitetieto 41)				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Järjestelyjen tarkoitus				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	-209	-103		
Arvonlisäveron palautusvastuu	136 158	103 988		

YMPÄRISTÖASIAT

	Kunta	
	2019	2018
Ympäristötuotot ja -kulut		
Ympäristötuotot	281 950	
Siitä: ympäristönsuojeluun saadut avustukset		
Ympäristökulut	290 787	
Siitä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset		
Ympäristökulut (-tuotot), netto	-8 837	0

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Kunta	
	2019	2018
Henkilöstön lukumäärä 31.12. (liitetieto 42)		
Yleishallinto	5	4
Sosiaali- ja terveystoimi	50	50
Opetus- ja kulttuuritoimi	68	60
Yhdyskuntapalvelut	11	13
Muut palvelut	5	6
Yhteensä	138	133

PALKAT JA PALKKIOT

	Kunta	
Henkilöstökulut (liitetieto 43)	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	7 331 168	6 937 724
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	7 331 168	6 937 724

LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	Kunta	
Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut (liitetieto 44)	2019	2018
Keskusta	473	147
Kokoomus	192	91
Utsjoen Sosiaalidemokraatit ry	1 042	
Utsjoen vasemmistoyhdistys ry	586	208
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 293	446

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	Kunta	
Tilintarkastajan palkkiot (liitetieto 45)	2019	2018
BDO Auditor Oy		
Lakisääteiset tilintarkastuspalkkiot	7 255	6 216
Tarkastuslautakunnan avustaminen	1 857	2 951
Palkkiot yhteensä	9 112	9 167

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Yleishallinto

Nimike	2019
kunnanjohtaja	1
toimistosihtööri	1
toimistotyöntekijä	0,25
kanslisti-arkistonhoitaja	1
arkistojärjestelijä	0,75
Yleishallinto yhteensä	4

Sivistystoimi

Nimike	2019
erityisopettaja	2
esiluokanopettaja	2
ip-toiminnan ohjaaja	2
kirjastotoimenjohtaja	1
kirjastovirkailija	1
koulukuraattori	0,6
koulunkäynninohjaaja	2,5
varhaiskasvatusjohtaja	1
lastentarhanopettaja	4
perhepäivähoitaja	4
lastenhoitaja	9
aineenopettaja	13
luokanopettaja	16
vapaa-aikasihtööri	1
rehtori	1
apulaisrehtori	1
sivistystoimenjohtaja-rehtori / kansalaisopiston rehtori	1
kanslisti	2
keittäjä	0,7
etsivä nuorisotyö	0,25
Sivistystoimi yhteensä	59,55

Tekninen toimi

Nimike	2019
Kiinteistöpäällikkö	0,5
Rakennustarkastaja	0,5
kanslisti	1
arkistoiija	0,5
talonmies	4
ulkoiluliikuntapaikkojen hoitaja	0,50
siivooja	6
Tekninen toimi yhteensä	13

Sosiaali- ja terveystoimi

Nimike	2019
tulosalueittain	
hallinto	
perusturvajohtaja	0,5
kanslisti	1
hoitotyönjohtaja	0,5
terveyskeskusavustaja	0,3
emäntä	1
ravitsemustyöntekijä	3
sosiaalitoimi	
perusturvajohtaja	0,5
sosiaalityöntekijä	1
sosiaaliohjaaja 5/19 alkaen	1
sosiaaliohjaaja, perhetyö – EI TÄYTETTY	0
avopalvelut	
avopalvelun ohjaaja	1
lähihoitaja (kotipalvelu)	5
lähihoitaja (Dorvu)	4
lähihoitaja Dorvu- ylim. mä-aik. 3/19 alk	2
henkilökoht. avustaja	0,3
terveydenhoito	
terveydenhoitaja	2
laitoshoido	
hoitotyön johtaja	0,5
sairaanhoitaja	5
lähihoitaja	4
laitshoitaja	1,5
lähihoitaja-OPSO	1
perusterveydenhuolto	
lääkäri	2
sairaanhoitaja	1
terveyskeskusavustaja	0,7
laitosapulainen	1
kanslisti	0
fysioterapeutti	1
psykiatrinen sairaanhoitaja	1
laboratorion hoitaja	1
kotisairaanhoitaja	1
hammashuolto	
hammaslääkäri	1
hammashoitaja	1
projektit, hankkeet	
perhetyöntekijä	0
Auttaja-Aslak	2
hoivatyöntekijä	1
toiminnanohjaaja	1

terveydenhoitaja ostopalvelulla	
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	48,8

Elinkeinotoimi

Nimike	2019
kehittämisen- ja elinkeinopäällikkö	1
asiakaspalveluneuvoja	1
hankesihteeri, koordinaattori	0,6
projektityöntekijä	3,4
Elinkeinotoimi yhteensä	6

Kunta yhteensä	131,3
Osuus henkilöstöstä	2019
Yleishallinto	3,0 %
Sivistystoimi	45,4 %
Tekninen toimi	9,9 %
Sosiaali- ja terveystoimi	37,2 %
Elinkeinotoimi	4,5 %

Luettelot ja selvitykset

Kirjanpito kirjat 31.12.2019

- Intime-Plus ohjelmistolla hoidettu kirjanpito, ostoreskontra, myyntireskontra, yleislaskutus sekä Personec FK ohjelmistolla hoidettu palkanlaskenta
 - tuloslaskelma
 - tase
 - talousarviovertailu
 - tase-erittely
 - liitetiedot
 - toimintakertomus

Tilikautena 1.1. - 31.12.2019 käytetyt tositelajit

Tlaji	Nimi
1	Pankkitositteet
3	Palkkatositteet
6	Matkalaskutapahtumat
10	Muistiotositteet
16	Poistot
20	Ostoreskontramaksut
23	Ostolaskut WF
30	Myyntireskontrasuoritukset
31	Myyntilaskut yleishallinto
32	Myyntilaskut sivistystoimi Y
33	Myyntilaskut koti- ja tukipalv.
34	Myyntilaskut terveystoimi
35	Myyntilaskut elinkeinotoimi
36	Myyntilaskut tekninen toimi
38	Myyntilaskut jätehuolto
43	Päivähoitolaskut
44	Myyntilaskut sos. ja terv. t. Y
46	Myyntilaskut sivistystoimi J
47	Myyntilaskut tontinvuokrat Y
51	Luottotappiot
77	KuntaNet -laskut
90	Excel muistio
91	Laskennalliset KP
92	Laskennalliset SL
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos (lask.)
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos (lask

Tositteet säilytetään tositelajeittain eriteltynä.

.Allekirjoitukset ja merkinnät

KUNNANHALLITUKSEN JA KUNNANJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Utsjoella __ päivänä _____ kuuta 2020

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Utsjoella __ päivänä _____ kuuta 2020

BDO Audiator Oy

Hilkka Ojala, JHTT